

SISUKORD

SISSEJUHATUS	2
Mõnda käsitööliidust	3
AASTAARUANNE 2008	5
Raamatupidamisbilanss	26
2008. a. tulude ja kulude aruanne.....	27
PAIKKONDADE KÄSITÖÖHENDUSTE AASTAARUANDED	28
HARJUMAA JA TALLINN	28
HIUMAA	29
IDA-VIRUMAA	30
JÄNEDA	32
JÄRVAMAA.....	34
LÄÄNEMAA	35
LÄÄNE-VIRUMAA.....	38
MUHUMAA	39
PÕLTSAMAA	40
PÕLVAMAA	41
PÄRNUMAA	43
RAPLAMAA	44
SAAREMAA	45
SETOMAA.....	47
TARTUMAA	48
VALGAMAA.....	49
VILJANDIMAA	51
VORMSI	53
VÕRUMAA	54
ALALIITUDE AASTAARUANDED	56
ALALIITUDE NÕUKODA.....	56
EESTI LAPITÖÖ SELTS	56
EESTI PAELIIT	57
ERIVAJADUSTEGA KÄSITÖÖMEISTRID	57
KANGAKUDUJAD.....	57
KÄSITÖÖ KOLLEKTSIONÄÄRID	57
KÄSITÖÖMEISTRID	58
MÄNGUASJAMEISTRITE LIIT	58
MTÜ RAHVARÕIVAS	58
PITSIMEISTRID	59
VILDIMEISTRID	60
VÄIKEETTEVÕTJAD	60
KOOLID	61
Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia	61
Tallinna Ülikool	62
Kutsekoolid	63
Erivajadustega käsitöömeistrite koolitamine	63
TEGEVUSPLAAN 2009	64
2009. aasta olulisemate käsitööürituste kalender	69
Eesti Käsitöö Maja 2009. aasta näitused	71
LISAD: Teataja nr. 20 ja 21; Mardilaat 2008; Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu infovoldik 2008/2009.....	72

SISSEJUHATUS

2008. aasta läheb ajalukku kui **väga edukas koolitusaasta**. Toimus palju erinevaid teoreetilisi ja praktilisi käsitöökursusi nii Tallinnas kui mujal vabariigis. Eriti oluliseks peame EAS-i toel korraldatud tootarenduskoolitust väikeettevõtjatele.

Aasta säravaim sündmus oli **Eesti Vabariigi 90. aastapäevale pühendatud lillevaiba valmimine** ja esitlemine Põlva käsitööpäevadel.

Aasta 2008 oli rahvarõiva-aasta – rahvarõiva alaliidust sai MTÜ Rahvarõivas, valmisid esimesed komplektid näidISRõivaid, alustati põhjalikke ettevalmistusi kutsetunnistuse saamiseks. Pärandihoidjaga 2008 pärjati rahvarõiva valdkonda.

Traditsioonilisele konkursile **eesti-oma-kuub** lisandus kooliõpilaste käsitöökonkurss **Kingitus sõbrale**. Viimane sai teoks koostöös Eesti Käsitööõpetajate Seltsiga AITA ja Eesti Tööõpetajate Seltsiga.

Keskaja päevad päädisid suurejoonelise karnevaliga Tallinna raekojas ja mardilaadal olid käsitööliidu külalised Põhjamaade käsitööühendustest.

Aruandeperioodile jäi **mitmeid tunnustusi**: meie käsitöölaadad väärtsid auhinda Tallinna turismitegu 2008, Asta Tagel (XIII käsitööpäevad Põlvas) ja Ene Pars (näitus *Uuesti uus*) said kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapitali aastapreemiad. Käsitöövaldkonna raudvara– Heli Raidla ja Rosalie Karjam pärjati kultuurkapitali elutööpreemiaga.

Aastaraamat jõuab Teieni juubelipidustuste eel.
Juhatuse nimel õnnitlen Teid meie ühisel tähtpäeval!

Liivi Soova
Käsitööliidu juhatuse esimees
Tallinnas 2009. aasta veebruaris

Aastaraamatu panid kokku Leen Jõesoo ja Liivi Soova
Keeleliselt toimetas Maie Leetoja
Kaane kujundas Kadi Pajupuu

Täname kõiki, kes andsid oma panuse aastaraamatu valmimisele

Head lugemist!

Mõnda käsitööliidust

1929 – 2003 Eesti Kodutööstuse Edendamise Keskseks
Aastast 2004 Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit

1929. aasta jaanuaris loodi Tallinnas rahvuslike käsitöötraditsioonide edasikestmise toetuseks **Eesti Kodutööstuse Edendamise Keskseks**. Olulisemad ülesanded olid kontaktide loomine käsitööhuvilistega, kursuste, näituste, võistluste korraldamine, instruktorite väljaõpe, nõuandekohtade leidmine, kirjanduse väljaandmine. Keskseksi tegevus hõlmas ka käsitööõpetuse suunamist kutse- ja üldhariduskoolides.

1934 - Põhjamaade Kodutööstuse Liidu liige.

1936 - Tallinnas avati Kodutööstuse Muuseum.

1938 - hakkas ilmuma keskseksi häälekandja, tarbekunsti ja kodukultuuri ajakiri *Kodutööstus*.

Keskseks taastati 1992. aasta jaanuaris. Tegevuse aluseks võeti 1992. a. kinnitatud põhikiri ja valiti seitsmeliikmeline juhatus. Esialgu moodustati kaheksa toimkonda: korraldus- toimkond, rahvarõivaste, naiste ja meeste käsitöö, kangakudumise ja kodukultuuri toimkond. Maakondade käsitööühendustest ühinesid keskseksiga esimestena Haapsalu (Silvi Saarlo), Saaremaa (Jane Mägi) ja Tartu (Tiina Konsen).

Nüüdseks on **liikmed** kõikides maakondades. Valgemaal, Läänemaal, Lääne-Virumaal, Ida-Virumaal, Tartumaal ja Harjumaal/Tallinnas on loodud keskseksid. **Koostööpartnerid** on suuremad muuseumid ja käsitööd õpetavad koolid. Taastatud on omaaegne **Juhtide kool** – maakondade käsitööühenduste ja –seltside juhtide õppesüsteem. Esimene Juhtide kooli õppus toimus 1999. a. Saaremaal. Sealpeale on neid korraldatud igal sügisel Tallinnas, koos arutatakse läbi tegevuse põhisuunad. Alates 1996. aastast korraldatakse igal suvel erinevas maakonnas **käsitööpäevi**. Esemelist rahvakunsti väärtustavat **aastaauhinda Pärandihoidja** antakse välja 1998. aastast. Aastast 1998 ilmub kaks korda aastas **infoleht Teataja**. Käsitööliidu juures tegutseb **koolituskeskus**, korraldatakse nii teoreetilisi kui ka praktilisi käsitööalaseid kursusi. Alates 2003. aastast antakse koostöös ERM-iga välja käsitöövaldkonnaga seotud **kirjandust**.

Kogu tegevusaja jooksul on eri kohtades korraldatud arvukalt **näitusi**. Taastegutsemise algaastail olid suuremad näitused Tallinnas raekoja keldris ja Maarjamäe lossis. Esimene konkurss-näitus *Rahvuslik käsitöö* korraldati koos Käsitööõpetajate Seltsiga AITA. Väiksematele tähtpäeva- ja temaatilistele näitustele järgnes 2000. a. ulatuslikum projekt *Rahvakunst meis ja meie ümber* koos samanimelise konkursiga. Üle-eestiline rahvusliku käsitöö ülevaatenäitus sai teoks aastal 2002 Lillepaviljonis. Alates 2005. aastast toimuvad Eesti Käsitöö Maja rahvakunstigaleriis meie parimate käsitöömeistrite loomingut tutvustavad näitused, iga paari-kolme nädala tagant uus näitus.

Uute toodete saamiseks toimib **konkursside süsteem**.

2000. a. *Rahvakunst meis ja meie ümber* (Euroopa Rahvakunsti- ja Käsitööföderatsiooni projekti *Ringid vees* raames). Näitus ajaloomuuseumis.

2003. a. *Eesti kingitus*. Võidutööde näitus Tallinnas raekoja keldris.

2005. a. *eesti-keha-kate*. Võidutööde näitus Eesti Käsitöö Maja rahvakunstigaleriis.

2006. a. *eesti-mängu-asi*. Võidutööde näitus Eesti Käsitöö Maja rahvakunstigaleriis.

2007. a. *eesti-oma-märss*. Võidutööde näitus Eesti Käsitöö Maja rahvakunstigaleriis.

2008. a. *Kingitus sõbrale ja eesti-oma-kuub*. Näitused rahvakunstigaleriis.

2009. a. tulemas *eesti-oma-kiri*.

Taastegutsemise algusest peale on korraldatud **käsitöölaatasid**, kus meistrid on saanud oma tooteid tutvustada ja kontakte luua. Tallinna vanalinnapäevade käsitöölaatadest on välja kasvanud mardilaat (alates 1997) ja keskaja turg (alates 2000, alates 2008 keskaja päevade nime all). Laste käsitöölaad lisandus 2002. aastal. Käsitöölaatasid korraldatakse ka enamikus paikkondades.

Aastast 2000 valitakse ühe valdkonna laiemaks tutvustamiseks aastateemad. Viimased aastateemad on olnud: 2005 – rahvuslikud pitsid, 2006 – triibuseelik, 2007 – rahvarõiva pealistrõivas, 2008 – tikkimine, 2009 – kangakudumine.

EESTI RAHVAKUNSTI JA KÄSITÖÖ LIIT

AASTAARUANNE 2008

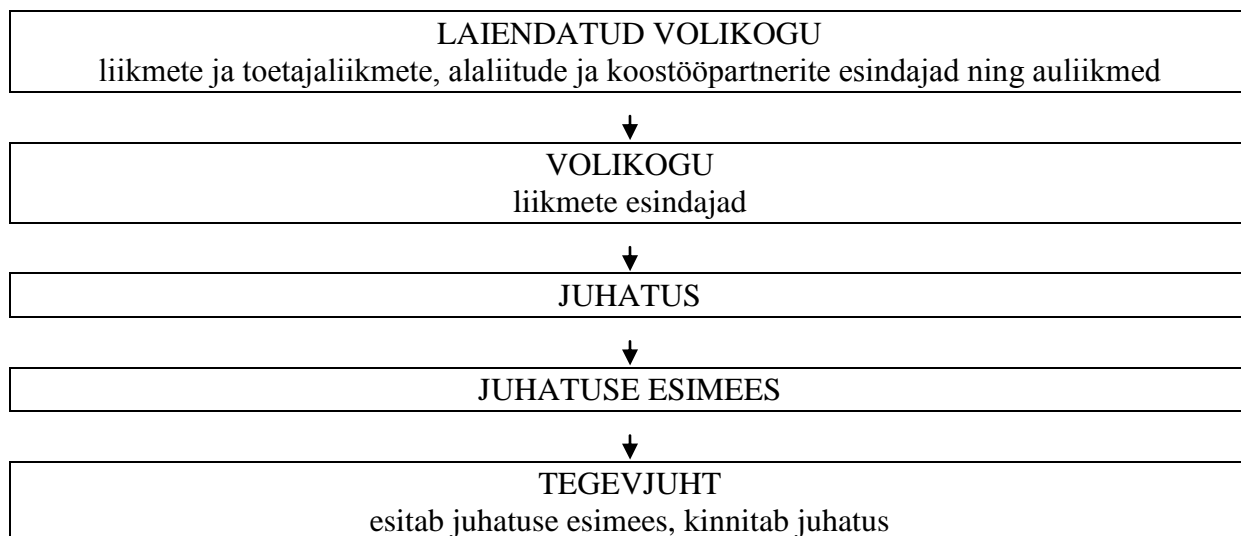
Kutsumus ja kohustus

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit (edaspidi ERKL) väärtustab, hoiab ja arendab paikkondlikke eripärasid arvestades rahvuslikke käsitöötraditsioone kui kultuurinähtust ja elatusallikat.

Olulisem aruandlusaastal

- **Aastateema - tikkimine.** Eesti Vabariigi 90. aastapäevale vaiba tegemine, näitused, koolitus, mardilaada peateema, trükis.
- **XIII käsitööpäevad** Põlvamaal.
- **Käsitöökonkursid.** Konkurss kooliõpilastele – *Kingitus sõbrale* (konkurss, näitus, UUS! - veebikataloog); *eesti-oma-kuub* (õppepäevad, konkurss, näitus, kataloog).
- **MTÜ Rahvarõivas** loomine. Rahvarõiva Nõuandekoja (Pikk 15) tegevuse sisseseadmine.
- **MTÜ Vaselised** loomine.
- Paikkondade keskseltside/ümarlaudade moodustamine ja teabepäevade korraldamine paikkondades. **Harjumaa ja Tallinna Käsitöö Keskseltsi loomine.**

ERKL-i struktuur

Liikmed

- **Auliikmed** – Erna Aljasmets, Saima Loik, Anu Raud ja Ingrid Rüütel
- **Liikmed** – 7 maakondade **keskseltsi**: Harjumaa ja Tallinna Käsitöö Keskselts, Ida-Virumaa Käsitööselts, Läänemaa Käsitööliste Ühendus, Tartumaa Käsitöö Keskselts, Valgamaa Rahvakunsti ja Käsitöö Keskselts, Viljandimaa Rahvakunstiühing, Virumaa Kunsti ja Käsitöö Selts; 22 maakondades tegutsevat **käsitööühendust**: Aila Näpustuudio, Eesti Lapitöö Selts, Etno tuba, Hiiumaa Käsitööselts, huviselts *Põimik*, Järvamaa rahvakunstiühing *Veimevakk*, Kesk-Eesti Käsitööselts, Kihnu folklooriselts *Kihnumoa*, Muhu Käsitööselts *Oad ja Eed*, Narva Klubi Käsitöö, Põltsamaa Käsitööselts, Põlva Käsitööklubi, Rahvakunsti Klubi, Pärnumaa Käsitöökeskus, Räpina Käsitöökoda, Saaremaa Käsitöökeskus, Seltsing *Süstik* Raplamaa, Seto Käsitöö Kogo, Tallinna Käsitöökeskus, Vormsi Käsitööselts, Võrumaa Käsitööühistu ESI, MTÜ Näputöö Selts (Võrumaa) ning 5 **käsitöökeskust**: Antoniuse Gild, Jäneda Käsitöökeskus (MTÜ Loometöö), Eesti Käsitöö Maja, Platsiveere Meistrid, Käsitööpärl.
- **Toetajaliikmed** – 29 käsitööga tegelevat väikeettevõtet.

Alaliidud

Alaliitude nõukoda – esimees Lembe Maria Sihvre, asetäitja Anu Randmaa.
Eesti Lapitöö Selts – Anni Kreem, Eesti Paeliit – Eino Tomberg, Eesti Seppade Ühendus – Gunnar Vares, erivajadustega käsitöömeistrid – Anneli Säre, kangakudujad – Veinika Västriku, käsitöömeistrid – Kristi Teder, käsitöö kollektsionäärid – Ulve Kangro, MTÜ Rahvarõivas – Anu Randmaa, mänguasjameistrid – Lembe-Maria Sihvre, pitsimeistrid – Eeva Talts, siidimaalijad – Aita Rõemus, Vildikoda – Liina Veskimägi-Iliste, väikeettevõtjad – Kersti Loite.

ERKL-i liikmelisus

- Eesti Folkloorinõukogu
- Eesti Vabaharidusliit
- Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsatsioon
- Euroopa Rahvakunsti- ja Käsitöö Föderatsioon
- Põhjamaade Käsitööliit

Koostööpartnerid

Eesti Kunstiakadeemia, Eesti Käsitööõpetajate Selts AITA, Eesti Põllumajandusmuuseum, Eesti Rahva Muuseum (koostööleping 2006), MTÜ Eesti Rahva Muuseumi Sõprade Selts, Eesti Vabaõhumuuseum, Heimtali Muuseum, Hiiumaa Muuseum, Kodukäsitöö OÜ, Kopli Ametikool, Kutsekvalifikatsiooni SA Kutsekoda, Kurssaare Ametikool, Kääriku talu, Mahtra Talurahvamuseum, Obinitsa Seto Muuseumitarõ, Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskus, Setu Talumuuseum, Tallinna Rahvaülikool, Tallinna Ülikool, Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia, Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskool.

Volikogu, juhatus ja töötajad

Volikogu

Volikogu toimus **9. veebruaril 2008**. (Täpsem ülevaade volikogust vt. aruande lisa 1-volikogu protokoll).

Esitati ja kinnitati tegevus- ja finantsaruanne, kiideti heaks ERKL-i arengukava aastateks 2008 – 2011 ning aastaplaan 2008. Muudeti ERKL-i põhikirja. Arutati käsitööliidu

olulisemaid ettevõtmisi aastal 2008. Juhatuse koosseis muudeti. Valiti **revisjonikomisjon**: Marge Tadolder, Kristi Teder, Jaane Tammiste.

Juhatus

Juhatus aastal 2008: Liivi Soova (juhatuse esimees); Ulve Kangro (käsitöökolleksionaaride alaliit, avatud setu pitsi meistrikoda Rāpinas); Kersti Loite (Virumaa Kunsti- ja Käsitöö Selts); Kristina Rajando (Vormsi käsitööselts); Eeva Talts (Pärnu Rahvaülikool); Virve Tuubel (Eesti Rahva Muuseum); Liina Veskimägi-Iliste (Tallinna Käsitöökeskus); Anu Randmaa (MTÜ Rahvarõivas).

Juhatuse **koosolekud 2008. aastal**: 25. jaanuar (Tallinn), 6. märts (Tallinn), 29. aprill (Tallinn), 5. september (Tallinn), 27. ja 28. oktoober (Setumaa), 14. november (Tallinn). Kõik juhatuse koosolekud on protokollitud.

2008. a. töötasid ERKL-is

Kristel Kalda – tegevjuht. Lapsepuhkusel alates juunist.

August-november asendas **Veronika Kivisilla**

Leen Jõesoo – arendusjuht (sh. 0,5 kohta - Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuses).

Lapsepuhkusel alates maist.

August-november asendas **Kristina Rajando**

Anne Velt – projektijuht

Liina Veskimägi-Iliste – projektijuht

OLULISEMAD TEGEVUSED ARUANDLUSAASTAL

Alus: arengukava aastateks 2008-2011

EESMÄRK 1: ERKL on hästitoimiv organisatsioon, mille võrgustik koosneb paikkondlikest keskseltsidest, käsitöökeskustest ja valdkondi esindavatest alaliitudest. Igas paikkonnas toimib infopunkt.

Kindel struktuur, ladus koostöö

Mõõdikud:

- paikkondlike keskseltside arv
- käsitöökeskuste arv
- alaliitude arv
- noorteorganisatsioonide arv
- paikkondlike infopunktide arv
- toimiv andmebaas

Olulisemad tegevused

Jätkati omavahelise **kommunikatsiooni parandamist**, täpsustades erinevaid veebipõhiseid võrgustikke (paikkondlikud keskseltsid, ühendused, alaliidud) ning alustades domeeni *folkart* kasutuselevõttu maakondlikes organisatsioonides.

Jätkus tegevus uute paikkondlike keskseltside loomiseks. Moodustati **Harjumaa ja Tallinna Käsitöö Keskselts** (13.11.2008). Seltsi esimeheks valiti Erge Loorits.

Loodi **uus käsitöökeskus Käsitööpärl Tallinnas** (Pikk 1/Nunne 2). Juba toimivad keskused

Tallinnas (Eesti Käsitöö Maja, Platsiveere Meistrid) ja Jänedal korraldasid oma tegevust seatud eesmärkidest tulenevalt.

Aktiivset tööd jätkati alaliitudega. Alaliitude Nõukoja koosolekud toimusid 9. veebruaril ja 26. septembril. Alaliitude tegevust on kajastatud infolehes *Teataja* ja olulisematest ettevõtmistest on huvilisi informeeritud veebilehe www.folkart.ee kaudu. **Loodi uued alaliidud:** siidimaalijad (juht Aita Rõemus), erivajadustega käsitöömietrid (juht Anneli Säre). Uus projekt: **Alaliitude kalender 2009**. Projekti juhtisid Anu Randmaa ja Lembe-Maria Sihvre. Kalendrit esitleti mardilaadal.

ERKL on kutsunud üles astuma käsitööettevõtjaid meie **toetajaliikmeks**. Toetajaliikmeid on reklaamitud *Teatajas* ning mardilaadal. Pidevalt ajakohastatakse toetajaliikmete andmebaasi. 2008. aasta lõpuseisuga on ERKL-il 29 toetajaliiget.

Teavet käsitööliidu ettevõtmiste kohta on jagatud kõigil suurematel ettevõtmistel Tallinnas ja paikkondades, nt. käsitööpäeval, Setumaal toimunud käsitööettevõtluse foorumil jm. Käsitööliidu juhatuse eestvõtmisel toimusid **teabepäevad** Harjumaal, Tallinnas ja Tartus. Teavet käsitööliidu eesmärkidest ja suurematest ettevõtmistest on jagatud olemasolevates infopunktides. Vt. *Teatajate* tagakülge.

Käsitööala andmete kogumist **rahvakultuuri valdkondlikku andmekogusse** juhivad Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskus. Koostöös maakonna rahvakultuurispetsialistidega koguti ja täpsustati käsitöövaldkonna andmeid. Andmebaas on rakendatud tööle. Andmed leitavad aadressil <http://www.rahvakultuur.ee> . Käsitöövaldkonna andmete kättesaadavus ei ole veel kõigis paikkondades piisav ja andmebaasis olev ei anna rahuldavat ülevaadet kogu rahvakunsti- ja käsitöövaldkonnast. Positiivse tulemi saamiseks tuleb tegevust jätkata.

Aruandeperioodile planeeritud kahe **noorteorganisatsiooni loomine** pilootprojekti raames koostöös **Käsitööõpetajate Seltsiga AITA** ning üldharidus- ja huvikoolidega jäi täitmata. Noorteorganisatsioonide loomine lisandub 2009. aasta tegevusplaani.

EESMÄRK 2: ERKL on oma valdkonna tuntud ja tunnustatud institutsioon Eestis ja Euroopas.

Meil on palju sõpru, oleme nähtavad

Mõõdikud:

- kuulumine valdkonnaga seotud olulistesse ühendustesse Eestis ja Euroopas, osalemine juhtorganite töös
- koostööpartnerite arv
- koostöölepingute arv
- süsteem enda nähtavaks tegemiseks, meediaplaani olemasolu
- toetav meediakajastus- ERKL-i tegevust kajastavad saated, ilmunud artiklid

Olulisemad tegevused

Koostöö Eestis ja Euroopas. Juhatuse poolt volitatud esindajate kaudu jätkus koostöö kõigi ühenduste ja institutsioonidega, mille liige ERKL on. Esindajad on osalenud nimetatud organisatsioonide aastakoosolekutel ja võtnud osa volikogude ja nõukogude tööst. Aruandeaastal kuulusid meie esindajad järgmiste liikmesorganisatsioonide ja koostööpartnerite tegevust juhtivatesse organitesse:

- Eesti Folkloorinõukogu
- Eesti Vabariigiselts (esindaja volikogus Kaja Leedjärv)
- Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsatsioon EVEA (esindaja volikogus Liivi Soova)
- Eesti Rahva Muuseumi nõukogu (nõukogu liige Liivi Soova)
- Haridusministeeriumi kutsehariduse, käsitöö ja tarbekunsti ainenõukogu (Eeva Talts)
- Tallinna Kopli Ametikooli nõukogu (nõukogu liige Liivi Soova)
- Euroopa Rahvakunsti- ja Käsitöö Föderatsioon (president Liivi Soova)
- Põhjamaade Käsitööliit (juhatuse liige Liivi Soova)
- Tallinna Ülikooli Matemaatika- ja Loodusteaduste Instituudi nõukogu (nõukogu liige Liivi Soova)

Oleme osalenud Eesti Folkloorinõukogu poolt korraldatud suurematel ettevõtmistel (Baltica, aastakoosolek). Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuse töökoosolekutel 2008. aasta I poolaastal.

Meie esindajad võtsid osa Euroopa Rahvakunsti- ja Käsitöö Föderatsiooni (Varssavi – märts, Riia – juuli, Bratislava – september) ning Põhjamaade Käsitööliidu (Põhja-Norra – august) töökoosolekutest ja seminaridest. Vt. *Teatajad* nr 20 ja 21.

Kordaläinuks võib pidada koostööd **Eesti Rahva Muuseumi Sõprade Seltsiga**. Koos Sõprade Seltsi Tallinna osakonna ja Tallinna Rahvaülikooliga korraldati Eesti Rahva Muuseumi kogusid tutvustav loengutesari. Külaskäigud rahvakultuuri kullafondi:

- Silmkoeesemed ERMi kogudes (24. jaanuar) – Virve Tuubel. Õpituba: pärlitega kaunistatud randmesoojendajate valmistamine.
- Aja jälg vaibal (28. veebruar) – Vaike Reemann. Õpituba: villasest lõngast tuttide valmistamine.
- Tikitud soovid ja õpetussõnad (27. märts) – Riina Reinvelt.
- Sügispoolaastal alustati loengutsükliga, kus räägiti Eesti Rahva Muuseumi välitöödest.
- Kauge ja lähedane Narva (1. oktoober) – Riina Reinvelt. Üliõpilaste välitöökogemused 2003-2005.
- Eksperimentaalne alepõld – interdistsiplinaarne välitööde katsebaas (18. november) - Liisi Jääts.
- Eesti inimesed läbi fotosilma 2008.aastal (11. detsember) – Maris Rosenthal.

Logo statuudi ja kasutamiseõiguste väljatöötamisel on valminud esimene projekt. Logo tutvustamiskampaaniat paikkondades ei ole toimunud, kuid logo on kasutatud aktiivselt ERKL-i trükistel (voldikud, raamatud, flaierid, alaliitude kalender jne.), samuti tikiti logo juubelivaibale.

Olulisel kohal ERKL-i tegevuse kajastamisel eesti- ja ingliskeelsel kodulehel www.folkart.ee. ERKL-i koduleht on muutunud tõeliseks töökeskkonnaks. Kodulehe külastatavus on suur. Inglisekeelne kodulehekülg ei ole aruandeaastal rahuldavalt toiminud.

Kirjastustegevus. Ilmus infoleht *Teataja* nr. 20 (kevad) ja nr. 21 (sügis), alaliitude kalender 2009, *Mardilaada leht* 2008, reklaamvoldik 2008, keskaja päevade ja mardilaada flaierid 2008. Koostöös Tallinna Linnavalitsusega anti välja Käsitöökaart 2008 (Tallinna vanalinnas asuvad käsitöökauplused ja meistrikojad).

Avalikkusele suunatud ajakirja kontseptsiooni on arutatud juhatuses, kuid majandusraskuste tõttu jääb idee ootama paremaid aegu.

Ettevõtmiste laiem propageerimine meedia ja väljaannete kaudu on kulgenud plaanipäraselt. Suuremad **reklaamikampaaniad** kaasnesid keskaja päevade ja mardilaadaga. Põhilised reklaamiväljundid on olnud ajaleht, raadio ja tänavapostireklaam. Suuremate ürituste raames on reklaamitud rahvakunstigaleriis toimuvaid näitusi. Edasist tööd vajab meediaplaan 2009 – 2011.

Propageerimaks laiemalt eesti käsitööd ja reklaamimaks ERKL-i suuremaid ettevõtmisi, osaleti **TOUREST 2008**-l (14.-17. veebruar).

ERKL-ile laekuv kontaktmesside info on edastatud käsitöömeistritele läbi e-posti ning internetilehekülje.

EESMÄRK 3: rahvusliku käsitöö säilimine on tagatud läbi elukestva õppe, järelkasvu toetamise ja mitmekesise koolitustegevuse kaudu.

Õppida on mõnus, see viib asja edasi

Mõõdikud:

- erinevatele sihtgruppidele (paikkondlike keskseltside ja alaliitude juhid, meistrid, huvilised, õpetajad) suunatud koolituste arv
- koolitustel osalenute arv
- kutsekeskuste arv
- kutsestandardite arv
- väljaantud kutsetunnistuste arv
- õppekirjandus (loengukonspektid, kursusematerjalid)

Olulisemad tegevused

Organisatsioonisisene koolitamine. Suviseks suureteadmiseks oli **õppereis Itaalia keskaja päevadele** 19.-24. juulini, osales 42 käsitööhuvilist. Sügisel toimus järjekordne **Juhtide kool** (26. septembril). Koolis arutati 2008/2009. aasta peamisi ettevõtmisi, vt. täpsemalt *Teataja* nr. 21.

ERKL-i koolituskeskus. 2008. aastal jätkati koolituskeskuses toimuvate teoreetiliste ja praktiliste kursuste korraldamist. Sh arendus- ja koolitusprojekt ÖPE (Õppimine parandab elukvaliteeti, ESF meede 1.1) raames.

ERKL kursused 2008

	Kursus	Juhendaja	Maht ¹	Osalejad
1	3D tekstiil	Piret Valk	12	14
2	Haapsalu salli nõksunurk	Aime Edasi	6	12
3	Haapsalu salli õpituba	Aime Edasi	6	14
4	lidne ilu tikandis/ arhailine tikand	Christi Kütt	6	11
5	Iseloomuga kaltsuvaip - kangakudumine edasijõudnutele	Monika Järg	18	14
6	Jämedast lõngast kiiresti valmis	Ulve Kangro	6	5
7	Kangakudumine algajatele	Hille Ahun-Vaarpuu	33	8

¹ Maht arvestatud akadeemilistes tundides

8	Kangakudumine edasijõudnutele	Monika Järg	36	11
9	Kangakudumise jätkukursus	Hille Ahun-Vaarpuu	33	10
10	Klaasmosaiik	Mari-Liis Makus	8	15
11	Korvipunumine	Ando Reinola	27	9
12	Korvipunumine	Ando Reinola	44	10
13	Lambavillast koti viltimine	Liina Veskimägi-Iliste	8	14
14	Lambavillast koti viltimine II	Liina Veskimägi-Iliste	8	13
15	Meriinovillast salli viltimine	Liina Veskimägi-Iliste	5	16
16	Muhu tikandiga kevadesse	Silja Nõu	16	13
17	Mütsiviltimine	Liina Veskimägi-Iliste	4	11
18	Niplispits algajatele	Kristina Halberg	16	11
19	Niplispits algajatele	Kristina Halberg	8	16
20	Niplispits edasijõudnutele	Kristina Halberg	16	7
21	Niplispits edasijõudnutele	Kristina Halberg	8	7
22	Oma küünal adventiajaks	Ulve Kangro	5	11
23	Oma küünal adventiajaks	Ulve Kangro	5	12
24	Oma küünal küünlapäevaks	Ulve Kangro	5	10
25	Pidulik põline jõulukroon	Lembe-Maria Sihvre	4	10
26	Puulusika vestmine	Andres Koidu	9	11
27	Setu pitsi õpituba	Ulve Kangro	12	9
28	Sussiviltimine	Liina Veskimägi-Iliste	4	16
29	Sõnumiga märgid ja kangatrükk	Piret Valk	16	9
30	Tiffani-tehnika algajatele	Mari-Liis Makus	12	10
31	Tiffani-tehnika algajatele II	Mari-Liis Makus	12	10
32	Waldorfnuku valmistamine	Maaja Kalle	16	14
33	Vanast moodne, peen ja soodne	Liisa Tomasberg, Liisa Kallam	6	14
34	Vildiehted ehteks rippu I	Maaja Kalle	4	13
35	Vildiehted ehteks rippu II	Maaja Kalle	4	14
36	Vilt sisustuses	Liisa Tomasberg, Liisa Kallam	12	13

450 417

ESF meede 1.1 arendus- ja koolitusprojekt "Õppimine parandab elukvaliteeti" (1.0101 - 0215)

1	Anu Raua meistriklass	Anu Raud	6	10
2	Kangakudumine algajatele II	Hille Ahun-Vaarpuu	33	10
3	Kangakudumine algajatele III	Hille Ahun-Vaarpuu	33	9
4	Kirivööde kursus	Ruth Vilusaar	12	13
5	Pastlavalmistamise kursus	Rein Leht	12	8
6	Pikk-kuubede valmistamise kursus	Kübe Koppelmann, Vilve Jürisson	20	8
7	Pikk-kuue õppepäev	Anne Metsis, Reet Aus	4	20
8	Pottmütsi kursus	Maret Lehis	12	6

		Igor Tõnurist, Kustav-Agu Püüman, Silja Nõu, Lembe Maria Sihvre, Liivi Soova, Kärt Summatavet, Priidu Mikumets, Silvia Laul		
9	Rahvarõivas ja mina		25	39
10	Rahvuslikud helmekeed	Virve Tuubel	3	18
11	Siidimaal	Ivi Laas	21	10
12	Sitsijaki õblemise kursus	Vilve Jürisson, Reet Kapp	12	8
13	Särkide ja käiste tikkimise kursus	Silja Nõu	16	12
14	Säärepaelad	Silja Nõu	4	2
15	Triibuseeliku õblemise kursus	Vilve Jürisson	8	9
16	Võrkvöö kursus	Silja Nõu	16	5
			237	187

Rahvarõivaste valmistamise praktilised lühikursused Rahvarõiva Nõuandekojas Pikk 15

1	Kirivöö	Ruth Vilusaar	12	6
2	Muhu tikand	Silja Nõu, Laine Sõer	16	12
3	Särkide ja käiste õblemine	Vilve Jürisson	16	3
			44	21

Programm „Täiskasvanute koolitus vabahariduslikes koolituskeskustes“ 1.1.0603.08-0002

1	Raamatuköide	Ivi Laas	12	14
2	Juhtide kool I	Virve Tuubel, Anu Randmaa, Liina Veskimägi-Iliste	8	21
3	Juhtide kool II	Anu Randmaa, Liina Veskimägi-Iliste, Ulve Kangro, Kersti Loite, Eeva Talts	12	12
4	Keskaegne rõivas ja lisandid	Riina Vanhanen	12	16
5	Rahvarõiva õppepäev	Riina Reinvelt, Reet Piiri, Liivi Soova, Igor Tõnurist	8	39
6	Rahvarõiva üldkursus	Silja Nõu, Vilve Jürisson	24	13
7	Tekstiilide hingehoid	Ulve Kangro	12	9
			88	124

Lisaks on käsitööühenduste juhtidele, meistritele, huvilistele ning õpetajatele täiendkoolitusi korraldatud ka alaliitude kaudu: alaliitude kursused, suvekoolid ja käsitöölaagrid. Vt. Teataja nr. 21 ja alaliitude aruanded.

Väikeettevõtjate täiendkoolitus koostöös EAS-iga

Käsitöö väikeettevõtjatele on ERKL koostöös EAS-iga korraldanud

kaks loengusarja: väikeettevõtjate täiendkoolitus ja tootearendus.

Väikeettevõtjate täiendkoolitust viis läbi Kuressaare Ametikool, korrates juba 2007. aasta sügisel 7 maakonnas edukalt toimunud kahepäevast tasuta koolitust neljas uues kohas: Muhumaal (23.-24. jaanuar), Pärnus (20.-21. veebruar), Viljandis (18.-19. märts), Võrus (18.-19. märts)

Koolitusteemad olid alljärgnevad:

FIE ja OÜ kui ettevõtluse erinevad vormid (2 t)

Tegevuse võimalused ja riskid. Alusdokumendid. Aruandlus

Lektorid Piret Pihel, Jane Mägi

Turundus (4 t)

Müügitegevuse planeerimine ja korraldamine. Kauba reklaam. Kauba hind

Lektorid Piret Pihel, Marve Koppel

Müügipsühholoogia (4 t)

Müügiprotsessi ja vestluse psühholoogilised tagamaad. Kliendisuhete loomine.

Lektorid Marve Koppel, Kaie Kesküla

Patenteerimine (2 t)

Kaubamärgi loomine. Kaubamärgi taotlemise võimalused. Kaubamärgi tunnustamine ja kasutamine

Lektorid Jane Mägi, Piret Pihel

Projekti kirjutamine ja juhtimine (4 t)

Projekti eesmärgistamine. Tegevused. Eelarve. Analüüs ja teavitamine.

Lektorid Jane Mägi, Kaie Kesküla

Käsitöötoote arendus ja müük

Koostöös Eesti Tekstiilikunstnike Liidu ja Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusega korraldas ERKL 2008. aasta kevadel ja sügisel käsitööettevõtjatele ühepäevase tasuta koolituse.

Koolitus toimus: Pärnus 4. aprill, Viljandis 11. aprill, Rakveres 18.

aprill, Valgas 9. mai, Haapsalus 16. mai, Tartus 30. mai, Tallinnas 6. juuni, Vormsis 3.

oktoober, Saaremaal 10. oktoober, Tallinnas 17. oktoober, Võrumaal 24. oktoober,

Raplamaal 31. oktoober, Järvamaal 21. november, Hiiumaal 28. november.

Koolituse eesmärgiks oli anda käsitööettevõtjatele rahvusliku, kuid kohalikku identiteeti ja tänapäevaseid trende arvestava käsitöötoote arenduse ja müügi alaseid teadmisi, tootelugude ja turunduse erinevaid aspekte toote ideest kuni müügiväljapanekuni. Koolituse määratud sihgrupiks olid nii Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu liikmeks olevad ettevõtjad kui kõik teised käsitööettevõtjad.

Koolituse teemad:

- **Käsitöötoote arendus:** ideede genereerimine ja sõelumine, kohatundliku käsitöötoote kujundusvalik, uue toote väljatöötamine, selle elukaar, majandusanalüüs, näidistoote testimine, tootmise korraldamine
- **Käsitöötoote müük:** kliendikeskse müüja profiil, äriklient ja lõpptarbija, käsitöö kui luksustoodete, müügiprotsess ja pikaajalise kliendisuhete loomine, müügiväljapaneku loogika, struktuur ja kujundus

Läbiviijad: Kadi Pajupuu (disainer ja lektor), Liisa Tomasberg (disainer ja koolitaja) ning Monika Järg (disainer ja lektor)

Kõigil suurematel rahvakunsti- ja käsitöölaatal on korraldatud **meistrikodasid ja õpitubasid lastele**. Eraldi tasub mainida Tallinna rahvakunstilaada raames edukalt toimivat lastelaata (14. juuni).

Koolitustegevuse teavitamine. Koolituse korraldamine ja teavitamine on integreeritud Tallinna Rahvaülikooli koolitustegevusega. Koolitusala info on kättesaadav nii ERKL-i kui Rahvaülikooli kodulehel ning infovoldikutes. Koolitust on propageeritud kõigil käsitööliidu suurematel ettevõtmistel ning raadio ja ajalehe reklaamide kaudu. Teave on kättesaadav ka Vabaharidusliidu teabekanalite kaudu.

Meistriõppe ja kutsetunnistuse rahvakunsti- ja käsitöömeister I-V väljaandmine toimus plaanipäraselt. Aruandeaastal anti välja 22 rahvakunsti- ja käsitöömeisteri kutsetunnistust tekstiili, sepa- ja kivitöö ning keraamika valdkonnas. Esimest korda anti viiele taotlejale Astangu Kutse- ja Rehabilitatsioonikeskusest ning Tallinna Puuetega Noorte Keskusest Juks välja kutsetunnistus osaoskuste põhjal.

Kõige enam tehti ettevalmistusi rahvarõivameistrite kutseeksmitiks valmistumisel. Aastal 2009 loodetakse anda kutsetunnistus rahvarõivakooli lõpetajatele. Väljatöötatud nõuded võimaldavad alustada ettevalmistusi keskaja rõivaste valmistajate kutsetaotluseks.

Kutsetunnistuse saamise võimalusi on tutvustatud käsitööliidu koolitustel ja seminaridel. Teavet saab nii ERKL-i kui Kutsekoja veebilehe ja infolehe *Teataja* kaudu.

2008. aastal sai ERKL-i kodulehele tehtud uus, täiendatud ja parandatud rahvakunsti- ja käsitöömeisteri kutsetunnistust puudutav lehekülg, koondades vajalikku informatsiooni ja hõlbustades kutsetunnistuse taotlejat.

8. oktoobril toimus kutsenõukogu koosolek, kus osalesid ka kutsekomisjoni liikmed.

EESMÄRK 4: traditsioonide ja järjepidevuse väärtustamise, tegijate tunnustamise ja tegevuse mitmekesistamise kaudu on säilinud elujõuline rahvuslik käsitöö. Käsitöölased ettevõtmised on saavutanud ühiskonnas laia tuntuse.

Koos tehtud, hästi tehtud

Mõõdikud:

- vaimse pärandi (erinevate käsitöötehnicate) kaardistus paikkondade kaupa
- Pärandihoidja auhind
- erinevate stipendiaatide hulk
- mardilaada ja keskaja päevade toimumine
- paikkondlike käsitöölaatare arv
- käsitöönäituste arv
- aastateemaga seotud ettevõtmiste arv
- iga-aastased käsitööpäevad
- käsitöö populariseerimisele ja uute toodete väljatöötamisele suunatud konkursside arv, osalejate arv
- avaldatud trükiste arv

Olulisemad tegevused

80 aastat Käsitööliidu loomisest – tähistamise ettevalmistamine (aktus ja moeetendus Estonia kontserdisaalis, paikkondlikud käsitöönäitused, rahvusvaheline kangakudumise konverents Setumaal, trükised) ja juubelitoimkonna (Liivi Soova, Anne Velt, Liina Veskimägi-Iliste, Maiken Mündi, Katrin Lükk, Igor Tõnurist) moodustamine.

Pärandihoidja auhinna väljaandmine. 2008. veebruaris nimetati 2007. aasta pärandihoidjateks **Kaalu Kirme, Igor Tõnurist** ja **Riina Tomberg**. Autasud anti välja 9. veebruaril 2008 volikogule järgneval austamisõhtul Estonia talveaias. 2008. aasta pärandihoidjateks on nimetatud **Silvi Alliman, Silja Nõu** ja **Reet Piiri**. Autasu antakse välja käsitööliidu juubelipidustustel Estonia kontserdisaalis 14. veebruaril 2009. Pärandihoidja statuut on üle vaadatud ja täiendatud. Auraamat, kuhu kirjutavad Pärandihoidja laureaadid oma allkirjad, võetakse kasutusele alates 2009. aastast.

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu fondi loomine Eesti Rahvuskultuuri Fondi juurde. Mardilaadal alustati rahakogumist fondi töölerakendamiseks.

Stipendiumid käsitöömeistritele. ERKL-i juhatuse ettepanekul on taotletud stipendiume ja toetusi nii suurettevõtmiste korraldamiseks kui käsitöömeistrite tegevuse toetuseks erinevatelt fondidelt ja institutsioonidelt (Kultuurkapital, Tallinna Kultuuriväärtuste Amet, Hasartmängumaksu Nõukogu, EAS). **Kultuurkapitali rahvakultuuri aastapremia** 2007 pälvisid tekstiilikunstnik Kadi Pajupuu ja ERM-i teadur Reet Piiri ning aastapremia 2008 Põlvamaa käsitööseltsi juht Asta Tagel (XIII käsitööpäevade korraldamine) ja tekstiilikunstnik Ene Pars (näituse eest „Uuesti uus“)

Jätkus käsitööliidu suurürituste **mardilaat** ja **keskaja päevad** (keskaja turu uus nimetus alates 2008. aastast) korraldamine. Toetatud on traditsioonidele ja leitud ka uut. Mardilaadale lisandus rahvusvaheline mõõde – külalistena osalesid Soome ja Rootsi käsitööühenduste juhid, oma töid tutvustasid Norra käsitöömeistrid. Keskaja päevade uus algatus oli karneval Tallinna raekojas.

Paikkondlike traditsiooniliste **rahvakunsti- ja käsitöölaatade** korraldamine. Vt. aastaaruande lisa 2.

Eesti Käsitöö Maja **rahvakunstigaleriis** korraldati 25 heatasemelist näitust. Täpsemalt vt. aastaaruande lisa 3. Juhatuse valis 2009. aasta näituste korraldamise koordineerimiseks kuraatori tekstiilikunstnik Liisa Tomasbergi. Juhatuse ettepanekul valiti parimaks näituseks aastal 2008 Maaja Kalle näitus *Särgivärk*.

ERKL-i eestvedamisel või toetusel toimusid järgmised suuremad **rahvusvahelised näitused**: Liina Veskimägi-Ilste vildinäitus Los Angeles'i Eesti Majas, vaibanäitus *Kootud lood* Bratislavas (TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia, Christi Kütt, Riina Tomberg), rahvakunstinäitus *Kui tulevad külalised* Vilniuses (Baltica).

Käsitöö propageerimine **aastateema – tikkimine** – kaudu. Suurüritus vaiba tikkimine EV-le juubeliks (algus 19.02 Rahvarõiva nõuandekojas). Eesti vabariigi juubeliaastale pühendatud ja aastateemast kantud lilltikandis juubelivaiba loometalgud haarasid kaasa käsitööhuvilisi üle Eesti. 150 tikandidetailist koosneva 2,2 x 3,1 meetrit suure vaiba kujundas Marja Matiisen. Vaipa presenteeriti esmakordselt käsitööpäevadel Põlvas. Seejärel võis vaipa vaadata erinevates Eestimaa paikades (Rakvere, Saku, Pärnu, Tallinn, Võru). Kõige suurem rahvahulk sai lillevaipa imetleda mardilaadal. Aastateema tikkimine sai kajastust kevadpühade vaipades *Tikitud õpetussõnad* ning mardilaada erinevates meistriskodades ja osalejate rõivastuses. Rahvakunstigaleriis toetasid aastateemat veel Muhu ja Lihula tikitud tekkide näitused. Tikkimistestemast olid kantud ka mitmed näitused ja meistriskojad Põlva käsitööpäevadel.

Ettevalmistus ja **aastateema 2009 – kangakudumine** – väljakuulutamise. 2009 .a Setumaal

toimuva kangakudumise konverentsi ettevalmistus.

Värska Käsitööselts Kirävüü eestvedamisel ilmus Ingrid Kala raamat *Seto suurraatid*.
Ettevalmistused aastateema 2010 – puutöö – planeerimiseks. Seminari ja trükiste esialgne planeerimine.

MTÜ Rahvarõivas. 11. jaanuaril loodi Tallinnas MTÜ Rahvarõivas. Peamiseks ülesandeks oli nõuandekojas sisustamine, materjalide koondamine ja rahvarõivaalaste koolituste korraldamine. Hetkel on nõuandekojas olemas kaasaegsed tehnilised vahendid nii loengute pidamiseks kui ka praktiliste kursuste korraldamiseks. Muretsetud on aluslauad mannekeenidele ja kapid materjalide paigutamiseks. Sügishooajal toimus seitse erinevat kursust (vt. Koolitustabel eesmärk 3 alt). Novembris eraldas Kultuurkapital raha Igor Tõnuristi raamatu *Rahvarõivakandja abilise* kordustrukiks. MTÜ Rahvarõivas kohta vaata täpsemat ülevaadet alaliitude aruannete juures.

Konkursside korraldamine

Konkurss *Kingitus sõbrale* (näitus ja veebikataloog)

Konkurss *eesti-oma-kuub* 2007/2008 (õppepäev, näitus, kataloog)

Konkurss *eesti-oma-kiri* 2008/2009 (ettevalmistus, õppepäev, trükis)

Kingitus sõbrale

- Koostöös Käsitööõpetajate Seltsiga AITA ja Tööõpetajate Seltsiga toimus vahemikus september 2007 - veebruar 2008 kooliõpilastele suunatud konkurss *Kingitus sõbrale*.
- Konkursile laekus 196 tööd üle Eesti, millest žürii (Sirje Rohtla, Tõnu Tammar, Kadi Paljupuu, Ulve Kangro, Kristel Kalda) valis välja 14 võidutööd, 5 eripreemiat väärivat tööd ning 84 äramärgitud tööd, mida eksponeeriti näitusel Eesti Käsitöö Majas (5. – 25.veebr.) ning pandi üles veebikataloogi www.folkart.ee.

Eesti-oma-kuub

- Õppepäeval (märts) Tallinna Rahvaülikoolis esinesid moekunstnikud Anne Metsis ja Reet Aus.
- Vabariiklikule konkursile laekus 46 võistlustööd. Žürii (esimees: Anne Metsis, Aldo Järvesoo, Eve Hanson, Igor Tõnurist ja Kustav-Agu Püümann) valis välja 5 võidutööd ning jagas võidusumma 50 000 krooni. Lisaks anti välja eripreemiad.
- Võidutööde näitus toimus Eesti Käsitöö Maja rahvakunstigaleriis 28. maist 16. juunini. Konkursikataloogi esitleti traditsiooniliselt mardilaadal.

Eesti-oma-kiri

- Töötati välja juubeliaasta konkursi juhend. Oktoobris kuulutati välja uus konkurss ja 14.novembril toimus Tallinna Rahvaülikoolis esimene õppepäev – dr. Kärt Summataveti loeng märkidest ja sümbolitest rahvakunstis.
- Vaike Reemani trükise *Kiri, märk, ornament* ettevalmistus.

XIII käsitööpäevad toimusid Põlvamaal 25.-26. aprillil. Seekordsed käsitööpäevad olid oma näituste ja meistrikodade arvu poolest senisest suurimad ning väga hästi korraldatud. Vt. täpsemalt *Teataja* nr 21.

Käsitöömeistrite **rahvusvahelise koostöö** raames toimus mitmeid ettevõtmisi.

- Kevadpühade eel tegi õpikoja rahvakunstigaleriis Leedu käsitöömeister Laisve Asmonitiene. Meistrikoja käigus õpetati huvilistele traditsioonilisi tehnikaid pühademunade värvimisel. Niplispitsi tegijad käisid juuli alguses Hollandis OIDFA kongressil.
- Ulve Kangro tutvustas 11. juulil Riias Euroopa Käsitööföderatsiooni konverentsil Setu pitsi ainetel valminud rõivakollektsiooni.

- Mardilaadal käisid oma oskusi õpetamas ja käsitööd müümas Norra käsitöömeistrid.
- Koostöös EAS-iga käisid käsitöö väikeettevõtjad kolmel õppereisil Soomes: Lapimaal (aprill), Helsingis (oktoober) ja Kenkaveros (detsember).

Koostöö Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskusega **vaimse pärandi kaardistamise** ettevalmistamiseks ei ole saavutanud loodetud taset. Erinevalt Eestist on Põhjamaades käsitööühendustel väga oluline roll käsitöötehnikate ja –traditsioonide kaardistamisel.

EESMÄRK 5: aastal 2011 eestlane väärtustab ja oskab tähele panna unikaalset eesti käsitööd, mis on üheks eestluse identiteedi aluseks

Oma on armas

Mõõdikud:

- unikaalsete käsitööesemete tunnustamine kvaliteedimärgiga
- tootearenduspreemiate arv
- konkursside võidutööde jõudmine käsitööturule
- käsitööliidu poolt tunnustatud käsitööpoodide ja avatud meistrikodade arv
- ERKL-i toetajaliikmete (väikeettevõtjate) arv

Olulisemad tegevused

Kvaliteedimärgi statuudi väljatöötamine on olnud päevakorras mitmel juhatuse koosolekul. Tegevusega on alustatud ja ettepanekud lähevad laiemale arutluseringile Juhtide koolis 2009.

Tunnustati parimat ja kvaliteetsemat toodangut ERKL-i suurüritustel.

Keskaja päevadel:

parimad – Eve Tiidolepp, Kübarakoda, Tulirebase Gild, Kango tekstiil.

Mardilaadal:

parim väljapanek – Muhu Käsitööselts Oad ja Eed.

parim toode – Vabamees OÜ.

parim meister – Laine Sõer.

Otsustati anda välja ettevõtja auhind *Käsitööettevõtja 2008*. Esimese auhinna saab Ulve Kangro ja see antakse kätte 14. veebruaril Estonia kontserdisaalis.

Käsitööpoodide ja avatud meistrikodade kaardistamine paikkonniti ja tutvustamine veebilehel. Omavalitsuste ja projektide toel on antud välja käsitööpoode ja meistrikodasid tutvustavad kaardid Tallinnas, Lääne-Virumaal ja Setomaal.

Käsitööettevõtjatest ERKL-i toetajaliikmeid reklaamitakse veebilehel www.folkart.ee ja trükistes.

Välja anti konkursi *eesti-oma-kuub* võidutööde kataloog, kus tutvustatakse ka tööde autoreid.

Alustati läbirääkimisi ja koostööd veebilehega www.laat.ee **käsitöömüügi korraldamiseks** otse tegijatelt.

Detsembris 2008 avati Pikk tn.1/Nunne 2 uus **käsitöökeskus Käsitööpärl**, kus kuus väiketootjat saavad oma toodangut otse turustada. Edaspidi planeeritakse sinna ka teiste

meistrite toodangu presentatsioone.

MTÜ Vaselised loomine. Suuremate käsitööd propageerivate ettevõtmiste (mardilaat, keskaja päevad) korraldamisele kaasaaitamine (kontserdid jm. täiendava tegevuse organiseerimine käsitööliidu laatadel ja näitustel)

Aruandeaastal ei õnnestunud taotleda rahastust tootearenduspreemiade tarbeks uue kvaliteetse käsitöökauba turuletoomise kiirendamiseks.

Kordaläinuks ei saa pidada ka uue käsitöötoodangu tutvustamist meedia vahendusel (kvaliteettoodangu presentatsioonid, meistrite persoonilood).

Volikogu protokoll

Laiendatud VOLIKOGU koosolek

09.02.2008 kl. 11.00 – 14.00

Tallinna Rahvaülikoolis, Estonia pst. 5a

PROTOKOLL nr. 46

Kohal oli 43 osalejat.

Paikkonna esindaja puudus: Raplamaa, Kihnu

Koosolekut juhatas Virve Tuubel, Protokollis Leen Jõesoo

PÄEVAKORD

1. **Aastaruanne.** Liivi Soova
2. **Kaasaranded:**
 - Alaliidud. Lembe Sihvre, alaliitude nõukoja esimees
 - MTÜ Rahvarõivas. Anu Randmaa
 - Läänemaa Käsitöölise Ühendus. Marju Heldema
 - Põltsamaa Käsitööselts. Anne Ütt
 - Ring ümber kunsti ja käsitöö Rakveres. Kersti Loite
3. Revisjonikomisjoni aruanne. Anu Randmaa
4. Sõnavõtted
5. Põhikirja muutmine
6. Liikmemaks
7. Juhatusel valimine
8. Revisjonikomisjoni valimine
9. Tikitud vaip. Anu Randmaa

VAHEAEG

10. Arengukava 2008 – 2011

11. Aastaplaan 2008

12. Rahvakultuuri valdkondlik andmebaas

13. Käsitööpäevad

- Käsitööpäevad 2008 Põlvamaal. Asta Tagel
- Käsitööpäevad 2009

14. Mardilaada maakonnapäev

15. Ühisettevõtmised 2008

- Kevadpühade näitus ja meistrivõitlus
- Aastateemad, konkursid

16. Ühisettevõtmised 2009 (meistrivõitlused)

17. INFO

Konkursi õppepäev- 7. märtsil, keskaja päevad Itaalias, sõidupiletid (saata Pikk 22), Kingitus sõbrale näitus avatud- minge vaatama!

Volikogu juhatas sisse Virve Tuubel, tehes ettepaneku mõelda käsitööaasta korraldamise peale 2009. aastal. See on ka ERM-i 100. aastapäeva aasta.

Punkt 1 ja 2. 2007. aasta aruanne

Tervitab Liivi Soova.

Ülevaade 2007. a. aastaruandest.

Kõik paikkondade esindajad said kõidetud kujul 2007. aasta aastaraamatu: 2007. a. aastaruande (ERKL, paikkonnad, alaliidud), arengukava projekti, tegevusplaani ja *Teatajad*.

Volikogul peatuti aruandes kõige olulisemal: arengukava 2008 - 2011, käsitööpäevad, aastateema, konkursid, käsitööväikeettevõtjate koolitused EAS-iga.

Eriti olulisena võib välja tuua:

- koostöö käsitööõpetajatega. Konkurs Kingitus sõbrale ja veebikataloog;

- taasleitud koostöö Läti ja Leeduga, kus kahjuks ei ole sellist kodanikualgatusel põhinevat organisatsiooni;
- uus algatus HIT ajalugu linnas;
- koostöö ERM-i sõprade seltsiga.

ERKL on otsustanud edaspidi vältida mõistet maakond, mida asendab käsitöövaldkonna seisukohalt õigem paikkond.

Alaliitude aruanne: Lembe Sihvrelt, alaliitude nõukoha esimehelt. Lühike ülevaade kõikide alaliitude tegevusest.

MTÜ Rahvarõivas: Anu Randmaa. Kõige olulisem Rahvarõiva nõuandekeskuse avamine.

Läänemaa Käsitöölise Ühendus. Marju Heldema

Toob välja olulisemad seigad. Kõige põhjalikumalt on tegeletud haapsalu salli kui hääbuma kippuva tehnika propageerimisega. Tegevuse plussiks on suur toetus maakonnasiseselt, liikmeid on tulnud juurde. Miinuseks valdkonnaga tegelejate ühendamise keerukus.

Põltsamaa Käsitööselt. Anne Ütt

Plusspooleks, et neid on märgatud ja Jõgevamaa on toetanud ja ka linnalt on abi. 2007. aastal avati Põltsamaa lossihoovis *Värkstuba*. Probleemiks Jõgevamaa geograafiline eripära, Põltsamaa ja Jõgeva on üsna lahus.

Ring ümber kunsti ja käsitöö Lääne-Virumaal. Kersti Loite. Üleskutse teistele paikkondadele järgida Lääne-Virumaa eeskju.

Ring ümber käsitöö projektiga on tõusnud üles ühtsete tingmärkide vajalikkus. Liivi Soova tutvustas Kadi Pajupuu märgikavandeid. Oodatud on kõigi arvamused.

Aastaaruande kinnitamine: Poolt 43, vastu ei olnud

Otsus: Kinnitada aastaaruanne 2007

Punkt 3. Revisjonikomisjoni aruanne

Revisjonikomisjoni (Anu Randmaa, Marge Tadolder, Kristi Teder) poolt esitas aruande kokkuvõtte Anu Randmaa.

Revisjonikomisjoni aruande kinnitamine: Poolt 43, vastu ei olnud

Otsus: Kinnitada revisjonikomisjoni aruanne 2007

Punkt 4. Sõnavõttud

Kultuuriministeeriumi sõnavõtt. Eino Pedanik, rahvakultuuri nõunik

E. Pedanik toob välja Kultuuriministeeriumi rõhuasetused järgnevateks aastateks: (1) leitud on ressursid vaimse kultuuripärandi konversiooni rakenduste rahastamiseks. Tulemas kokku sellekohane töörühm. Hakatakse koguma nimistut. (2) oluline on, et edasi on liigutud rahvakultuuri valdkondliku andmebaasiga. (3) soov on laulukooride ja tantsurühmade eeskujul laiendada mentorsüsteemi, milleks otsitakse rahastusvahendeid. Kultuuriministeerium toetab ideed, et kõik tema allasutused ja seotud institutsioonid teeks ühtse arengukava. ERKL on juba selle ette võtnud.

E. Pedanik toob välja, et ERKL tegeleb põhiliselt püramiidi alumise osa laiendamisega. See annab suurema võimaluse leida aktiiveid juhte, sest püramiid peab suurenema ka ülevalt.

Kultuuriministeeriumil idee luua internetiportaali, kus on sees kogu info Eesti rahvriietest. Selleks ka antud esimene stipendium ERKL-ile läbi Hasartmängumakse nõukogu.

Ministeeriumi jaoks on oluline ERKL-i koostöö Rahvakultuuri Keskuse maakonnaspetsialistidega. Sealtkaudu on võimalik saada ka rahastust maakondlikele suurematele sündmustele.

Anu Raud. ERKL-i auliige, kunstnik

A. Raud esitas omalt poolt neli mõtet:

- tuleks tihendada sidet käsitöömeistrite ja kunstnike vahel. Käsitöömeistrid võiksid viia ellu tarbekunstnike ideid. Võiks teha kavandikonkursi professionaalidele, mida saab suunata meistritele ja hiljem tarbijatele. Näide A. raua kogemusest. Tänavalapsed või vanadekodu inimesed teevad näpunööre, mida kunstnik saab oma loometöös kasutada;
- kunsti ja käsitöö võiks kõrvalistesse paikkondadesse viia kunsti-, käsitöö-, tarbekunstiauto või näitusbuss;

- käsitöövaldkonda saaks haarata kaasa terve rida inimesi- pensionärid, väikeste lastega emad, erivajadustega inimesed jne.- kellele hetkel ei jätku (eriti maapiirkondades) piisavalt rakednust;
- ERKL ja Kääriku Talumuuseum võiksid 2008. aastal sõlmida omavahel koostöölepingu.

Punkt 5. Muudatuste sisseviimine põhikirja

Ettepanek Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu põhikirja muudatuste sisseviimise kohta.

Vaja teha ERKL-i põhikirja muudatus tulumaksuseaduse muutumise tõttu. Punkti 42.3 sõnastus muutub järgnevalt (muudatus märgitud kaldkirjas): Lõpetamine toimub Liidu volikogu või juhatuse viimase koosoleku otsuse alusel, millega kinnitatakse ka likvideerimiskomisjoni tegevuse lõppakt. *Tegevuse lõpetamisel antakse pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist allesjäänud vara üle tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute ja sihtasutuste nimekirja kantud ühingule või avalik-õiguslikule juriidilisele isikule.*

Seni ei kajasta ERKL-i põhikiri selgesõnaliselt laatade tegemist kui eraldi ülesannet. Muuta punkti 7.5.: Teabepäevade, näituste, demonstratsioonide, *käsitöölaatade* ja muude rahvakunsti propageerivate ürituste korraldamine.

Põhikirja muutmine: poolt 43, vastu ei olnud

Otsus: Viia sisse esitatud muudatused

Punkt 6. Liikmemaks

Ettepanek. Tõsta paikkondade liikmemaks 150 kroonilt 200-le

Toetajaliikmemaks jääb 1000 kroonile

Liikmemaksu kinnitamine: poolt 43, vastu ei olnud

Otsus: 2008. aasta liikmemaks on 200 krooni (paikkonnad) ja 1000 krooni (toetajaliige)

Punkt 7. Juhatuse koosseisu muutmine

Virve Tuubeli ettepanek arvata juhatusest välja Kai Malmstein. Arvata juhatuse liikmeks Anu Randmaa. Ülejäänud juhatus jätta ametisse vanas koosseisus.

Juhatus kinnitamine: poolt 43, vastu ei olnud

Otsus: Arvatakse juhatusest välja Kai Malmstein (Tallinna Ülikool). Arvata juhatuse liikmeks Anu Randmaa (MTÜ Rahvarõivas). Ülejäänud juhatus jääb ametisse endises koosseisus: Liivi Soova (juhatuse esimees); Ulve Kangro (käsitöökogujate alaliit, avatud setu pitsi meistrikoda Räpinas); Kersti Loite (Virumaa Kunsti- ja Käsitöö Selts); Kristina Rajando (Vormsi käsitööselts); Eeva Talts (Pärnu Rahvaülikool); Virve Tuubel (Eesti Rahva Muuseum); Liina Veskimägi-Ilste (Tallinna Käsitöökeskus).

Punkt 8. Revisjonikomisjoni valimine

Senine koosseis Anu Randmaa, Kristi Teder, Marge Tadolder.

Anu Randmaa läheb juhatusse. Vajalik valida tema asemel uus revisjonikomisjoni liige.

Ettepanek valida revisjonikomisjoni liikmeks Jaane Tammiste, Järvamaa Rahvakunstiühingu juht.

Hääletati: poolt 43, vastu ei olnud

Otsus: Valida revisjonikomisjoni uueks liikmeks Jaane Tammiste. Jätta revisjonikomisjoni liikmeks Kristi Teder ja Marge Tadolder

Punkt 9. Tikitud vaip

Anu Randmaa tutvustab Eesti vabariigi 90. aastapäevale pühendatud vaibatikkimise algatust ja kutsub paikkondi üles tikkima oma motiive. Vaheajal jagatakse välja tikitava vaiba tükid.

Punkt 10 Arengukava 2008 – 2011

Ettepanek. Kuna kõik paikkonnad saavad meie aastaraamatu ning arengukava saadetakse neile ka elektrooniliselt, on kõigil võimalus avaldada oma arvamust ühe kuu jooksul.

Liivi Soova teeb lühikese ülevaate arengukavas sisalduvatest strateegilistest eesmärkidest.

Otsus: kõigil paikkondadel on ühe kuu jooksul võimalus teha oma ettepanekud ERKL-i 2008-2011 aasta arengukavasse. Kõik ettepanekud saata info@folkart.ee

Punkt 11 Aastaplaan 2008

Liivi Soova teeb lühikese ülevaate aastaplaanist, tuues välja kõige olulisema: koostöö, koostöölepingud, käsitöömeistrite kaasamine koolitundidesse, konkursid, kvaliteedimärk, stipendium käsitöölistele.

Otsus: Kõigil paikkondadel on ühe kuu jooksul võimalus teha oma ettepanekud aastaplaani. Kõik ettepanekud saata info@folkart.ee

Punkt 12. Rahvakultuuri valdkondlik andmebaas

Leen Jõesoo teeb lühikese ülevaate. 2007. aasta detsembris sai andmebaas juriidilise kinnituse kultuuriministrilt. Andmebaasi vastutavaks ja volitatud töötlejaks on määratud Rahvakultuuri Keskus. Paikkondadele jagati tabel andmebaasis olevatest andmeväljadest. Keskuse ja ERKL-i ühishõupidamisel otsustati, et andmeid sisestavad vaid maakonnaspetsialistid. ERKL-i ülesanne on neid toetada andes andmeid paikkondade käsitöövaldkonna kohta.

Andmebaas avaneb kõigile kasutajatele esialgsete plaanide järgi 31. märtsil 2008 lehel

<http://vilmsi.ee/>.

Otsus: Paikkondade käsitööühenduste juhid võtavad ühendust Rahvakultuuri Keskuse kohaliku maakonnaspetsialistiga, et pakkuda neile abi andmebaasi käsitöö osa kaasajastamisel

Punkt 13. Käsitööpäevad

Ülevaade 13. käsitööpäevadest Põlvamaal Asta Tagelilt. Vt. Infovoldik lisa 2.

2009. aasta maakonnapäeva korraldamiseks on avaldanud soovi Raplamaa. Raplamaa esindaja puudumise tõttu volikogult lõplikku otsust vastu ei võetud.

Punkt 14 Mardilaada maakonnapäev

Otsus: Tartumaa võtab arutada

Üleskutsed

- Tuua kevadpühade näitusele tikitud soovidega vaipu, käterätte, seinakatteid.
- Osaleda 7. märtsil konkursi õppepäeval. Esinevad Reet Aus, Anne Metsis.
- Vabad on viimased kohad 2008. a. suvel toimuvale keskajapäevade reisile Põhja-Itaaliasse.

Pärast volikogu koguneti **Estonia talveaeda**, kus tehti teatavaks ja anti pidulikult üle *Pärandihoidja 2007* auhinnad. Elutööpreemia esemelise rahvakunsti alalhoidmise ja edasiarendamise eest said Kaalu Kirme, Igor Tõnurist ja Riina Tomberg. Auhinnad andsid üle Eino Pedanik (kultuuriministeeriumi rahvakultuuri nõunik), Aino Arro (Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuse direktor), Liivi Soova (ERKL-i juhataja esimees).

ERKL-i tänukirja said: Valgamaa Kunsti ja Käsitöö Selts (12. käsitööpäevade korraldamine mais 2007), Kersti Loite (Ring ümber kunsti ja käsitöö Lääne-Virumaal), Sirje Rohtla (Kingitus sõbrale), Kristi Teder (Kingitus sõbrale), Kärt Summatavet (Käsitööga tööle).

Toimus kolm moedemonstratsiooni: rahvarõivad (korraldaja Anu Randmaa), rahvuslikud rõivad (Riina Tomberg), rahvuslikud rõivad (Eesti Kunstiakadeemia tudengid R. Ausi juhendamisel)

Tähtsamad ettevõtmised 2008. aastal

Aeg	Sündmus	Koht
VEEBRUAR		
6.-25.	Noorte käsitöökonkursi Kingitus sõbrale näitus Rahvakunstigaleriis	Tallinn, Pikk tn 22
9.	ERKL volikogu ja Pärandihoidja auhinna väljakuulutamine	Tallinn
19.	Eesti Vabariigi 90. juubeliaastale pühendatud seinavaiba tikkimine Rahvarõiva Nõuandekojas	Tallinn, Pikk tn 15
21.-27.	Käsitöönäitus "Sinine ja must ja valge"	Põltsamaa lossihoovi värkstubas
29.	MTÜ Rahvarõivas infopäev	Rahvarõiva Nõuandekoda
MÄRTS		
APRILL		
5.	12. Viljandimaa rahvakunstpäev	Viljandimaa
12.-13.	Ida-Virumaa käsitöölaat Viru Nikerdaja	Ida-Virumaa
18. - 19.	Jüripäeva laat	Tallinna vanalinnas
25.-26.	ERKL käsitööpäevad Põlvamaal	Põlva
MAI		
5.-15.	XV Seto pitsi päevad	Värska
10.	VI kevadlaat	Rapla
10.	Rahvakunstpäev Laupa mõisas- viltimine	Järvamaa
17.	Heimtali käsitöölaat	Heimtali
16.05- 24.06	Näitus " Pitsid siit ja pitsilised sealt, veimevakast tänaseni"	Tartu Lauupeomuseum
31.mai- 1.juuni	Käsitöö- ja vanavaralaat. Mahtra sõda 150	Raplamaa. Atla mõis
JUUNI		
1.	Suvistepüha käsitöölaat	Värska
7.-8.	Viljandi hansapäevade käsitöölaat	Viljandi
7.-8.	Pika tänava laat	Rakvere
13. - 15.	Rahvakunsti laat	Tallinna vanalinn
14.	Laste käsitöölaat	Tallinna vanalinn
23.	Avinurme pütilaat	Avinurme
27. - 28.	Hansapäevade käsitöölaat	Pärnu
29.	Lohusalu II käsitöö näitus-müük	Lohusalu sadam
JUULI		
1.-6.	Rahvakunsti näitus	Vilniuses
3.	Laastukatuse loomise päev Seto Talumuuseumis	Värska
5.	Pealinna päeva käsitöölaat	Paide keskväljak

10.	Puust voolimise päev Seto Talumuuseumis	Värska
10. - 13.	Keskaja Päevad	Tallinna vanalinn
12.-13.	Sõbralaat	Kunda rand
17.	Taimedega värvimise päev Seto Talumuuseumis	Värska
19.	Suur käsitöö- ja omatoodangulaat	Kärdla vabrikuväljak
19.-20.	Rahvusvaheline pitsinäitus	Pärnu
24.	Seto söögi päev Seto Talumuuseumis	Värska
30. juuli-3. august	Viltimissümposion KreaTov	Gotland, Rootsi
31.	Vööpäev Seto Talumuuseumis	Värska
AUGUST		
1. - 3.	V Rahvarõivalaager	Tõstamaa
1. - 3.	X vabariiklikud portselanipäevad	Pärnu
2.	Folgapäevade käsitöölaad	Märjamaa
2.	Seto kuningriigi laad	Värska
3.	Otepää XII käsitöölaad	Otepää
5.-7.	Käsitöömeistrite suvelaager	Pärnu
9.	Sümposion puu 2008, käsitöölaad	Järvakandi
12.-14.	Kangakudumise õppelaager	Jäneda
16.	Haapsalu salli päev	Haapsalu
SEPTEMBER		
6.	Meremäe XVI savipidu	Setomaa
19.	Juhtide kool	Tallinna Rahvaülikool
27.	Mihkclipäeva laad	Muhumaa
OKTOOBER		
8.	VIII Velise sügislaad	Raplamaa
17.	Rahvarõiva teabepäev	Tallinn
27.	Käsitööettevõtluse foorum	Obinitsa
28.	Lindora laad	Võru- ja Setumaa piiril
NOVEMBER		
6.-9.	XII mardilaad	Tallinn, Saku Suurhall
DETSEMBER		
12.-13.	Talvine käsitöö- ja omatoodangulaad, konkurss <i>Uus kingitus</i>	Kärdla Kultuurikeskus
13.	Käsitöölaad	Põltsamaa Kultuurikeskus
19.-20.	13. Viljandi kodukäsitöömess	Viljandi

Eesti Käsitöö Maja rahvakunstigalerii näitused 2008

AEG	NIMI	KORRALDAJA
8. - 21. jaan	Muhu saanitekk	Muhu Käsitööselts
22. jaan. - 4. veebr.	TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia üliõpilastööde näitus	Ave Matsin
5. - 25. veebr.	Konkurss-näitus <i>Kingitus sõbrale</i>	ERKL
26. veebr. - 10. märts	<i>Kodokotosõ</i> rõivakirst	Anne Sepamägi
11. - 24. märts	Kevadpüha näitus. Leedu kevadmunad ja Ulve Kangro tikandikogu	ERKL
25. märts - 7. aprill	<i>Särgivärk</i>	Maaja Kalle
8. - 28. aprill	<i>Ideeklaas</i>	Kalli Sein
29. aprill - 12. mai	<i>Hiiuvillased III</i>	Tiiu Valdma
13. mai - 26. mai	Linane Liin	Kaido Kaust
27. mai - 16. juuni	Konkurss <i>eesti - oma - kuub</i>	ERKL
17. - 30. juuni	<i>Keskaja vaimus</i>	Aita Rõemus
1. - 14. juuli	ERKL-i suvenäitus	
15. - 28. juuli	Siidi näitus	Aino Jakobi
29. juuli - 11. aug.	Vilt	Liina Veskimägi-IIiste
12. - 25. august	Traditsiooniline käsitöö	Eesti Käsitöö Maja
26. aug. - 8. sept.	Linane Liin	
9. - 22. sept.	TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia rahvusliku tekstiili eriala lõputööde näitus	Ave Matsin
23. sept- 6. okt.	<i>Etno Wärk</i>	Etno Tuba MTÜ
7. - 20. okt.	Pärnu Pitsistuudio näitus	Eeva Talts
21. okt.- 3. nov.	Raplamaa Süstik	Ivi Sark
4. - 17. nov.	Lihula tikitud tekid	Larissa Mandel
18. nov. - 1. dets.	Linane ja keraamika	Kaido Kaust
2. - 15. dets.	Setu pits	Ulve Kangro
16. dets - 22. dets.	Kopli ja Kuressaare Ametikooli ning Haapsalu Kutsehariduskeskuse õpilastööde ühisnäitus ja õpitoad. <i>Jõulunäitus</i>	Mare Värk
23.dets. - 5.jaan.	Rahvarõivas.	Anu Randmaa, Silja Nõu

Raamatupidamisbilanss

seisuga 31.detsember 2008.a.

	Majandusaasta lõpp 31.detsember 2008.a.	Majandusaasta algus 31.detsember 2007.a.
AKTIVA		
KÄIBEVARA		
RAHA JA PANGAKONTOD	60	91
NÕUDED JA ETTEMAKSED		
LÜHIAJALISED NÕUDED	106	47
ETTEMAKSED	21	18
NÕUDED JA ETTEMAKSED KOKKU	127	65
KÄIBEVARA KOKKU	187	156
AKTIVA KOKKU	187	156
PASSIVA		
KOHUSTUSED		
VÕLAD JA ETTEMAKSED		
VÕLAD TARNIJATELE	55	29
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED KOKKU	55	29
KOHUSTUSED KOKKU	55	29
NETOVARA		
EELMISTE PERIOODIDE AKUMULEERITUD TULEM	127	209
ARUANDEPERIOODI TULEM	5	-82
NETOVARA KOKKU	132	127
PASSIVA KOKKU	187	156

2008. a. tulude ja kulude aruanne

TUH.KROONIDES (komakohata)

	2008.a.	2007.a.
TULUD		
1. LIIKMETASUD		
1.1 Mittesihotstarbelised Liikmemaksud	33	33
1.2 Sihotstarbelised Õppemaksud	267	243
Liikmetasud kokku	300	276
2. ANNETUSED JA TOETUSED		
2.1 Mittesihotstarbelised annetused ja toetused Valitsuse sihtfinantseerimine	710	590
2.2 Sihotstarbelised annetused ja toetused Valitsuse sihtfinantseerimine	1070	734
Annetused ja toetused kokku	1780	1324
3. Muud põhitegevuse tulud	8	229
TULUD KOKKU	2088	1829
KULUD		
Sihotstarbelised kulud:		
projektide otsesed kulud	-923	-915
koolituse otsesed kulud	-82	-186
Sihotstarbelised kulud kokku	-1005	-1101
Mitmesugused tegevuskulud	-172	-120
Tööjõukulud:		
palgakulu	-680	-517
sotsiaalmaksu kulu	-224	-171
töötuskindlustuse kulu	-2	-2
Tööjõukulud kokku	-906	-690
KULUD KOKKU	-2083	-1911
ARUANDEAASTA TULEM	5	-82

PAIKKONDADE KÄSITÖÖÜHENDUSTE AASTAARUANDED

HARJUMAA JA TALLINN

Harjumaa ja Tallinna Käsitöö Keskseits

Eesmärk: 2008 oli Harjumaa käsitöövaldkonnas põhieesmärgiks:

1. Keskseitsi loomine Tallinnaga kokku
2. Käsitöötegijate kaardistamine ning paikkondades kontaktisikute leidmine infovõrgustiku loomine (2009 see veel jätkub)
3. Käsitöölaatade (näitusmüükide) toimumised.

Kontaktisik: Erge Loorits

e-post: erge@kose.ee

Telefon: 52 52 220, 63 39 306, faks 67 56 177

23. aprill 2008	Harjumaa käsitööliste Raasiku infopäev (käsitöönäitus, meistrrikoda)
28. aprill 2008	Harjumaa käsitööliste Keila infopäev
22. juuni 2008	Raasiku jaanilaat
28. juuni 2008	Harjumaa III käsitööpäev Lohusalu sadamas (näitus-müük, töötoad)
30. november 2008	Esimese Advendi laat Keilas
13. november 2008	Harjumaa ja Tallinna Käsitöö Keskseitsi loomine

MTÜ Tallinna Käsitöökeskus

Kontaktisik: Liina Veskimägi-Iliste

e-post: liina@folkart.ee

Telefon: 56 674 671

MTÜ Tallinna Käsitöökeskuse juhatus: Riina Maitus, Juta Luts (juhatuse liikmed)

Liina Veskimägi-Iliste (juhatuse esimees). Revisjonikonikomisjon: Mare Parts

Juhatuse koosolekud: 15. veebruar; 8.september. Üldkoosolekud: 18. veebruar.

Liikmete arv: 31

Suuremad ettevõtmised

- Harjumaa käsitööühenduse loomine, eelkoosolekud 11.märts, 16. aprill Tallinn, 23. aprill Raasikul, 28. aprill Keila
- Harjumaa ja Tallinna Käsitöö Keskseitsi loomine 13. november
- ERKL XIII käsitööpäevadel Põlvamaal osalemine 25.- 26. aprill
- Kangakudujate alaliidu õppe- ja infopäev Tartumaal, Alatskivil 4.oktoober
- Keskaja turg, klaasimaali, viltimise töötoa korraldamine 10.-13. juuli
- Mardilaat 2008 niplispitsi, lilltikandi, kangakudumise töötubade korraldamine ja läbiviimine. 6.- 9.november

Klubitöö ja loengud

- Käsitöömeistrite klubi iga teine ja neljas esmaspäev Tallinna Rahvaülikooli ruumides
- Kangakudujate info- ja õppepäev Tartumaal 4. oktoober
- Lühikursused – töötoad ERKL laatatel ning näitustel
- Vildialane õppe – ja infopäev Soomes 18.-19. veebruar

- Lilled Eestile vaiba tikkimise töötoas osalemine 19. veebruar

Näitused

- Käsitöömeistrite klubi aastanäitus Tallinna Rahvaülikoolis avatud uste päevadel
- Vildikoja ning Soome vildimeistri Tuija Vähevuori ühisnäitus *Peegeldused* Eesti Käsitöö Majas 1.-14. juuli

HIUMAA

MTÜ Hiiumaa Käsitööselt

Tegevuse eesmärk: Seltsi eesmärgiks on saarele omaste käsitöötraditsioonide jätkamine, käsitöö kui omaette kunsti viljelemine ja propageerimine, kohalikust materjalist tehtavate Hiiumaale iseloomulike omapäraste käsitöötoodete idee otsimine ja kavandamine, oma liikmetele igakülgse abi osutamine.

Põhitegevuseks traditsiooniliste käsitöölaadade traditsiooni jätkamine ja aastast vähemalt kahe koolituse võimaldamine oma liikmetele ning teistele huvilistele.

Kontaktisik: Margit Kääramees, juhatuse esinaine

e-post: margit@emmaste.hiiumaa.ee

Telefon: 52 44 820

Postiaadress: Mäeotsa talu, Orjaku küla, Käina vald, Hiiumaa, 92111

Ülevaade paikkonna käsitöövaldkonnast

- Tegutseb 2 MTÜ-d – Hiiumaa Käsitööselt ja Hiiumaa Käsitöökoda.
- FIE-sid ei oska üles lugeda, kuna ei tea tegutsejate juriidilist alust, kindlasti tegutsevad FIE-dena Katrin Lember – telgedel kudumine, Sirje Eller - individuaaltellimused heegeldamine, kudumine. Tuntumad firmad on OÜ Hiiu Vill, OÜ Tuulepesa
- Käsitöökauplusi on 1 – Tuulepesa pood. Käsitööd müüakse veel lillepoodide juures ja Hiiumaa muuseumi müügiletis.
- Infopunkti ei ole

2008.a. suuremad ettevõtmised:

Alates aprillist kuni aprillini 2009	Osalemine partnerina MTÜ Ühendus Hiiumaa Kodukant projektis „Traditsioonilise käsitöö tundmisest uue tooteni”
13.-15. juuni	Koolitus „Vanale mööblile uus elu” – mööbli restaureerimise algteadmised. Koolitaja OÜ Nikerdajad. Osales 20 inimest, rahaliselt toetas EAS-i kohaliku omaalgatuse programm
16.-19. juuli	Sõru käsitöö-ja kunstipäevade korraldamisele kaasaaitamine
17.-19.juuli	Näitus-müük „Sünnipäevaks” Tuuru maja saalis. Pühendatud Eesti vabariigi 90. ja Kärdla linna 70. sünniaastapäevadele.
19. juuli	Suur suvine käsitöö ja omatoodangu laat Kärdlas Vabrikuväljakul (87 müüjat).
28. november	Koolitus „Käsitöötoote arendus ja müük”, korraldas ERKL, osalejaid 22
6. – 9. november	Mardilaat Tallinnas, osalemine töötubadega.
30. november	Koolinoorte advendilaat Kärdla kultuurikeskuses.
12.-13. detsember	Talvine käsitöölaat Kärdla kultuurikeskuses. Konkursid „Uus kingitus” (7 kord) ja „Hiiumaa meene” (4 kord).

IDA-VIRUMAA
MTÜ Ida-Virumaa Käsitööselts

Eesmärk: Rahvuslike käsitöötraditsioonide järjepidevuse säilitamine Ida-Virumaal, seltsi liikmete harimine, käsitöölase tegevuse propageerimine ja vastavasisulise teabe levitamine seltsi liikmeskonna hulgas. Käsitöölaste teabepäevade, näituste, konkursside ja teiste sündmuste organiseerimine.

Kontaktisik: Anne Uttendorf

e-post: anne.uttendorf@gmail.com

Telefon: 33 64 772, 55 47 273

Postiaadress: Kooli 2, Jõhvi 41533 Ida-Virumaa

Üldkoosolek: 11. oktoober 2008.a.

Juhatuse koosolekud: 24. jaanuar, 6. märts, 3. ja 10. aprill, 22. september, 2. detsember 2008.a.

Ülevaade paikkonna käsitöövaldkonnast

Käsitööühendused

1. Jõhvi Seltsimaja käsitööring „Nobenäpp“ (20 liiget)
2. Jõhvi Pensionäride Ühenduse ring „Jõhvi Kudum“ (6 liiget)
3. Kiviõli Pensionäride Liidu käsitööring (31 liiget)
4. Illuka käsitööring „Maarjahein“ (11 liiget)
5. Lüganeuse naisteklubi (18 liiget)
6. Pagari Seltsimaja käsitööring (11 liiget)
7. Aseri käsitööring (20 liiget)

Juriidilised isikud

1. Sonda Perenaiste Selts (seltsing) (13 liiget)
2. MTÜ „Maadaam“ (16 liiget)
3. Leonhard Bogdanov FIE
4. Kaie Taim FIE
5. Evelyn Hints FIE
6. MTÜ „Narva Käsitööklubi“ (15 liiget)
7. FIE Jekaterina Jegorovtseva
8. MTÜ Ida-Virumaa Käsitööselts (47 liiget)

Käsitöökauplused

1. Käsitöökauplus Jõhvi Kaubakeskuses (Isetegija OÜ)
2. „Kingituste Kiirabi“ Kaubanduskeskus „Tsentraal“ Jõhvis (FIE Evelyn Hints)
3. FIE Karin Kaup (müügil kangad ning palju käsitöötarvikuid)

Infopunktid

1. Jõhvi Seltsimajas
2. Narva Käsitööklubi

2008. a. suuremad ettevõtmised

Tähtsündmused

1. X käsitöölaad „Viru Nikerdaja“ Jõhvi Gümnaasiumis 12.-13. aprillil 2008. a.
2. Jõhvi jõuluturg Jõhvi Seltsimajas 13. detsembril 2008. a.
3. Osalemine käsitöömeistri A. Praakli projektis „Kirikindaid Virumaalt“, mille tulemusena ilmus 3 voldikut aprillikuus.

Näitused

1. Õpilaste käsitöönäitus „Kingitus sõbrale“ 25. -27. jaanuar 2008. a.

2. Käsitöönäitus Narva Keskraamatukogus (pühendatud EV 90. aastapäevale) 20. veebruar - 12. märts 2008. a.
3. Peakatete näitus „Viru Nikerdaja“ 12. - 13. aprill 2008. a.
4. Kevadnäitus Jõhvi Seltsimajas 8. - 11. mai 2008. a.
5. Osalemine CDE Tarbekunstiseltsi kevadnäitusel Tallinna Toomklubis 2. - 8. juuni 2008. a.
6. Kindanäitus Jõhvi jõulutulul 13. detsember 2008. a.

Konkursid

1. Konkurss „Peakate“ täiskasvanutele käsitöölaadal „Viru Nikerdaja“
2. Konkurss „Kingitus sõbrale“ lastele ja noortele (üleriigilise konkursi eelvoor)
3. osalemine üleriigilisel konkursil *eesti-oma-kuub*

Koolitused

1. Õppepäev teemal „Märgviltimine“ – läbiviija Riina Kohver 26. jaanuar 2008. a.
2. Osalemine ja koostöö käsitööpäeval Jõhvis, mille korraldas „Hobipunkt“/Tallinn/ 16. veebruar 2008. a.
3. Käsitööpäev Karjamäe Hobitalus – uued võimalused viltimises ja polümeersavist ehted – juhendajad Tatjana Petšeritsa ja Tiia Juuse, 9. august 2008. a.

Väljasõidud

25. -26. mai – osalemine üleriigilistel käsitööpäevadel Põlvas
4. oktoober – osalemine kangakudujate päeval Alatskivil
7. november – väljasõit mardilaadale

Õpitoad

1. Õpitoad Tuhamägede tantsupeol 9. veebruar
2. Avatud õpitoad rahvuskultuuride loomepaja raames Jõhvis 19. juulil
3. Avatud meistritekojad Jõhvi muinaspäevade ajal 30. augustil
4. Avatud õpitoad jõululaadal Jõhvi Seltsimajas 13. detsembril
5. Õpitoad valdavalt viltimises, õletöös, klaasimaal, erinev näputöö lastele

Kordaminekud

1. Erinevate ürituste ja tegevuste organiseerimisel on **tõhus koostöö** Ida-Virumaa Omavalitsuste Liiduga, Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskusega, Eesti Kultuurkapitaliga, mitmete ümberkaudsete valdadega, Iisaku muuseumiga, Sillamäe muuseumiga, Jõhvi valla allasutustega jpt.
2. Hea koostöö ka üksikute käsitöötegijatega, kes pole end registreerinud FIE-deks, vaid on harrastajad. Peamiselt ikka pensioniikka jõudnud inimesed.
3. Rahvariiede koolitusel Tallinnas osaleb Maria Pilder Toilast, kellest soovime kasvatada Ida-Virumaale rahvariidespetsialisti.
4. **Kangakudujate töötingimused paranesid** ringipaigutusest Jõhvi Seltsimajas. Uus ruum on valgem ja soojem.
5. Jätkuvalt tõised on sõprussidemed CDE Tarbekunstiseltsiga Tallinnast. Korraldame koos õppepäevi, vahetame näitusi, õpime üksteiselt uusi käsitöövõtteid.
6. **Meid on märgatud**, s.t. info liigub – helistatakse, kirjutatakse nii maakonnast kui väljastpoolt.

Probleemid

1. **Suur maakond**, suured vahemaad, halb ühistranspordikorraldus. Kuna kaugemate maakonna nurkadega on õhtuti ja puhkepäeviti bussiühendus kehv, siis paljud ei saa meie korraldatud üritustest osa võtta. Seetõttu on aktiivsemad tegijad ikkagi Jõhvi ja Kohtla-Järve lähedased paikkonnad.
2. Info levitamine maakonna kaugematesse valdadesse keeruline, **puuduvad kontaktisikud**, seetõttu puuduvad andmed tegelikust hetkeolukorrast maakonnas, kus ja kui palju ringe või üksikisikuid tegeleb veel käsitööga.
3. **Keeleprobleem** – venekeelne kogukond jääb rohkem omaette ja tegutseb põhiliselt

Sillamäel ja Narvas. Seltsi tegevus ikka valdavalt eestikeelne ja eestimeelne. Proovisime käivitada venekeelset käsitööringi, kuid huvi puudus. On üksikud tegijad, kellega ka suhtleme, kes on seltsi liikmed ning võtavad osa üritustest.

4. **Liikmeskonna vananemine** – noori tegijaid ei lisandu. On kindlad tegijad ja ei jõua kõigest osa võtta. Ka eestvedajaid on vähe. Kõik, kes teevad, on väga hõivatud, seepärast napib aega ja jäävad mitmed head ideed vahel teostamata.
5. **Puudub side koolide käsitööõpetajatega.** Õpetajad ei näita ka ise aktiivsust üles. Kuigi kõikide meie õppepäevade info on ka maakonnalehes, siis käsitööõpetajad pole meie päevadest osa võtnud (muidugi on ka üksikud erandid).
6. **Puudub oma galerii** – ei saa korraldada näitusi, mis oleksid atraktiivsed ja tekitaksid inimestes teotahet, häid mõtteid ning ideesid.

MTÜ Narva Klubi Käsitöö

Kontaktisik: Olga Kublitskaja

e-post: olgalace@hotmail.ee

Telefon: 55 31 658

2008. a. suuremad ettevõtmised

1. **III Eesti rahvusvahelise pitsiseminari** ettevalmistusetapp 1.06.2008 – 30.10.2008 ja tööetapp 30.10.2008 – 30.06.2009. III rahvusvahelise pitsiseminari korraldamine 2009. aasta maikuu 30.04.2009 Tallinnas, 1.05. – 2.05.2009 Narva muuseumis. Osalejad Prantsusmaalt, Saksamaalt, Venemaalt, Soomest, Belgiast ja Eestist.
2. Eesti esindamine oma personaalse meistriklassi näitusega Hollandis rahvusvahelisel pitsikongressil Gröningeni linnas, juuli 2008.
3. Eesti esindamine oma personaalse meisterklassi näitusega Belgias rahvusvahelisel pitsifestivalil Marche-en-Famenue linnas, august 2008.
4. Eesti esindamine oma personaalse meistriklassi näitusega Islandil Reykjaviki rahvamuuseumis, september 2008.
5. 2006. aastal lõi Eesti esimese ja ainukese niplispitsi töökoja Narva linnuse 17. sajandi Põhjaõues, 17. sajandi käsitöömeetodite demonsreerimine. Loomingulise käsitöökoja korraldamine Narva linnuse Põhjaõue hoovis eesmärgiga arendada Ida-Virumaa turismi juunist septembrini 2008.

JÄNEDA

MTÜ Loometöö – Jäneda Käsitöökeskus

Eesmärk: Kodus käsitöötegijate ja väikeste käsitööettevõtjate aktiveerimine ja koondamine ühistegevusse läbi algupärase rahvakunsti väärtustamise ja järjepidevuse taastamise ning looduslähedaste ja elu alalhoidlike põhimõtete propageerimine.

Esmane ülesanne rahvusliku käsitöö koolitus Eesti parimate õpetajatega.

Kontaktisikud: Luule Nurga – MTÜ Loometöö tegevjuht, Elo Kallas – Jäneda

Käsitöökeskuse juht

e-post: loome@hotmail.ee

Telefoninumber: 52 87 107 - Luule; 50 65 672 - Elo

Postiaadress: Jäneda 73602, Tapa vald, Lääne-Virumaa

Internetiaadress: www.loomekool.ee

Üldkoosolekud: 27. mail 2008.a.; 04. septembril 2008.a..

Juhatuse koosolekud: 02. jaanuaril 2008.a.; 14. mail 2008.a.; 16. juunil 2008.a..

Ülevaade paikkonna käsitöövaldkonnast

Käsitööühendused

Peale meie on piirkonnas veel seltsid: Lehtses ca 10 inimest, Käravetel 10, Amblas 10, Aegviidus 5, Tapal üle 10, tegijaid on ka Albus, Anijas, 7 kangakudujat Ardus.

Käsitöökauplused

Jäneda Käsitöökeskus, Tapal Marika pood.

Infopunkt

Jäneda Käsitöökeskuses

2008. aasta suuremad ettevõtmised

Toimunud koolitused

MTÜ Loometöö koostöös RKK-ga suunatud koolitused paikkonna käsitööhuvilistele (õpetajad Silvi Allimann, Anne-Ly Sootna, Kristiina Halberg, Ave Matsin, Eva Kann):

- Rahvariitele tanude tegemise ja korrastamise õpetus 16. ja 17. Veebruaril, kokku 16 õppetundi.
- Rahvariiete üleriie ja kostüümide õmblemise õppepäevad 14. märtsil, 24. aprillil, 12. juunil, 24. juulil, 21. augustil ja 18. septembril kokku 48 tundi.

Lõpetamine 4. oktoobril Tapa muuseumis näituse lõpetamise päevaga ühel ajal.

Valmisid kostüümid:

Elve Nurk – vana aja kostüüm musta seelikuga (Halliste eeskujul); meeste suvepuksid

Piia Tiigemäe – linasest põikriibulisest riidest kaapotkostüüm (Simona)

Tiia Kontus – Järva-Madise mehe pikk-kuub

Valve Kerkel – kaapotkostüüm

Vaike Freimann – vana aja kostüüm musta seelikuga

Luule Nurga – linasest ristilisest riidest kaapotkostüüm (Simona)

- Käsitöötehnikate kogemuste vahetamine ja vastastikune õpetamine Ameerika käsitöönaistega, Tiiu Kera käsitöögildist. 25. – 28. mail.
- Läbi viidud kangakudujate õppelaager 12. – 14. augustil kokku 26 tundi. Kangakudujate õppelaager ühendas lähemalt ja kaugemalt Jäneda paikkonna kangakudujaid.
- Läbi viidud niplispitsi koolitus 18., 19 oktoobril ja 25., 26. oktoobril, kokku 32 tundi.

Kordaminekud

Üheks peamiseks kordaläinumaks ja eksklusiivsemaks sündmuseks oli **Ameerika käsitöönaistega kohtumine** Jänedal. Tiiu Kera käsitöögildi naised (Tiiu Kera, Carol Baker, Sallie Perka, Julie Becker, Kaethe Pittman.) 25. – 28. mail külmadel kevadistel päevadel töid Jänedale päikest. Kaasas oli neil ristpistetehnikas töid, mida nad tutvustasid ja tegid. Need olid tõelised kunstitööd filigraansed (1 mm suurused pisted) piltmaalingud. Tutvustati Ameerika käsitöötegijate tegemisi ja koondumisi ühistegevusse.

Meie pakkusime neile kangakudumist, võöde ja paelte tegemist, meie rahvuslikku käsitööd.

Näitused

Aravete Külamuuseumis meie näitus „Ambla khk. rahvariided ja nende osad” 11.04. – 13.05. 2008.a.

Järvamaa muuseumis Paides „ Tikand rahvarõivas” grupi näitus üle Järvamaa 20.06. – 30.07.2008.a.

Tapa muuseumis meie näitus „Ambla kihelkonna rahvariided” 16.09. – 4.11.2008.a.

Rändnäitus „Järvamaa kihelkondade rahvariided” grupinäitus üle Järvamaa 3.10. – 12.12.2008.a

Sündmustel osalemine

2008. aastal on **õpetatud ja näidatud rahvale õigeid rahvuslikke käsitöötehnikaid:**

- 2008. a. Jäneda Põhikoolis 21. kunstinäda raames õpilastele igasuguste paelte tegemist.
- 15.04. – 5.05. 2008.a. kokku 25 tundi Tapa Arenduskojas töötutele paelte ja vööde tegemist.
- 25.05. – 28. 05. 2008. Jäneda käsitöökeskuses kangaste, vööde ja paelte kudumise õpe Ameerika Tiiu Kera käsitöögildi 5 naisele.
- 30., 31., mail ja 1 juunil Jänedal aia- ja lillepäevadel kangaste, vööde ja paelte kudumine, ja niplispitsi tegemine.
- 5.,6. juulil 2008.a. Jänedal Viru-Särul kangaste, vööde ja paelte kudumine ja niplispitsi tegemine.
- juulil 2008 a. käsitöö ja kangakudumispäevadel Sõrandul rahvariitest ja kirivöödest.
- 26. 27. juulil 2008.a. Jänedal talupäevadel kangaste, vööde ja paelte kudumine, niplispitsi tegemine, tikkimine.
- 27. septembril 2008.a. Jänedal sügislaadal kangaste, vööde ja paelte kudumine, ja niplispitsi tegemine.
- 06. – 09. novembril 2008.a, mardilaadal Saku Suurhallis tikandid ja vööd.

Muu oluline

Jäneda paikkonna käsitöoinimestel on suurenenud huvi rahvusliku käsitöö vastu. Nad täiendavad end ka väljapool Jänedat.

Jäneda Käsitöökeskus on käsitöoinimestele koht, mille ümber koonduda.

Samas kasutame võimalust info jagamiseks stendil.

JÄRVAMAA

Ülevaade paikkonna käsitöövaldkonnast

Käsitööühendused

1. MTÜ Järvamaa Rahvakunstiühing Veimevakk
2. Kesk-Eesti Käsitööselts, Rahvariide Nõukoda
3. Oisu Käsitööseltsing Käbedad
4. Huviselts Põimik
5. Sõrandu külaselts
6. Türi Lapinguseltsing

Juriidilised isikud

1. Külli Kudumid Türi FIE Thea Vesman Türi viltimine, vaipade kudumine, taimedega värvimine
2. FIE Salme Andre Paide siiditrükk tekstiilile
3. Uue- Auna käsitöotalu Kuno Horn puutöö, Heli Kasak tekstiilitöö
www.uueaunatalu.ee
4. Kunstnik Resa Tiitsma nukutuba

Käsitöökauplused

1. Paide käsitööpood (Ene Kuldre)
2. Paide Art Shop (Marje Jürisoo)
3. Türi Käsitöötuba (Imbi Karu)

Kesk-Eesti Käsitööselts, Rahvariide Nõukoda

Eesmärk: Käsitöö kui ettevõtluse arendamine läbi käsitöötegijate koostöö. Käsitöönäituste korraldamine, ühingu arenguks projektide koostamine ja nende läbiviimine. Rahvarõiva Nõukoda. Rahvarõiva väärtustamine läbi esemelise kultuuri, nõuanded rahvariide õigeks kandmiseks, näituste korraldamine.

Kontaktisik: Imbi Karu
e-post: imbi.karu@mail.ee
Telefon: 56 956 639
Postiaadress: Türi vald, Türi Alliku

Silvia Aarma
silvi.aarma@paidevald.ee
50 15 975, 38 38 953

2007. aasta suuremad ettevõtmised

Kesk-Eesti Käsitööselsil oli 2008. aasta üsna tegus. Oli ju see aasta kuulutatud Järvamaal rahvarõiva aastaks. Koos rahvarõiva nõukojaga korraldasime mitmeid rahvarõiva näitusi erinevates paikkondades; viisime läbi ka õpitubasid, mis olid seotud rahvarõiva valmistamisega. Meie seltsi kaasabil viidi läbi **V rahvarõiva laager Tõstamaal**. Juunis korraldasime **II Türi käsitöölaada**. Koos Türi Aianduse ja Mesinduse Seltsiga viisime läbi sügisnäituse, kus oli väljapanek vanadest auväärsetest köögirätikutest. Tähistasime juunis oma seltsi 6. aastapäeva. Koos huvilistega osalesime kanakudumispäevadel Sõrandus ja Alatskivil.

MTÜ Järvamaa Rahvakunstiühing Veimevakk

Eesmärk: Käsitöö- ja kunstikursuste korraldamine. Rahvakunsti traditsioonide jätkamine.

Kontaktisik: Jaane Tammiste
e-post: info@veimevakk.ee
Telefon: 56 643 169
Postiaadress: Wiedemanni 1, Türi, Järvamaa 72210

2008. aastal oli suuremaid tegevusi kaks.
10. mai Rahvakunstipäev "Viltimispäev" Laupa mõisas. Hobuviltimine. Juhendajaks Hilda Rütter
6. detsember kuusepuu konkurss "Kuuseehe" Türi Kultuurimajas. Õlgedest kuuseehed ja Vilditud kuusekaunistused.

Lisaks on seltsi tegevustes olnud ka salli viltimine – Imbi Karu, nõelviltimine – Reet Meimre, taimeseade – Jaane Tammiste, siidimaal – Thea Vesman, portselanimaal – Mai Kolossova, polümersavi – Thea Vesman, rahvariide alase nõustamise kursus – Silvia Aarma
Lisaks tegutseb Silvia Hiobi käe all kunstiõppe ring.

LÄÄNEMAA

Läänemaa Käsitöölise Ühendus

Eesmärk:

- väärtustada Eesti ja Läänemaa algupärasest rahvakunsti ja käsitöö traditsioone, nende säilitamine ja kaasajastamine
- koostöö arendamine erinevate organisatsioonide, seltside ja ettevõtjate vahel

- Läänemaa käsitöötajate koondamine (käsitöölasele turundustegevusele kaasaaitamine ning selleks maakondliku võrgustiku loomine)
- käsitöölase info levitamine, kogumine ja vahendamine
- käsitöölase koolitustegevuse korraldamine kohapeal
- käsitöö ja rahvakunstiga seonduvate ürituste ning tuluürituste korraldamine.

Kontaktisik: Marju Heldema

e-post: marju.heldema@hkhk.edu.ee või marju.heldema@mail.ee

Telefon: 56 158 119

Postiaadress: Keedika küla, Oru vald, Läänemaa 91005

Juhatuse ja/või üldkoosolekute toimumine 2008. aastal: 21. mai, 18. september

Ülevaade paikkonna käsitöövaldkonnast

Käsitööühendused

Jrk. nr.	Ühenduse nimetus	Asukoht	Kontaktisik	Tel.	e-mail	Valdkond
1	Rannarahva Kultuuriselts	Ridala vald	Silvi Saarlo	5394111	perekond.jogisoo@mail.ee	Kudumid
2	Osmussaare Fond Sa	Noarootsi vald	Katrin Koppel	5076028	katrin@osmussaare.ee	Kudumid
3	Lõuna-Läänemaa Käsitööühendus	Lihula vald	Epp Kärvet	56227891	patse@hotmail.ee	
4	Matsalu Saviseltsing	Lihula vald	Marje Loide	56157420	marjeloide@yahoo.com	
5	Lihula Rahvakunsti Seltsing	Lihula vald	Kaja Kivisalu	5060620	kivisalu@uninet.ee	
6	Virtsu Käsitööseltsing	Hanila vald	Heli Riive	4775251	heli.riive@mail.ee	
7	Asuküla Seltsing	Ridala vald	Virve Targamaa	56693984	virvetargamaa@hotmail.ee	
8	Rõude Küla Selts	Martna vald	Inda Mölder	53308033	indamolder@hotmail.ee	Vaibad
9	Martna Päevakeskuse Seltsing	Martna vald	Marju Kasterpalu	5039961	lasteaed@martna.ee	Klaas, portselan, siid
10	Vatla Külaselts	Hanila vald	Helju Viikmann	53804536	helju.viikmann@mail.ee	Õmblus
11	Palivere Naisseltsing	Taebala vald	Urve Sikemäe	53947122	kabelimagi@gmail.ee	Klaas, portselan, siid
12	Kullamaa Käsitööselts	Kullamaa vald	Maarja Jõevee	5257347	imbist@hotmail.ee	Klaas, portselan
13	Läänemaa Kunstivara	Haapsalu	Aita Mölder	5093749	aita@kunstivara.ee	Maalikunst
14	Läänemaa Käsitöölise Ühing	Haapsalu	Marju Heldema	56158119	marju.heldema@mail.ee	Käsitöö arendamine, koolitused
15	MTÜ Risti Rahvaselts	Risti vald	Thea Trummal	55672349	thea@risti.ee	Klaas, portselan
16	Noarootsi käsitööring	Noarootsi vald	Janne Raba	55952846		
17	Haapsalu Käsitööselts	Haapsalu	Aime Edasi	51981965		Haapsalu sall, käsitöö
18	Lääne-Nigula Seltsing ?	Taebala vald	Maire Türkel	5169793		Käsitöö arendamine, koolitused
19	Ehte Kunsti ja Käsitöökoda	Haapsalu	Aide Leit-leppmets	56600383	aidell@hotmail.ee	Käsitöö müük

20	Taebla Kultuurimaja Käsitöö Seltsing	Taebla vald	Ülle Meister	51920740		
21	Risti Käsitööring	Risti vald	Ülle Reinbach	56683424	ulle@risti.ee	
22	Ridala Maanaiste Seltsing	Ridala vald	Merike Liivlaid	53463750		
23	Vormsi Käsitööselts	Vormsi vald	Eha salus	53936359	eha.salus@gmail.com	

Juriidilised isikud

1. MARIMIRT OÜ	6. FIE Epp Kärvet
2. Liivia Leškin	7. FIE Henry Pähn
3. FIE Urve Sikemäe	8. FIE Angela Engmann
4. FIE Tiina Kannistu	9. Lääne Kadakas
5. Haapsalu Kutsehariduskeskus	10. Fie Maarja Jõevec

Käsitöökauplused

1. Ehte Kunsti- ja Käsitöökoda, Ehte 4, Haapsalu
2. Kauplus „Marimirt”, Haapsalu Karja tn.14
3. Kauplus „Kift” Haapsalu
4. Lihula käsitööpood
5. Üdrumaa käsitööpood

2007. aasta suuremad ettevõtmised

1. Projekt „**Haapsalu salli rändnäitus Soome Vabariigis**” märts-detsember 2008. Rändnäitus külastas 12 Soome linna ja asulat. 7. märts avati Helsingis Kaablitehases näitus. Soome ajakirjanduses ilmus neli artiklit, mis tutvustasid Haapsalu salli. Näitus kogus hulga huvilisi, kes Soomepoolset kuraatorilt koolitusi nõutasid.
2. **Käsitöö ümarlaud 15.märts.** Ümarlauale olid kutsutud erinevate seltside, seltsingute, käsitööringide esindajad. Teemadeks olid: Käsitööringide ja seltside erinevatest koostöö võimalustest. Koostöö võrgustiku vajalikkusest.
3. Märts-aprill 2008 koostöös Lääne Maavalitsusega 5 maakonna asulas käsitöö koostöö võrgustiku tutvustamine ja promomine.
4. Projekt „Läänemaa Käsitöölise võrgustiku kujundamine ja arendamine” aprill 2008. Projekti eesmärgiks oli kaardistada ja ühendada käsitöö kogukond, anda välja käsitöölise aastaraamat ning käsitöölise kaart - ring ümber Läänemaa. EI RAHASTATUD
5. Projekt **eesti-keha-kate** jaanuar-mai 2008. maakonnas oli osavõtt väike, kuid Mirje Simsi töö sai ära märgitud.
6. Juulis jõudis käsitööpoodidesse **Haapsalu salli karp**. Sallikarbi trükkimine ja turustamine oli jätkuprojekt projektile „Haapsalu salli kui rahvusliku käsitöö väärtustamine ja jätkusuutlikkuse tagamine”. Sallikarp on garantiiks, et seal sees on ehtsad, haapsalu salli reeglite järgi kootud sallid.
7. **Haapsalu salli päev august 2008.** koostöös Haapsalu linnavalitsuse ja Haapsalu Käsitöö Seltsiga.
8. November 2008 – mai 2009 projekt **Läänemaa suveniir**. Konkursi eesmärgiks on leida ja tunnustada Läänemaale iseloomulikke suveniire või suveniiride ideid, mis rõhutavad maakonna omapära, on originaalsed, esteetilised ja mille tootmine on väikestes kogustes teostatav.

Partneriteks on Haapsalu Linnavalitsus, Lääne Maavalitsus, Läänemaa Turism, SA Haapsalu Piiskopilinnus, Raudteemuuseum.

Aasta **suurim kordaminek** - projektid, mis on saanud rahastuse ja läbi viidud.

Probleem – me teeme kõike seda põhitöö kõrvalt ehk 1/10 jõuga.

Koostöö erinevate organisatsioonidega

1. Haapsalu Linnavalitsus (meil on väga vedanud)
2. Lääne Maavalitsus
3. Läänemaa Turism
4. SA Haapsalu Piiskopilinnus
5. Raudteemuuseum
6. Läänemaa Arenduskeskus
7. Haapsalu kultuurikeskus
8. Haapsalu Kutsehariduskeskus

LÄÄNE-VIRUMAA

Virumaa Kunsti ja Käsitöö Selts

Eesmärk: Rahvuslike kunsti- ja käsitöötraditsioonide säilitamine, arendamine ja edendamine; esemelise rahvakunsti teadvustamine ja propageerimine, oskuste ja kvaliteedi tõstmine; rahvusliku omapära säilitamine.

Kontaktisik: Kersti Loite

e-post: kerstiloite@hotmail.com

Telefon: 51 43 795; 32 41 587

Postiaadress: Pikk 16 Rakvere 44307

Ülevaade paikkonna käsitöövaldkonnast

Liikmed

- MTÜ Huviselts “Elujoon” - 43
- Muuga Maanaiste Selts – 39
- Jäneda Käsitöökeskus - 20
- Tamsalu Käsitööring - 15
- Tapa Käsitööring – 15
- Tudu Käsitöötare-muuseum – 15
- Viru-Nigula käsitööring - 20

Kindlasti on käsitööringe rohkem, sest mõned ei ole endast teada andnud.

Juriidilised isikud

- Aale Käsitöö OÜ
- Viru Käsitöö Salong OÜ
- Lõnga Liisu OÜ
- Mirelle Käsitöö OÜ
- Red Pearl OÜ
- Marit Käsitöö OÜ
- Liliina OÜ
- Eve Sisa Ateljee
- Ruta Juures
- Marika Äri
- Maria Varia Käsitööpood
- Jaanioja Mamsli Mängumaa
- Ülle Murula FIE
- Ene Inno FIE
- Evely Tammert-Leht FIE
- Signe Taremaa FIE

Käsitöökauplused

- Viru Käsitöö Salong
- Marit
- Ruta Juures
- Renate Kunstisalong
- Jäneda Käsitöökeskuse kauplus

2008. aasta tähtsamad sündmused

- Andsime välja täiendatud kordustruki infokaardist **Ring ümber kunsti ja käsitöö**.
- Edukaks osutus osavõtt vabariiklikust konkursist **esti-oma-kuub**. Esikoha sai Jaanika Saar ning mitmeid eripreemiaid kogusid ka teised osavõtjad meie maakonnast. Traditsiooniliselt eelnes vabariiklikule konkursile maakondlik eelkonkurss ja näitus

Rakvere Galeriis 5. – 10. mail.

- Osalesime ka ühisel Eesti Vabariigi **juubelivaiba** tikkimisel ning eksponeerisime vaipa Rakvere Linna päevade raames Pika tänava laadal.
- Maakonna käsitöömeistrite tööd olid näitusel **Dobeles** 16. nov. – 20. dets.
- Osalenud oleme ERKL vabariiklikel ettevõtmistel, nagu keskaja päevad, mardilaat, käsitööpäevad jne.

Koolitused

- 16. veebruaril Ulve Kangro Setu pitsi koolitus.
- 29. märtsil Ingrid Uus - Kihnu ja Muhu etnograafilised randmesoojendajad.
- 19. aprillil külastasime moekunstnik Reet Ausi ateljeed Tallinnas.
- 18. aprillil tootearendus kunsti- ja käsitööettevõtjatele koostöös EAS-ga.
- mais Christi Kütt - arhailine tikand.

MUHUMAA

Muhu Käsitööselts „Oad ja Eed“

Eesmärk: Edendada kohalikke käsitöötraditsioone ning tutvustada uusi tehnikaid. Hoida elus rahvuslikku hõngu. Olulisel kohal on oma teadmiste ja traditsioonide edasiandmine asjahuvilistele õppepäevade, kursuste ja laatade näol.

Kontaktisik: Triinu Traumann

e-post: oadeed@hotmail.ee

Telefon: 50 34 662

Postiaadress: Saare mk, Muhu v, Liiva k, 94701

Internetiaadress: www.oadeed.ee

Juhatuse ja/või üldkoosolekute toimumine 2008. aastal: jaanuaris, detsembris

2008. aasta suuremad ettevõtmised

Jaanuar – üldkoosolek aastaplaanide aruteluks

Mai – juba mitmendat aastat avatakse kohalike käsitöömeistrite tooteid müüv käsitööpood

Juuni – Muhu päevade raames õpetati pätte tegema ja panime üles tekinäituse, said valmis Liiva lasteaiale valmistatud rahvarõivad (siilikud, pluusid ja peapaelad)

Juuli – õppereis ERM-i ja Anu Raua muuseumisse

August- sai valmis kevadel alustatud postkaardiseeria Muhu käsitööselti liikmete töödest. Seltsile osteti kraasimismasin, mida saavad kasutada ka teised asjahuvilised. Saue laadast osavõtt.

September – igaastane mihkclipäeva laat Liival

Oktoober – käsitööpoe sulgemine

November – mardilaat Tallinnas

Detsember – jõulumaal meisterdamistoa organiseerimine ja läbiviimine- viltimine, viltimise õppepäevade organiseerimine Tallinas.

Suurim kordaminek: Parim tunnustus Muhu meistritele oli mardilaata tunnustus parima paikkondliku väljapaneku eest.

Probleem: Piirkondlikku (tervet Saaremaad hõlmav) arengut takistab ühtse süsteemi puudumine, st. tegijaid on palju, kuid ennast nad ei reklaami ja vajadusel ei leia spetsiifilise teenuse pakkujaid üles. Puudub võrgustik, kus inimesed omavahel suhtlevad.

Tänases majandusolukorras on ka inimsetel hirm enda „toodete/mudelite“ pärast, hirm et keegi varastab hea idee ja hakkab seda järele tegema ning autor jääb seega oma tulust ilma.

Näitused

Juunis Muhu tekkide näitus Hellamaa külakeskuses. Paarkümmend tekki ja vaibakest tõmbasid ligi palju külastajaid.

Koolitused

Erinevatel aegadel võtsid seltsi liikmed osa käsitöötoodete tootearenduse koolitusest (Haapsalus ja Kuressaares) – vastukaja oli positiivne.

Sügisel algas INETEX koolitus, mida juhendab Muhu Muuseum, kuid läbiviija ja mitmed osavõtjad on käsitööseltsi liikmed. Kursus jätkub ka uuel aastal.

Väljasõidud

Seltsi liikmed käisid juulis õppereisil Tartus ERMis ja Heimtali muuseumis, kus tutvuti tikandite ja vanade Muhu rõivaesemetega.

Muu oluline

Aasta lõpus tehti pakkumine panna üles kevadel Eesti Käsitöö Majas Muhu käsitööd tutvustav näitus- pakkumine võeti meeleldi vastu.

Läbi aasta on propageeritud vana viltimiskunsti ja seda ka õpitud, samuti villa käsitööpöes müüdüd- kõik toodang tuleb Saaremaa villatootjatelt.

Aktiivselt kasutatakse seltile soetatud kraasimismasinat, nii lõnga tegemiseks kui ka viltimiseks vajaliku loori saamiseks.

PÕLTSAMAA

Põltsamaa Käsitööselts

Eesmärk: Rahvuslike käsitöötraditsioonide väärtustamine, hoidmine ja arendamine. Põltsamaa piirkonna käsitööhuvilise tegevuse koordineerimine, suunamine. Seltsi värkstoas kujundamine avaliku kasutamiseks töötoaks ja koolituste baasiks, atraktiivseks paigaks turistidele, töös lastega.

Kontaktisik: Anne Ütt

Postiaadress : Metsa 11, Põltsamaa 48106

Tegutsemiskoht : Värkstuba ; Lossi 1, Põltsamaa

Telefon: 55 612 312

E-post: anneytt@hotmail.ee

Seltsi liikmete arv : 46

Üritused

1. Näitus “Sinine ja must ja valge” Lossihoovi värkstoas veebruaris.
2. Näitus “Märjad silmad kuivata” Lossihoovi värkstoas juunist augustini.
3. XI kodukäsitöö laat Põltsamaa Kultuurikeskuses 13. detsembril.

Koolitused

1. Info- ja õppepäev vabariigi ametikoolide käsitööõpetajatele 1. veebruar.
2. Rahvuslike õlakatete valmistamise kursus märtsis ja aprillis, oktoobris ja novembris.
3. Kirivöö ja kõlavöö valmistamise kursused oktoobris, novembris.
4. Kangakudujate kursus algajatele oktoobrist detsembrini.
5. Viltimiskursused jaanuaris, novembris, detsembris.
6. Nõelviltimiskursus sõpruslinna Kokemäe kooliõpilastele 7. mail.
7. Õpitoad (vööde ja paelte valmistamine, viltimine) lastekaitsepäeval Põltsamaa Lossihoovis, veinipäeval Lossihoovis, Pajusi mõisa päevadel.
8. Osavõtt vabariiklikust kangakudujate õppepäevast Alatskivil 4. oktoober.

9. Seltsi liikme osavõtt Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia arhailise rõivastuse ja kõlavöö valmistamise kursustest.
10. Seltsi liikme osavõtt Tõstamaa rahvarõivalaagrist.
11. Seltsi liikme osavõtt C.Küti arhailise tikandi kursusest.

Muud ettevõtmised

1. ETV saategrupp "Maahommik" käsitööseltsi värkstoas saate materjali filmimas 24. märtsil.
2. Käsitööhuviliste väljasõit Viljandimaale: Kaasiku talu pitsituba, Heimtali muuseum, A.Raua näitus Viljandis, Kõpu käsitööring.
3. Eesti Vabariigi Riigikogus Jõgevamaa käsitöö tutvustamisel Põltsamaa naiste tööde väljapanek.

Ja veel ...

Sel aastal saadi värsktuppa vajalik mööbel ning vanu käsitöövahendeid ja –esemeid. Viimased on leidnud koha vanas riidekirstus (LEIUKIRSTUS). Muretsetud on juurde vajalikku kirjandust, koostatud õppematerjale. Otsitud materjale 18. saj. Põltsamaa rahvusliku rõivastuse kohta. Põltsamaa veinipäeva käsitöölaadal Lossihoovis sattusid paljud inimesed esmakordselt värkstupa ning lahkusid meeldivate emotsioonidega.

PÕLVAMAA

Ülevaade paikkonna käsitöövaldkonnast

Suuremad käsitööühendused ja liikmete arv

1. Põlva Käsitööklubi - 20
2. Värska käsitööselts Kirävüü – 24
3. Seto Käsitöö Kogo – 25

Käsitööringid

Himmaste käsitööring ja kodukorraldamine	Vana-Koiola padjaklubi
Kanepi käsitööring	Räpna ÜG poiste tööõpetuse ring
Saverna käsitööring	Põlgaste Maaelu Seltsi käsitööring
Kiuma Naiste Padjaklubi	Põlva Keskkooli puidutöö ring
Tilsi Põhikooli laste käsitööring	Põlva päevakeskuse käsitööringid
Põlgaste kooli laste meisterdamine	(kangakudumine, naha- ja kunstiring, õmblusring)
Leevaku käsitööring	Saverna Naiste Lapi- ja Näputöö
Leevi rahvamaja käsitööring	Saverna Põhikooli käsitööring
Veriora käsitööring „Liisu”	Põlva ÜG tütarlaste käsitööring
Põlva Ühisgümnaasiumi poiste meisterdamine	MTÜ Päre Seltsi käsitööring

Juriidilised isikud

Mõisa Keraamika OÜ Kioma filiaal – 2	Seto Talumuuseum – 3
Hurmioru Perering – 10	Süvahavva loodustalu – 5
Meistrite Maja käsitöötuba Räpinas – 1	Mooste Linakoja keraamikatuba – 2
Piusa savikoda – 2	

Käsitöökauplused

- Põlva Käsitööpood – 1
- Põlva Käsitööpood 2 – 1
- OÜ Dorbekid käsitööpood „Kirri-Mirri” – 2

Infopunkt puudub, ajutiselt on ülesanded jagatud maakonna Rahvakultuuri Keskuse spetsialisti ja Põlva Käsitööklubi vahel.

Põlva Käsitööklubi

Klubi loodi 1993.a. eesmärgil hoida elavana rahvuslikke käsitöötraditsioone ning anda edasi kogemusi ja oskusi noortele. Klubisse kuuluvad käsitöömeistrid ja käsitööharrastajad. Käsitööklubi tegevus on mitmesuunaline: kursuste korraldamine ja kõikide käsitööliikide konsultatsioonid, näitused

Kontaktisik Asta Tagel

Adress: Kesk tn. 16, Põlva 63308

Telefon: 79 95 349, 79 95 340 (kodus), 52 47 025

E-post: astatagel@hot.ee

Suurimaks ettevõtmiseks olid XIII Eesti käsitööpäevad Põlvas 25 – 26. aprillil 2008

10 käsitöömeistrit olid välja pannud näitused, tegutses 9 õpituba. Toimus Põlva kandi rahvarõivaste esitlus- koos õppematerjaliga. Konverents „Kaks kaunist tikandit Lõuna – Eestist“. Rahvuslik õhtu, kus esinesid rahvatantsijad ja rahvamuusikud. Käsitööpäevade läbiviimisega oli tegevuses 98 inimest.

Heli Raidlale omistati 2008. aastal elutöö preemia.

XIII käsitööpäevade läbiviimist tunnustati Eesti Kultuurkapitali Rahvakultuuri sihtkapitali aastapreemiaga 2008, Põlva linn – Aasta tegija 2008.

Koolitused

Kangakudumine (jaan.-mai; sept.-nov.), õmblemine (jaan.-mai.; sept.-nov.), villa võlu (sept.), õletööd (sept.), helmed (okt.), siidimaal (nov.), Fimo tehnikaga tutvumine (dets.)

Soovijatele erialased konsultatsioonid igal neljapäeval.

Näitus

Rõivaste aksessuaarid

„Kaunis kaunimaks“ Maarja Galeriis detsembris

Vabariiklik konkurss 2008 mai *eesti-oma-kuub* **I koht Maaja Kalle**

Väljasõidud

1. Ekskursioon Saaremaale (26. – 27. juuni)
2. Tutvumine Mooste mõisaga ja näitustega (14. august)
3. Mardilaat Saku Suurhallis (november)
4. Euroopa suurimal käsitöömessil Tampere (14. – 15. november)

Muud ettevõtmised

- Heategevuslaat aprill
- Klubi 15 aasta tegevuse pidulik tähistamine dets.
- Heli Raidla raamatu „Põlva kandi rahvarõivad“ esitlus aprill 2008
- Brožüür „Käsitööilu kestab aastasadu“ Põlva Käsitööklubi 15.
- Klubi liikmete juubelite tähistamine
- Klubi täienes 4 noore liikme võrra.
- Viimase aja klubi tegevusega on võimalik tutvuda
<http://polvakasitooklubi.blogspot.com>

PÄRNUMAA

Pärnumaa Rahvakunsti ja Käsitöö Keskus

Eesmärk: Eesti rahvusliku käsitöö kõrgetasemelisus teadmiste ja oskuste vahendamise kaudu. Võrgustike loomine asjast huvitatute vahel.

Kontaktisik: Eeva Talts

e-post: eeva.talts@mail.ee ; eeva@noorusemaja.ee

Telefon: 56 453 401, 44 50 075

Postiaadress: Roheline 1b Pärnu

Internetiaadress: www.noorusemaja.ee

Üldkoosolek: 8. september 2008 II poolaasta ettevõtmised

Ülevaade paikkonna käsitöövaldkonnast

Käsitööühendused ja juriidilised isikud

Pärnu Rahvaülikool (koolitus)

MTÜ Lüster (portselanimaal)

MTÜ Tulilind (rahvuslik käsitöö)

Pärnu Pitsistuudio (erinevad pitsitehnikad)

Eddi Leedi Savikoda

Häädemeeste naisteühing Martad

Ruth Mäe Vaibakoda

Leeda Otsa Vaibakoda

Pensionäride ühendus Elulust

Paikuse Käsitööring

MTÜ Tahkuranna Naisselts

Käsitöökauplused

Pärnu Käsitöösalong

Vuhti Galerii

EK Galerii

Kauplus Suveniir

FIE Herdis Elmend (tekstiil)

Kristi- Tuhkru Tamm (tekstiil, viltimine)

Andrus Muru (puit, puidulõige)

Merle Baumann (kudumid)

Naima Käsitöö(villa töötlus, tekstiil)

MTÜ Iris

FIE Ahti Tedremäe (sepis)

MORSK (kiviraie)

E-disain OÜ (laastukorvid)

Pärnu- Jaagupi koguduse käsitööring

Vikero kauplus -FIE Ülle Ariko

Punane Torn

Arteljee-Toris

OÜ Koduhing (kunsti ja käsitöö müük internetis)

Infopunkt

Nooruse Maja (Roheline 1b)

2008. aasta suuremad ettevõtmised

Näitus – konkurss Kingitus sõbrale

Ettevõtlusalased koolitused koostöös EAS-iga (20. – 21. veebruaril ja 4. märtsil)

Osavõtt vabariiklikest käsitööpäevadest Põlvas aprillikuus

Häädemeeste käsitöölaat juuni

Keskaegsete rõivaste demonstratsioon MTÜ Tulilind. Punane Torn

Hansapäevad juuni

MTÜ "Lüster" näitused Valgas, Türil, Audrus

Portselanimaalijate poolt korraldatud täienduskoolitus Soomes Riisjärvel juuli

Rahvusvaheline niplispitsi näitus juuli

Käsitöö ja kunstiõpetajate suvekursus juuli

Rahvusvahelised portselanipäevad august

Pitsistuudio osalemine Haapsalu salli päevadel august , "Jõulukingitus sõbrale" 21. – 22.

november 2008 Nooruse Majas (Käsitööliitu tutvustav üritus, väljas olid konkursside kataloogid, samuti *Teatajad*)
Lüstri salongiõhtu detsember
Alustati projektiga “Ring ümber käsitöö”

Suurimad kordaminekud

MTÜ “Lüster” liikmete tööde avaldamine ajakirjas “Posliini +”
Rahvusvahelise pitsinäituse konkursil sai Pärnu I ja II koha ja 2 publikupreemiat kolmest Osavõtt ülemaailmsest (OIDFA) pitsikongressist Hollandis
Suurim probleem: Võrgustiku loomine, oma ruumide puudumine.

RAPLAMA

Raplamaa käsitööseltsing SÜSTIK

Eesmärk: Käsitööalase tegevuse koordineerimine maakonnas, laatade, näituste ja koolituste korraldamine.

Kontaktisik: Ivi Sark

e-post: ivi.sark@mail.ee

Telefon: 51 28 931, 48 69 281

Postiaadress: 79517 Raplamaa Rapla vald Metsa 9-6

Ülevaade paikkonna käsitöövaldkonnast

Käsitööühendused

1. MTÜ Sulu Käsitöökoda – Hannele Paunonen – 10 inimest
2. Seltsing Vaiba-Liine – Piret Kuutok – 18 inimest
3. Kabala kunsti- ja käsitööseltsing – Katrin Grihin – 16 inimest
4. Kaarepere Naistekool – Ebbe Luige – 10 inimest
5. Sipa käsitööseltsing – Õnne Kivastik – 8 inimest
6. Alu käsitööring – Selma Käsper – 12 inimest
7. Hageri Naistetuba – Illi Ernits – 12 inimest
8. Laukna käsitööring – Vaike Post – 7 inimest
9. Kädva käsitööring – Evi Talmet – 8 inimest

Juriidilised isikud

Alvar Heiste Sepikoda - sepised
Puraviku Tuuleveski OÜ -sepised
OÜ Honor KK -Mõisakeraamika
OÜ Klaasistuudio – klaasipuhumine,
klaasvitraaž
OÜ Hansaklaas - Ülle Kull - vitraaž
FIE Mari-Liis Makus – vitraaž, ehted
FIE Ülle Ehrpais – lapitööd
FIE Ivi Sark – lapitööd

FIE Kaie Porr – kaltsuvaibad
FIE Õnne Kivastik – kaltsuvaibad
FIE Kristi Algma – kudumid
FIE Olev Suits – puidutooted
Kroon Puit OÜ – puidutooted
FIE Hille Kand – kudumid
Tamme talu – kudumid

2008. aasta suuremad ettevõtmised

12. – 14. märts – käsitöömeistrite koolitus Madonas
13. aprill – käsitööringide õppepäev – tikkimine Raplas
25. – 26. aprill – käsitööpäevad Põlvas
10. mai – VI kevadlaat Raplas
31. mai – 1. juuni – käsitöö, vanavara ja kunstilaat Atla mõisas

- 2. august – käsitöölaad Märjamaa päevadel
- 9. august – Järvakandi päevade käsitöölaad, meitritoad
- 21. oktoober – 3.november – SÜSTIKU meistrite näitus käsitöögaleriis
- 6. detsember – jõululaad Hageris
- 6. – 7. detsember – käsitöömeistrid Hansaplanti päkapiku meistrikojas
- 15. detsember – käsitöömeistrid õpetasid „Maahommiku“ saates
- 20. detsember – VII jõululaad Raplas
- 20. – 21. detsember – Puraviku Tuuleveski sepad Hansaplanti meistrikojas

Kabala kunsti- ja käsitööseltsing

Ringis tegutseb 16 naist, koos käiakse kord nädalas. Õpitakse erinevaid käsitöötehnikaid. Kehtna Hooldekodule kooti kindaid - sokke ja külakostiks viidi laulu ja pillilugusid. Paide käsitööpäeva külastamine. Kevadnäitus Kabala mõisas. Toimusid III käsitööpäevad – kirivöö.

Hageri Naistetuba

Ringi tegevuses osaleb 12 naist, koos käiakse kord nädalas. Käsitöönäitus Hageri kihelkonnapäevadel. Osalesime Keila Lapitööde Seltsi aastanäitusel. Tähistasime Hageri Naistetuba 20. tegutsemisaastat.

Kädva käsitööring

Tegevusest võtab osa 8 inimest. Ringi näitus oktoobris Rapla Keskraamatukogus. Õpetasime „Maahommikus“ meisterdamist. Õpiringides õpiti erinevaid käsitöötehnikaid.

Seltsing Vaiba Liine

Ringi tegevusest võtab osa 12 naist. Näitus-müük Potilaadal ja Kohila valla päevadel. Osalesime Hageri laadal.

Alu käsitööring

Ringis osaleb 15 naist. Käime koos kord nädalas. Ringi aastanäitus. Osaleme maakondlikel käsitööalastel õppepäevadel.

SAAREMAA

Ülevaade paikkonna käsitöövaldkonnast

Käsitööühendused

1.Saarte Käsitöö MTÜ 2.Leisi valla Rahvakultuuri Selts Leisi VÄRKS 3.Seltsing Leisi “Padjaklubi” 4.Salme käsitööring 5.Kuressaare Lapimoorid 7 inimest 6.Tiirimetsa Kodukultuuriselts “Küünal” 7.Ratla-Koikla käsitööring	8.Muhu käsitööselts Oad ja Eed – 22 9.MTÜ MuhuINSEA (Marget Tafel). Ta on küll kutseline keraamik, aga osaleb aktiivselt igasugustel käsitööga seotud ettevõtmistel 10. Saaremaa isetegijad MTÜ 11. MTÜ Saaremaa Kunstistuudio 12.Kuressaare Linna pensionäride ühendus 13. Saaremaa Puuetega Inimeste Koda

Juriidilised isikud

1.FIE Marika Samlik 2.FIE Ülle Sepp 3.OÜ Pilvelambad 4.OÜ Ruut ja Triip 5.FIE Paul Tohv 6.OÜ Liimeister/ Vello Kaasen	7.OÜ Kris 8.FIE Siiri Ülem 9.TÜ Tiiu Tanu 10. Saaremaa Sepad 11.Heikki Lukk 12. OÜ Valjala Sepad – 2

Käsitöökauplused

1.Käsitöökoda 2.Talupood 3. Tiiu Tanu (Saarte käsitöö)	6.Valjala käsitöö müügipunkt 7.Muhu restorani Kaubahoovi käsitööpood (Kolm viimast tegutsevad vist ainult suvel)

4.Käsitöökauplus Kuivastus
5.Mustjala Käsitöösahver

8.Kaalis külastuskeskuse käsitöö kauplus
9.OÜ Kris käsitööpoed Kuressaares

2008. aasta suuremad ettevõtmised

Näitused

1. Käsitööselti Lapimoorid traditsiooniline näitus kultuurikeskuses
2. Kuressaare linna pensionäride ühendus korraldas aasta lõpul suure käsitöölaada Kuressaare Spordihoones
3. Invaühingu käsitöö näitus Raegaleriis
4. Lisaks pea igas vallas korraldati oma käsitöönäitus.

Koolitused

1. Kuressaare Ametikool koolitas väljaspool maakonda koostöös käsitööliiduga ja EAS-iga käsitööettevõtjaid 7 Eesti paigas
2. Saaremaa isetegijad korraldasid 13 õpituba (viltimine, ehete valmistamine, küünalde valmistamine, algupärase tikkimistehnikaga tutvumine jne.)
3. Valjala Tööpaja korraldatud kursused: klaasimaal, siidimaal, kasevitstest lilleamplite tegemine, sarapuuvitstest kartulikorvi valmistamine, lapitehnika, jõuludeks ettevalmistamine, kingituste pakkimine, isetehtud jõulukaart, jõuluvanik ja jõulupärg, lauakaunistus elavlilledest, koorimata ja kooritud pajuvitstest punutiste valmistamine - pikem jätkukursus, mis kestab praegu
4. Kaali Külastuskeskuses toimus ehteseppade algõpetus.Koolitaja Toomas Mägi. Korraldaja Gilleke Kopamees.

Väljasõidud

1. Kuressaare Ametikooli käsitöö ja kunsti valdkonna õpilaste õppereis mardilaadale
2. Ülle Sepp osales septembris Espoos sealse Toomkiriku 550.aastapäeva auks peetud keskaegsel laadal
3. FIE Vesta Suuster osales 2008 aastal 28 erineval messil ja laadal
4. Vello Kaasen osales jõululaadal Rootsis
5. Lapitöönäituse külastamine Helsingis, Eesti Lapitöö Seltsi näituse ja demonstratsiooni külastamine Keilas.

Muu oluline

- Tänu vanadele ja uutele omandatud oskustele valmistasid Saaremaa isetegijad lastekaitsepäevaks ja jõuludeks toredad kingitused Kuressaare linna lastele, kelle elutee ei ole alati päikeseline ja turvaline
- Saaremaa isetegijate poolt sai Kuressaare äsjasündinud laps kingituseks lapitehnikas beebiteki, lootuses tekitada nii lastes kui nende vanemates turvatunnet ja teadmist, et lapsed on Kuressaare linnas oodatud ja armastatud
- Mardilaadal osalesid Kuressaare Ametikool, Tiiu Tanu, Saaremaa Sepad ja veel mõned Saaremaa käsitöölised
- Saare maakonnast osaleti ka konkursil *eesti-oma-kuub*
- Saaremaa Rahvakultuuriselts andis välja raamatu „Saare maakonna rahvarõivad“
- Eesmärgiga teha igale huvilisele võimalikult kättesaadavaks Eesti algupärane käsitöö, uued käsitöövaldkonnad ja propageerida käsitööd kui rahvakultuuri üht olulist elulist osa, leidsime, et on vaja koondada Saaremaa käsitöölised ühtsesse võrgustikku, mis on teejuhiks kõigile huvitatutele saarlaste käsitöötegemiste ja saarlastega koostegemiste juurde. Selle tarbeks tegime kodulehe www.kadakmari.ee, kus on info Saaremaal tegutsevate käsitöölise kohta, pildid käsitöölise loomingust, käsitöölise kontaktid, aastaringne informatsioon Kuressaares toimuvate käsitöösündmuste, koolituste ja ürituste kohta. Koduleht on eesti, inglise, saksa ja vene keelne.

- Ruhnlastele kooti muuseumivestide järgi erinevate triibustikega kangast, mida kokku tuli üle 40 meetri
- Leisi piigad esitlesid Inglismaal Woolfesti festivalil oma lambavillast tehtud näputööd.
- Saare memme Virve Aaviku kogutud sokimustrid jõudsid raamatukaante vahele
- MTÜ Mahe eestvedamisel otsisid saare käsitöölised isevalmistatud mänguasja ideed.

Aastaruande koostaja: Krista Lember, Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskus

SETOMAA

MTÜ Seto Käsitüü Kogo

Eesmärk: Ühingu eesmärk on seto traditsioonilisel käsitööl põhineva ettevõtluse arendamine seto käsitöötraditsiooni järjepidevuse ja säilitamise kaudu.

Kontaktisik: Sigre Andreson
 e-post: sigre@setomaa.ee
 Telefon: 56 280 676
 Postiaadress: Obinitsa 65301, Võru mk.
 Internetiaadress: www.kogo.ee

Üldkoosolekuid toimus kaks 30.03.2008 ja 15.10.2008; juhatuse koosolekuid oli 9.

Ülevaade paikkonna käsitöövaldkonnast

Käsitööühendused

Paikkonnas (Setomaa neli valda Mikitamäe, Värskas, Meremäe, Misso) tegutseb 31.12.2008 kuupäeva andmetega: MTÜ Seto Käsitüü Kogo (45 liiget) – ülesetomaaline organisatsioon; MTÜ Värskas Käsitööselts Kirävüü (27 liiget), MTÜ Seto Kolledži Ühing (13 liiget), MTÜ Seto Ateljee-Galerii „Hal’as Kunn” (2 liiget), MTÜ Uusvada Potiseto (2 liiget).

Juriidilised isikud

OÜ Ots Puutöököda, OÜ Tõrvas, OÜ Katusõkatja, OÜ Setomaa Turismitalo, OÜ Piksepini, FIE Meelis Krigul, FIE Volli Kooser, FIE Silvia Valge, FIE Maret Vabarna, FIE Merlin Lõiv, FIE Jaanus Salm, FIE Rieka Hõrn, FIE Ants Sarv.

Kokku 13.

Paikkonna arvestatavad käsitöökauplused

Setomaa muuseumid Värskas ja Obinitsas; avatud ateljeed: Piusa Savikoda, Värskas Käsitööseltsi „Kirävüü” töötuba ja Obinitsa külakeskuse käsitööstudiod.

Kokku 5.

Infopunkt

SKK-l on Obinitsa Külakeskuses büroo, kus toimub organisatsiooni igapäevatöö koordineerimine ning jagatakse käsitööalast informatsiooni.

2008. aasta suuremad ettevõtmised

Setomaa käsitöö arengukava ning tegevuskava koostamine

Vastseliina maarahva laadal (juuni 2008) ehitasime välja eraldi *Setomaa nulga*, kus tutvustasime seto käsitööd, rahvuskööki ja kultuuri.

Laadad – messid. Ühise väljapanekuga osalesime järgmistel laatadel ja messidel: EHE ja

keskaja laat Tallinnas, Seto kuningriigipäeva laat Värskas, mardilaadad Tallinnas ja Helsingis; Antoniuse Gildi jõululaat Tartus

Käsitööettevõtluse foorum Setomaal 27. oktoobril Obinitsas. Setomaa käsitöö aasta suursündmus, mis toimus koostöös Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liiduga. Tundub, et teema oli küps, mida näitas ootamatult suur huvi ja osalejate arv (89). Loodame, et käsitöö tunnistamises (maa)ettevõtluse haruna on ka veidi meie tööd ja panust tunda.

Koos käsitööettevõtluse foorumiga lõppes ka **Setomaa meenekonkurss**. Konkursile eelnes **Monika Järgi ja Kadi Pajupuu tootearendukoolitus**, mis aitas kaasa meenekonkursi aktiivsest osavõtust.

TARTUMAA

Tartumaa Käsitöö Keskseks

Tartu Maanaiste Liit

Eesmärk: Meie ühenduse eesmärk on koondada nii Tartu maakonna kui linna käsitöötegijaid, jagada käsitööalast infot ja korraldada õppepäevi. Koostöösidemed on ka Valgamaa, Jõgevamaa, Saaremaa, Põlvamaa, Lääne-Virumaa käsitöötegijatega.

Kontaktisik: Maire Henno

Kontaktisiku telefon: 55 628 457

e-post: maireh@yle.edu.ee

Telefon: 53 412 408 Urve Kaasik (TML juhatuse esinaine)

Postiaadress: Tartu Jalaka 48

Internetiaadress: www.tartumaanaisteliit.ee

Juhatuse koosolek 22. jaanuaril, 4. märtsil, 16. aprillil, 30. septembril.
9. detsembril piirkondlik kokkusaamine, üldkoosolek.

Ülevaade paikkonna käsitöövaldkonnast

Käsitööühendused

Kodukultuuri Selts Tõrvandi ~30
liiget

Ülenurme Käsitöö- ja Rahvuskultuuri
Selts Nurmennukk 45 liiget

Puhja Maanaiste Selts

Kõrveküla Naisselts Miina

Luunja Maanaiste Selts

Alatskivi Maanaiste Selts

Vastse-Kuuste Naisteklubi

„Kolmapäev“

Vana-Kuuste Maanaiste Selts

Meeksi Maanaiste Selts

Käsitöökauplused

Tartu linnas Roosi käsitööäri korraldab kaks korda nädalas koolitusi kohapeal, teeb koostööd näiteks Ülenurme Käsitööseltsiga korraldab koolitusi ja tarvikute müügipäevi ka Ülenurmes.

2008. aasta suuremad ettevõtmised

Tähtsündmused

Maakondliku konkursi „Teeme oma koti“ korraldamine ja ülevaatenäituse väljapanek emadepäeval Vanemuise väikeses majas 10. mail. Konkursile eelnesid vastavateemalised õppepäevad (Küllil Laidla loeng-õppepäev).

Osalemine Tammistu mõisapäevadel 28.06, 10.07, 19., 20.07; 03.08. (külustusmängu „Unustatud vanad mõisad“ raames)

25.10. osalemine **Baltimaade maanaiste VI konverentsil**, teemaks „Maanaine – ilu andja ja kultuuri kandja“, ettekannete sisu oli valdavalt käsitööteemaline. Eesti-poolne konverentsi põhiettekandja oli Virve Tuubel teema „Sõbast vaibani“. Konverentsil esinesid ka Tartu

maavanem Esta Tamm, Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuse spetsialist Tartumaal Astrid Hallik, käsitööteemalised ettekanded olid ka naaberriikide delegatsioonide esindajatelt. Konverentsile eelnes ülevaatlik käsitöönäitus Ülenurme Käsitööseltis.

Näitused

6.-9.11. osalemine Mardilaadal (osalesid TML-i liikmesseltside käsitöötegijad ning Tartu Aiandus- ja Mesindusseltsi kangakudumisringi liikmed).

11.-14.12. Ülenurmes jõulunäitus, millel osalesid ka Tartu linna ja maakonna käsitöömeistrid.

Koolitused

Aastaringsest kestis käsitööhuviliste koolitus, hoogsalt on elavnenud käsitööalane tegevus Puhjas, Luunjas, Kõrvekülas, mitmetes seltsides õpiti talvekuudel uusi käsitööliike tundma. Tartu Maanaiste Rahvakooli kangakudumiskursuse raames on läbi viidud koolitus Luunjas, Kõrvekülas, Valgas.

Mitmes TML-i liikmesseltsis korraldati vähemalt üks paikkondlik käsitöönäitus.

Kogemusi jagati ja vahetati mitmete huvikaaslastega Valgamaalt, Ida- ja Lääne-Virumaalt (Lääne-Virumaa Maanaiste Liit, Ida-Virumaa arenduskeskus), Lätist, Leedust. Osaleti mitmel vabariiklikel (nt sügisnäitus ja kalendritähtpäevade ettevõtmised Eesti Põllumajandusmuuseumis) ning rahvusvahelistel üritustel (nt koorifestival Lähel), kus tutvustati Eesti käsitööd.

Märtsis väljasõit Tallinna käsitöökauplustesse (Karnaluks, Helmehaldjas, Karoliine Höbelõng jm) ning Marja Matiiseni kodustuudiosse.

Probleemiks on ühisüritusteks sobiva aja leidmine, sest hajali asuvad huvilised on seotud töökohustustega, piiranguid seab transpordiküsimus.

Muu oluline

Tihedad koostöösidemed SA-ga Eesti Agrenska fond, Tartumaa Käsitöö Keskseks on loonud kontaktid Tartu Puuetega Inimeste Kojaga, Kalda ja Tähtvere päevakeskusega, Tiigi Seltsimajaga, Tartu Aiandus- ja Mesindusseltsi kangakudumisringiga, Tartu MTÜ-ga Iseseisev Elu. Pidev ja kauaaegne on koostöö TML-i kuuluvate seltside vahel.

VALGAMAA

Valgamaa Rahvakunsti ja Käsitöö Keskseks

Kontaktisik: Marge Tadolder

E-post: VRKK@hot.ee või annmlt@hot.ee

Telefon: 56 466 720

Postiaadress: Munamäe 18-5, Otepää 67403

Juhatus ja koosolekud

Juhatus: Marge Tadolder (juh. esimees), Merle Soonberg, Eha Kotov, Eha Mandel, Ene Kaas, Mai Norman, Aveli Kikkatalo (kuni 27. maini 2008), Kersti Sirel (alates 27. maist 2008)

2008. aastal toimus 1 üldkoosolek ja 8 juhatus koosolekut:

18. jaanuar Otepääl tunnustussüsteemi väljatöötamine

24. jaanuar Otepääl tunnustussüsteemi väljatöötamine

11. veebruar Valgas tunnustusmärgi kavandite läbivaatamine ja valiku tegemine

25. märts Valgas tänuürituse kava koostamine

3. aprill Valgas tänuürituse läbiviimine

28. aprill Otepääl valimiskoosoleku ettevalmistamine

27. mai - Valgas aruande- valimiskoosolek, majandusaasta aruande kinnitamine

12. oktoober Valgas arutelu arengukavast

23. oktoober Valgas mardilaadal osalemise ettevalmistus

Ülevaade paikkonna käsitöövaldkonnast

Käsitööühendused

Helme Käsitööseltsing

Karukäpp.

Käsitöökelder

Otepää Naisselts

Otepää Aianduse- ja Mesinduse Selts

Karula Naisselts

Lüllemäe Rahvaõpistu

Tõrva Puuetega Inimeste Liit (TPIL)

Hummuli Naisseltsing

Juriidilised isikud

Aivar Aan FIE

Aivar Rožanov FIE

Ann MLT OÜ

Brigita Morožova FIE

Goldstock OÜ

Kaja Peterson FIE

Kuno Paimre FIE

Käsitöökelder MTÜ

Mart Salumaa FIE

Otepää Aianduse- ja Mesinduse Selts

Otepää Naisselts FIE

Silva Stepanova FIE

Techne Töökoda AS

Virve Niilisk FIE

Roosi Käsitööari OÜ

Käsitöökauplused

Käsitöökelder (Valga, Kesk tn 8, tel. 55 915 446, Mai Norman)

Anni Butiik (Otepää, Pühajärve tee 2, Tel/fax: 76 55 423, tel. 56 466 720, Marge Tadolder)

Roosi Käsitööari OÜ (Valga, Kesk 6, tel. 7998033; gsm:58118301, Aire Hulkko)

Infopunktid

Valgas kaupluses „Käsitöökelder“, Kesk tn. 8

Otepääl kaupluses „Anni Butiik“, Pühajärve tee 2.

2008. aasta suuremad ettevõtmised

6. aprill tänuüritus Valga Kultuurikeskuses, anti Keskseksi esimesed sõled parimatele rahvakultuuriga tegelejatele

18. – 20. aprill juhatuse õppepäevad Pärnus

25. – 26. aprill osalemine üleriigilistel käsitööpäevadel Põlvas

5. august Otepää käsitöölaad

Osalemine konkursil *eesti-oma-kuub* Tallinnas

Koostööpartnerina

Märts: EV 90. aastapäeva lillevaiba lappide tikkimine, Valga maakonna koolide tantsupäev „Sihva Sabak“

Aprill: Valgamaa laululaps 2008, memmede talvine tantsupäev ; ülemaalisele tantsupäevale pühendatud tantsupäev Sangastes, Valgamaa kooride päev Otepääl

Mai: Erni Kasesalu nim. kandlepäev Tõrvas, Valgamaa tantsupidu, külateatrite päev Riidajas, osalemine Tallinnas üldtantsupeo kontsertetendusel

9. mail: Eesti Tekstiilikunstnike Liidu korraldatud kooolitus „Käsitöötoote arendus ja müük“ Valgas

Juuni: Lõuna-Eesti memme-taadi suvepidu Intsikurmus

August: käsitöölaad Otepääl, öölaulupidu Pukas

Oktoober: hõimupäevad Valgamaal

Detsember: osalemine Valga MV meenekonkursil

Näitused

6. aprill: tänuüritusel laureaate näitused (kaltsuvaibad, Laine Vettiku tööd ja Monika Halliku käsitööd)

Aprill – mai konkurss *eesti - oma - kuub* Tõrvas, Otepääl ja Valgas

Juuni: Valga linnapäevade raames suvemütside ja -kübarate näitusmüük

20. juuli Karula Naisseltsi näitus rahvariiete osadest Karula Rahvuspargis
Oktoobris Karula Naisseltsi liikmete käsitööde näitus Valga Muuseumis

Koolitused

20. juuli korraldas Karula Naisselts koostöös Karula Rahvuspargiga tanupäeva, kus iga osaleja valmistab omale tanu.

Toimused erinevad mentorkoolitused tantsujuhtidele koostöös ERRSiga ja koolitused rahvamajade juhatajatele koostöös Võru Instituudi ja Rahvakultuurikeskusega.

Väljasõidud

Karula NS koos Hargla naistega võtsid ette sõidu Palamuse laadalale.

Osalesime Virumaal korraldatud Ring ümber kunsti ja käsitöö ringreisil.

Valgamaalaste käsitööd olid esindatud kahe väljapanekuga Tallinnas mardilaadal.

Probleemid

Valgamaal on jätkuvalt probleemiks kolme põhikeskuse (Valga, Tõrva, Otepää) asumine erinevates maakonna nurkades ning Otepää ja Tõrva vahel puuduv ühiskondlik transport. Valdkondade liidrid väga hõivatud ja see jätab jälje valdkonna tegevuse koordineerimisele. Liikmed ootavad tihedamat suhtlemist ja tegevuse koordineerimist.

Koostööpartnerid, toetajad

ERKL	Kultuurkapitali Valgamaa	Otepää Naisselts
ERRS	Ekspertgrupp	Otepää Vallavalitsus
Karula Naisselts	Käsitöökelder MTÜ	Rahvakultuurikeskus
Karula Rahvaõpistu	Merle Tammela lilleäri	Valga Maavalitsus
KOP	Nõuni Maanaiste Selts	
Kultuurkapital	Otepää Kultuurikeskus	

Sümbolika

VRKK l on oma logo, lipp ja pitsat.

VILJANDIMAA

MTÜ Viljandimaa Rahvakunstiühing

Eesmärk: Rahvakunstiühingusse on koondunud aktiivsed käsitöömeistrid ja kunstiinimesed kogu maakonnast. Ühingu eesmärk on käsitöö ning kujutava- ja tarbekunsti edendamine Viljandimaal. Selleks viime pidevalt kogu maakonnas läbi näitusi, rahvakunstpäevi, seminare, õppepäevi, käsitöölaada ja kodukäsitöömessi. Ühingu juures töötab litsentseeritud koolituskeskus, kus töötavad kursused ja õpiringid. Ühingu tööd juhib kolmeliikmeline juhatus, mille esinaine on Leida Mägi.

Kontaktisik: **Leida Mägi**

Telefon: 52 90 617

E-post: rahvakunst@hot.ee

Postiaadress: Tallinna 5, Viljandi 71020

Juhatus käib koos üks kord kuus, et arutada koolituse läbiviimist ja suuremate ürituste ettevalmistamist. Üldkoosolek käib koos kaks korda aastas, uue aasta alguses jaanuaris ja sügisel uue hooaja algul septembris.

Ülevaade paikkonna käsitöövaldkonnast

Käsitööühendused

Viljandimaal tegutseb aktiivselt 13 käsitööringi, kes on ka rahvakunstiühingu liikmed:

1. Viiratsi osav. 19 8. Kõpu 14

2. Sürgavere	16	9. Võhma	9
3. Uue-Kariste	9	10. Suure-Jaani	17
4. Karksi-Nuia	10	11. Paala	9
5. Öisu	11	12. Vastemõisa	10
6. Paistu	11	13. Abja	11
7. Holstre	10	14. Käsitööõpetajate aineühendus	osav.24

Kokku 156 osavõtjat

Maanaiste ühenduste ja külaseltside juures töötab arvatavasti teist samapalju tegijaid.

MTÜ –d

1. MTÜ Töötoad	Viljandis	osav.15
2. MTÜ Käsitöökoda	Viljandis	21
3. MTÜ Mulgi Ukuvakk	Abjas	16
4. MTÜ Lossi Gild	Viljandis	4
5. MTÜ Lõuna-Viljandimaa Käsitöökeskus	Karksi-Nuias	
6. Tarvastu Käsitöökoda	avas päris oma maja selle aasta jaanuaris	

Käsitöökauplused

1. Viljandi Käsitöökoda	Viljandis
2. Käsitöökauplus	Viljandis
3. Antvärk	Võhmas
4. Maive Käsitöö	Suure-Jaanis
5. Heimtali Muuseumis	Heimtalis

Infopunkt

Infopunkti kui sellist meil välja reklaamitud ei ole, aga igasugust infot nii maakondlike ürituste kui vabariigis toimuvate ettevõtmiste kohta jagavad rahvakunstiühing ja käsitöökoda.

Ühingu koostööpartnerid on Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit, Eesti Vabaharidusliit, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia rahvusliku käsitöö osakond, Viljandi Käsitööõpetajate ainesektsioon, Viljandi Käsitöökoda, Viljandi kultuurimaja.

Suurimad ettevõtmised

- 5. aprill Viljandimaa 12.Rahvakunstipäev teemal tikandid
- 23. aprill Uue-Kariste käsitööringi 35.aastapäeva tähistamine näitusega (kauaaegne ringi juhendaja on olnud ja on ka praegu Valve Alamaa)
- 7.- 8. juuni Viljandi hansapäevade käsitöölaat (osa võttis üle 200 käsitöömeistri ja talutoiduvalmistaja üle Eesti), näitused, õpikojad
- 11. oktoober Suure-Jaani käsitööringi 45.aastapäeva tähistamine näitusega (kauaaegne ringi juhendaja on olnud ja on ka praegu Maive Ottas)
- 12.-13. detsember 13.Viljandi Kodukäsitöömess kultuurimajas ja jõuluturg Turu tänaval. Oma tooteid tutvustasid ligi 100 käsitöömeistrit ja talutoiduvalmistajat kõikjalt Eestist

Kõik maakonna käsitööringid korraldasid ka kohtadel oma töödest ülevaatenäituse ja käsitööpäevi.

Igal aastal Rahvakunstipäeval kuulutame välja maakonna **Rahvakunstimeistri tiitli saaja**, kellele paneb preemia välja Viljandimaa Omavalitsuste Liit, see preemiasumma on aastatega kasvanud ja sellel aastal on see juba 10000 krooni. 2008. aastal sai selle tunnustuse osaliseks aktiivne käsitöömeister ja –õpetaja Christi Kütt.

Koolitamine

Ühingu juures töötab juba aastaid **koolituskeskus**, kus töötavad pidevalt käsitööringid.

2008. aastal viidi läbi järgmised kursused: rahvuslike mänguasjade valmistamine (osav. 13), kangakudumine (12), vanad ja uued käsitöövõtted (17), taimeseade (7), klaasimaal (8), silmuskudumine (12), käsitöö (11), ruumikujundus (17), viltimine (20), ehete valmistamine (11), tekstiilide kaunistamine (8), tikandid (6).
Kokku 12 kursust 142 osavõtjaga.

VORMSI **Vormsi Käsitööselts**

Eesmärk: Seltsi peäülesandeks on kohaliku kultuuripärandi tundmaõppimine. Kultuurilise ja ajaloolise eripära hoidmiseks ja edasikandmiseks tegeleb Vormsi Käsitööselts (edaspidi VKS) saare loodusressurssidel põhineva ja saarele sobivate traditsiooniliste käsitööoskuste taaselustamisega ning nende kohandamisega uutesse oludesse.

Kontaktisik: Kristina Rajando

kristina.rajando@gmail.com

Telefon: 56 616 395

Postiaadress: Hullo küla, Vormsi vald 91301, Läänemaa

Vormsi Käsitööseltsi kuulub 22 liiget.

2008. aastal toimusid üldkoosolekud (30.05. ja 13.09.) ning juhatuse koosolek (27.05.).

Ülevaade paikkonna käsitöövaldkonnast

- Saarel tegutsevad peale Vormsi Käsitööseltsi veel kolm ühendust, mis tegelevad käsitööga ja selle müügiga.
- Käsitöökauplust Vormsil ei ole. Käsitööesemeid müüakse Vormsi Talumuuseumis Svibys (maist-septembrini), Vormsi Veskis Rälbys (veski-muuseum), Küla poes Hullo; Elle-Malle pansionaadis Hullo ja Sviby sadamas.
- Infopunkti saarel ei ole. Kogukonna väiksusest tulenevalt on saare tähtsamad asutused (vallamaja, kool, postituba, pood) kohaliku käsitöötegijate ja tegevuse info edastajad.

2008. aasta suuremad ettevõtmised

25.06. – 29.06. toimus nõelviltilimise (juhendaja Maaja Kalle) ja kedervarrega ketramise kursus (juhendajad Kristina Rajando, Ülle Saar).

28.07.- 01.08. toimus olavipäeva raames Vormsi Käsitööseltsi aastanäitus käsi – töö – näitus.

03.10. toimus tootearenduskoolitus „Käsitöötoote arendus ja müük“, kus kõrvuti Vormsi käsitööettevõtjatega osalesid ka mitmed Läänemaa käsitööettevõtjad.

06.11 – 09.11. osalemine mardilaadal

Kultuuriministeeriumi kultuuriprogrammi „Saarte pärimuslik kultuurikeskkond 2008 – 2010“ toetusel sai alguse laiem ja pikemaajalisem **projekt „Vormsi rahvarõivas“**. Käesoleva projekti I osa raames koostati Vormsi käsitöötraditsioone hoidev aine – ja tegevuskava Vormsi Põhikooli tätarlaste käsitöö tundide läbiviimiseks; koostati programm kohalike käsitöömeistrite kaasamiseks käsitöö tundidesse ning nende tegevuse tasustamiseks; sisustati ühine käsitöötuba (kool-selts); koostati ja vormistati Vormsi rahvarõivast käsitlev kõigile kättesaadav õppematerjal.

Koostati ja trükiti kolmas seltsi tegevust ning üht Vormsi rahvarõiva osa (2006 seelik; 2007 pikkkuub; 2008 varrukad, lahtkrae) tutvustav vihik.

Vormsi Käsitööseltsi tegemiste peamiseks finantsiliseks toetajaks on Vormsi Vallavalitsus,

Kultuuriministeeriumi kultuuriprogramm „Saarte pärimuslik kultuurikeskkond 2008 – 2010“. Olulisemad koostööpartnerid on EELK Vormsi Püha Olavi kogudus, Vormsi Lastead – Põhikool ja MTÜ Läänerannik.

VÕRUMAA **MTÜ Näputüüselts**

Eesmärk: Info vahendamine kõigile maakonna käsitöölisele, näituste, käsitööürituste korraldamine.

Kontaktisik: Marika Sepp
e-post: sepamari@gmail.com
Telefon: 78 22 998, 51 928 199
Postiaadress: Vilja 24-42 65606 Võru

Ülevaade paikkonna käsitöövaldkonnast

Käsitööühendused

1. MTÜ Näputüüselts (projekti Käsitööga Tööle Võru töögrupp)	7. MTÜ Hauka Kunsti- ja Käsitööselts
2. Aila Näpustuudio	8. MTÜ Kuldre Käsitöötare
3. MTÜ Vastseliina Käsitööühing	9. Urvaste Naisselts
4. Vana-Vastseliina Külaselts	10. Tsooru Naisselts
5. Sulbi Maarahva Selts	11. Haanja Naisselts
6. MTÜ Boose Naisselts	12. Lasva Käsitööselts

Juriidilised isikud

1. Käsitööühistu ESI	5. FIE Sirje Tuvikene
2. OÜ Vestra	6. FIE Kati Hirsnik
3. OÜ Võru Ukuharu	7. FIE Marika Sepp
4. FIE Aino Tamberg	

Käsitöökauplused

1. Käsitöökelder
2. Aino Kunstipood
3. Must Kass

Infopunkt

Arvestatav info liigub suuliselt. Rahvakultuuri spetsialist Maie Pau edastab talle saabunud teated. Võrumaa Arenguagentuur jagab infot erinevate koolituste kohta.

2008. aasta suuremad ettevõtmised

Probleemiks on puuduv käsitöölisi ühendav organisatsioon, aga ei ole kindel, et see kõigi jaoks probleem oleks.

Suurim kordaminek on MTÜ Näputüüselts loomine ja jõuluaegne käsitöönäitus „Rõõmu Näputüüst Võrumaa Muuseumis.“

1. Käsitööühistu ESI Keriguplatsi laat.
Võru linnapäevade laat koos Võru Linnavalitsusega.
Osavõtt mardilaadast.
2. MTÜ Näputüüselts (projekti Käsitööga tööle Võru töögrupp)
„Visuaalaksiooni“ päev Võru linnapäevadel
Projekt „Linlane Lauluisa juures“ koos Võru Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumiga.
Näitus „Rõõmu näputüüst“ Võrumaa Muuseumis
Osalemine konkursil *eesti-oma-kuub*

MTÜ Aila Näpustuudio

Eesmärk: MTÜ tegevuseks on laste ja noorte vabaaja sisustamine läbi käelise tegevuse, milleks on õmblemine, käsitöö oma erinevate tehnikatega, pehmete mänguasjade valmistamine ning eelloetletud valdkondade õpetamine ja arendamine.

Kontaktisik: Aila Kikas

Telefon: 50 79 920,

Aadress: Võru, Lembitu 2a III korrus tel. 78 28 048,

e-post: ailastuudio@hotmail.ee

www.napustuudio.ee (peagi valmimas)

ALALIITUDE AASTAARUANDED

ALALIITUDE NÕUKODA

Traditsiooniliselt kohtuvad alaliitude juhid kaks korda aastas, septembris Juhtide kooliga samaaegselt ja veebruaris üldkogul. Kokkusaamistel püstitasime eesmärgid korrastada andmebaasi, aktiivselt tegeleda meistrite kaardistamisega alaliitude lõikes. Alaliitude kaupa kaardistamine on täienduseks maakonniti kaardistamisele, eesmärgiks on ühtse, tugeva ja selge andmebaasi loomine käsitöömeistritest.

Alaliitude Nõukoja aasta suurim ettevõtmine oli alaliitude kalendri üllitamine. Täpsustasime alaliitude kontaktandmeid, kalender sisaldab infot alaliitude ettevõtmiste kohta, samuti on märgitud kõik Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu ettevõtmised tuleval aastal. Kaunis lauakalender on kena kingitus, samuti on esemel praktiline väärtus, kõikide alaliitude andmed.

Paljud alaliidud osalesid edukalt erinevatel laatadel, rahvakunstilaadal, keskaja päevadel ja mardilaadal. Kuna mardilaadast on kujunenud kultusüritus, siis on igale alaliidule auasjaks saata mardilaadale oma parimad esindajad.

Mitmed alaliidud osalevad Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu juubelipidustuste ettevalmistustöös. Eriti tuleb siin ära märkida rahvarõivameistrite alaliit, MTÜ Rahvarõivas.

Ilusat juubelit meile kõigile!

Lembe Maria Sihvre

Telefon: 51 37 839

EESTI LAPITÖÖ SELTS

Lapitöö Seltsi iga-aastane kokkusaamine suvepäevadel toimus seekord mai viimasel ja juuni esimesel päeval Keilas. Osalesime Keila linna päevade programmi raames lapirõivaste moedemonstratsiooniga suurel laval. Publikut oli palju ja meie etendus läks menukalt. Laagri töötoas jagas seltsi liikmetele lapitööde teppimise oskusi tuntud Soome õpetaja ja kunstnik Vuokko Isakkson. Samal õhtul oli suurpärane võimalus näha Tallinna Rahvaülikoolis toimunud Soome lapitöökunsti näitusel osalenud töid. Laagri teisel päeval nautisime koos giidiga põnevat jalutuskäiku Paldiskis ja selle ümbruses. Ja muidugi aasta tähtsaim sündmus - Keila Kultuurikeskuses oli maikuu jooksul avatud suur lapitööde aastanäitus.

2008. aasta teine tähtis sündmus oli Eesti lapitööde näituse toimumine Soomes Tampere. Näitus oli avatud 28.aug kuni 14.sept Haiharani kunstikeskuse Tallis. Näitusel osales ligi viiskümmend tööd ligi kahekümnelt lapitöö seltsi liikmelt. On heameel tõdeda, et Eesti lapitööde näitus sai väga sooja ja külalisterohke osavõtu osaliseks. Lapitöö propageerimise osas oli kordaminekuks Eesti vabariigi juubeliaastale pühendatud Käsitööliidu suuraksioon tikitud vaip, mille pani kokku lapikunstnik Marja Matiisen.

Hea uudis on veel see, et seltsil on nüüd oma koduleht www.elts.ee. Kajastame sellel oma tegemisi, laagreid ja näitusi, edastame infot ja uudiseid.

Uuel suvel kohtume juunis Tartus ja osaleme Tartu linna päeval. Augustis osaleme Riias toimival rahvusvahelisel festivalil.

Anni Kreem

Telefon: 64 45 365

EESTI PAELIIT

Eesti Paeliidu liikme kunstnik-kiviraiduri Külli Ausi personaalnäitus oli väljas Tamsalu paekonverentsil septembris, veel Rogosi mõisas ja Keila raamatukogus. Edasi Kuressaare päevakodus ja Kihelkonna pastoraadis. Ekspositsioonis oli 4 kiviteemalist maali ja 45 suuremat või väiksemat paekivist taiest. Ka värsid kivil oli Külli Ausi looming. Paekonverentsil demonstreeris Ain Aasa paekivi töötlemist elektriliste käsitööriistadega. Vaatlejate silmade all valmis põllult leitud stromatopoorkivist lihvitud külje ja saetud aluspinnaga esinduslik suveniir. Lihvitud ja poleeritud pinnal saab nähtavaks kivi sisemine ilu, iga pala kordumatu struktuur ja värvide gamma.

Eino Tamberg
Telefon: 58 168 767

ERIVAJADUSTEGA KÄSITÖÖMEISTRID

2008. aastal oli meie suurem ettevõtmine kunstilaager Orissaares. Kunsti alal juhendasid laagrilisi Mari Mesilane ja Aili Vint, nukutöötuba tekstiilikunstnik Eve Selisaar, Saorit Anneli Säre, muusikateraapiat viis läbi Juta Tulev. Laagrilised olid üle Eesti igasugustest keskustest ja hooldekodudest.

Viis erivajadustega käsitöömeistrit said 2008. a. kutsetunnistuse osaoskuste peale, jätkame seda väärt üritust ka sel aastal.

Anneli Säre
Telefon: 56 156 456

KANGAKUDUJAD

Eesmärk: Kangakudumisega tegelevate harrastajate, väikeettevõtjate, juhendajate koondamine. Teabe jagamine kursuste, erialakirjanduse, tarvikute, näituste kohta. Infopanga täiendamine, korrashoid. Erialane infovahetus

Üle -eestilised info- ja õppepäeva korraldamine kord aastas.

Suurim ettevõtmine 2008 info- ja õppepäev Alatskivil, Tartumaal 4.oktoobril.

Kristel Põldma, Veinikka Västriku
Telefon: 58 068 703

KÄSITÖÖ KOLLEKTSIONÄÄRID

Alaliit koondab käsitöö kolleksionääre. Eesmärgiks on kolleksionääride kaardistamine ja infopanga loomine. Samuti on oluline õppepäevade korraldamine, pakkuda teavet käsitöös esemete hooldamisest, korrastamisest ja säilitamisest. Ootame uusi liikmeid. Selleks, et osaleda alaliidu töös, ei ole oluline suure käsitöökolleksiooni omamine. Oodatud on kõik, kes peavad lugu vanadest meiserlikult valmistatud käsitöös esemetest. 2008. a. õppis alaliidu juht Ulve Kangro Soomes vanade tekstiilide hooldust ja korrastamist. 2009. aasta kevadel algavad sellealased koolitused Tallinnas ja mujal Eestis. Õpitakse tekstiilide puhastamist, pesu, korrastamist ja säilitamist. Koolitust on võimalik ka kohapeale tellida.

Ulve Kangro, alaliidu juht
Telefon: 55 34 051

KÄSITÖÖMEISTRID

Käsitöömeistrite alaliitu kuuluvad huvilised eri paigust ja meie tegutsemine on jäänud suvepäevadele. Kunagi plaanisime ka varakevadist üritust Tallinnas, külastamaks meistrite töökodasid. Selgus, et inimestel ei ole alati võimalik seks puhuks pealinna sõita ja paar aastat on see ära jäänud. Oleme arvamusel, et Eestimaal on nii palju võimalusi iseseisvaks sellealaseks tegutsemiseks. Meil on liikmeid vahelduva eduga ca 40. Käsitöömeistrite 2008. aasta tegevusest vt *Teataja* nr 21.

2009. a. plaan on ka ammu paigas. Traditsiooniline koolitus toimub 4. - 6. august 2009 Pärnus ja teemaks "Voolitud fantaasiad", õpetajad Anu Pink ja Resa Tiitsmaa.

Meeldivat koostööd!

Kristi Teder

Telefon: 52 63 156

MÄNGUASJAMEISTRITE LIIT

Aasta 2008 oli mänguasjameistritele vägagi tegus.

Aasta jooksul korrasime andmebaasi, jätkus töö info kogumiseks, samuti on alustatud tegijatega läbirääkimisi andmebaasi avalikustamiseks kodulehel www.folkart.ee

Mitmed meistrid võtsid usinalt osa laatadest. Mänguasjameistrite korraldada oli keskaja päevadel Niguliste kiriku kõrval tegutsev Laste Mägi. Üritus oli väga populaarne, pakuti erinevaid käelise tegevuse võimalusi, huvilisi oli palju.

Osa võeti ka jüripäeva laadast ja rahvakunstilaadast. Rõõm on näha, et mänguasjade valmistamine on muutunud üha populaarsemaks, tooted on omanäolised ja väga hea kvaliteediga. Tasapisi kujunevad välja ka meistrite oma käekirjad, palju on väga noori ja unikaalseid tegijaid.

Mardilaadal korraldati erinevaid meistrikodasid. Kuna mardilaada teema oli sel aastal tikkimine, siis olid paljud meistrid kasutanud lelude loomisel just tikkimistehnikat.

Rõõm on tõdeda, et meie ridadesse tuleb kogu aeg värsket verd. Noori mänguasjameistreid, kes meeldivalt üllatavad, tuleb kogu aeg juurde. Ja tuntud-teada meistrid oma tuntud-teada headuses üllitavad samuti igaks tähtpäevaks uut loomingut.

Aitäh kõigile tegijatele!

Lembe Maria Sihvre

Telefon: 51 37 839

MTÜ RAHVARÕIVAS

Rahvarõiva alaliidu tegevus on aasta-aastalt laienenud ja jaanuaris valmistasime ette dokumendid MTÜ Rahvarõivas moodustamiseks. 11.jaanuaril sõlmitigi asutamisleping. 29. veebruaril toimus esimene MTÜ üldkoosolek.

Aasta tähtsaimaks ülesandeks oli Rahvarõiva Nõuandekoja käivitamine Pikk tn.15. Rõhk oli nõuandekoja ruumi sisustamisel, rahvarõivaalase info (kirjandus, näidised, varasemate projektide tooted) koondamisel, rahvarõivaalase nõustamise käivitamisel ja koolituste korraldamisel, maakondades tegutsevate tugiisikute leidmisel, rahvarõiva meistritunnistuse propageerimisel. Hetkel on nõuandekojas olemas kaasaegsed tehnilised vahendid nii loengute

pidamiseks kui ka praktiliste kursuste korraldamiseks. Muretsetud on aluslauad mannekeenidele jaapid materjalide paigutamiseks. Sügishooajal toimus nõuandekojas seitse erinevat kursust, kevadhooaja kursused on samuti kindlad ja esimesed neist tööd alustanud. Koolituste kavaga saab tutvuda kodulehel www.folkart.ee MTÜ Rahvarõivas koolituste alt. Viljandi Kultuuriakadeemiaga on sõlmitud kokkulepe koostööks, kus rahvarõiva alaliit annab teada, milliseid esemeid oleks vaja uurida. Üliõpilased saavad valida need enda koolitööks. Samuti saame kasutada rahvarõivaalaseid varasemaid uurimistöid.

Terve aasta kestis projekt "Rahvarõivas". Selle käigus valmis viis rahvarõiva näidiskomplekti: Audru naine, Karja naine, Karja mees, Tõstamaa tütarlaps ja mulgi kuued. Komplektid olid vaatamiseks välja pandud rahvakunstigaleriis Pikk tn. 22 23. detsembrist 4. jaanuarini ja nende kohta on olemas kirjeldused muuseumimaterjalide põhjal ning lõiked. Jaanuari lõpuks valmisid tegevusõpetused ja komplekte on võimalik vaadata ERKL kodulehel.

1. - 3. augustini toimus Tõstamaa mõisas V Rahvarõivalaager. Seekordne ekskursioon toimus Lihula muuseumi. Meie jaoks oli ekstra välja otsitud kohalikke rahvarõivaid. Sattusime Lihulasse heal ajal, sest käimasoleva projekti tõttu oli sinna ümbruskonnast kokku korjatud suur hulk tikitud tekke. Neid kõiki õnnestus meil oma silmaga näha ja pildistada. Selle laagri uus töötuba oli tülltikand. Seda kaunistusviisi on kasutatud kaapotkleitide peal kantud rätikutel ja Lõuna-Eesti tanudel. Kuna tegemist oli väikese juubeliga, siis laupäevaõhtuses pidulauas tegime varasematest laagritest kokkuvõtteid, vaatasime pilte ja tänasime õpetajaid. Oktoobris käisime Helsingis Soome rahvarõiva nõuandekojas tööga tutvumas. Nägime, kuhu võib jõuda 45- aastase järjekindla tööga, kuulasime loenguid ja vaatasime, kuidas esemed meistrite käe all valmivad.

17. oktoobril toimus Tallinnas rahvarõiva teabepäev. Loengutega esinesid Liivi Soova "Rahvas ja rõivas", Reet Piiri "Rahvarõivas esinemisrõivana – head ja vead", Riina Reinveld "ERM-i fondide kasutamine", Igor Tõnurist "Lisandid rahvarõivaste juurde", Anu Randmaa "Rahvarõiva nõuandekojas nõustamine, koolitused ja konsultatsioonid". Novembris esitasime Eesti Kultuurkapitali taotluse Igor Tõnuristi raamatu "Rahvarõivakandja abilise" kordustrüki rahastamiseks. Taotlus rahuldati ja praegu tegeleme raamatu trükkimise ja andmed.

Anu Randmaa
Telefon: 56 682 283

PITSIMEISTRID

Eesmärk: laiendada pitsimeistritevahelist koostööd, hankida uut informatsiooni

2008. aasta tegemised.

Pitsimeistrid Pärnust, Tallinnast, Tartumaalt osalesid 16.05 – 24.06.2008 näitusel "Pitsid siit ja pitsid sealt....." Tartus.

Aprillikuu toimus Niplispitsi Seltsi aastakooolek. Kavandati OIDFA kongressile sõitu. 04.- 06. juuli osavõtt 13. ülemaailmsest pitsikongressist Hollandis Groningenis, 12 pitsimeistrit Narvast, Tartust, Raplast, Pärnust.

18.- 21. juulil rahvusvaheline niplispitsi näitus-seminar Pärnus. Näitus oli avatud 19.-20. Juulini Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis. Osa võtsid Eesti, Läti, Holland, Rootsi, Soome. Näitusel osalesid ka Haapsalu sallimeistrid ja pitsimeister Ulve Kangro vanade pitsidega. Konkursiteemaks oli sall kõikvõimalikes pitsitehnikates ja vormides. Õpituba: vabakäeline pits, õpetaja Inga Mattson Soomest

18. august Haapsalu salli päev Haapsalu Kuursaal. Näitusele tõi väljapaneku ka Pärnu Pitsistuudio

Käsitöömajas said oma töid näidata Haapsalu sallide kujud, Ulve Kangro setu pitsiga, Pärnu Pitsistuudio niplispitsiga.

Eeva Talts

Telefon: 56 453 401

VILDIMEISTRID

Vildikoda

Eesmärk: Vildiga tegelevate harrastajate ja väikeettevõtjate koondamine. Koostöö teiste samalaadsete rühmitustega meilt ja välismaalt. Näituste, koolituste ja meistririkodade korraldamine. Erialase teabe jagamine.

Juhatus: Hilda Rütter, Riina Maitus, Liina Veskimägi-Iliste

Asukoht: Pikk tn 15, Tallinn, Platsivere Meistrid

Suuremad ettevõtmised

- Vildialane õppe- ja infopäev Soomes 18. – 19. veebruar
- Vildikoja ning Soome vildimeistri Tuija Vähevuori ühisnäitus *Peegeldused* Eesti Käsitöö Majas 1. – 14. juuli

Koolitused, õpitoad

- Lühikursused käsitööliidu koolituskeskuses, Vildikojas ning käsitööalastel ettevõtmistel üle Eesti
- Osalemine Rutsako Sakata (Jaapan) meriinovillast rõiva kufrsusel Soomes 28. – 30. märtsil
- Osalemine Liz Clay (Inglismaa) nuno vildi kursusel Värskas 2. – 3. juulil

Liina Veskimägi-Iliste

Telefon: 56 674 671

VÄIKEETTEVÕTJAD

2008. a. põhiliseks eesmärgiks väikeettevõtjate alaliidus oli jätkata koostööd EAS-ga. Esiteks õnnestus viia läbi neli ettevõtlusalast jätkukoolitust. Kahepäevase koolitusprogrammi viisid läbi Kuressaare Ametikooli õppejõud. Käsitleti ettevõtluse vorme FIE ja OÜ, turundust, müügipsühholoogiat, patenteerimist ning projekti kirjutamist ja juhtimist.

Suureks õnnestumiseks oli aga teine EAS-i toel toimunud koolitussari: 14 erinevas paikkonnas toimunud tootearenduskoolitused, koostöös Eesti Tekstiilikunstnike Liiduga (Monika Järg, Liisa Tomasberg, Kadi Pajupuu). Koolituse eesmärgiks oli anda käsitöötajatele rahvusliku, kuid kohalikku identiteeti ja tänapäevaseid trende arvestava käsitöötoote arenduse ja müügi alaseid teadmisi, tootelugude ja turunduse erinevaid aspekte toote ideest kuni müügiväljapanekuni.

Koolitustest loe lähemalt ERKL-i aastaaruandest.

Kersti Loite

Telefon: 51 437 95

KOOLID

Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia rahvusliku käsitöö osakond

Rahvusliku käsitöö osakonna missiooniks on kultuuriprotsessis aktiivselt osaledes esindada paikkondlikku ja rahvuslikku traditsiooni ning identiteeti tugevdavaid ja taasloovaid väärtusi. Meie jaoks on oluline sotsiaalselt ja ökoloogiliselt vastutustundlik tegutsemine traditsiooniliste käsitöötehnikate ja oskuste säilitajana, propageerijana ja taasloomijana kaasaegsesse tarbekeskonda.

Kontaktisik: Ave Matsin

e-post: ave.matsin@kultuur.edu.ee

Telefoninumber: 56 638 704

Postiaadress: Posti 1, 71004 Viljandi

Internetiaadress: www.kultuur.edu.ee

Rahvusliku käsitöö osakonnas õpib hetkel kokku 48 üliõpilast: 18 rahvusliku ehituse erialal ja 30 rahvusliku tekstiili erialal. Põhikohaga õppejõude kahe eriala peale kokku on 10, lisaks veel 30 tunnitasuulist õppejõudu.

2008. aasta suuremad ettevõtmised

Õppetöö

Aasta kõige olulisemaks sündmuseks oli mais toimunud tekstiili eriala lõputööde kaitsmine. Üheksast lõputööst nelja puhul oli tegemist spetsiaalselt Viljandi Pärimusmuusika Aidale valmistatud sisustustekstiilidega. Kaks lõputööd valmis Eesti Rahva Muuseumi tellimisel.

Üha tavalisemaks on muutunud üliõpilaste välispraktikad: nii tekstiili kui ehituse eriala üliõpilased on viibinud naabermaade ettevõtetes kogemusi omandamas. Välisüliõpilastest õppis tekstiili erialal soomlannast vahetusüliõpilane Eija Pöyry.

Sügisel asus lõpetanute asemel õppima uus lend tekstiilihuvilisi. Sellest aastast alates on lisaks päevasele õppele võimalik õppida ka Avatud Ülikoolis kaugõppe vormis, mis osutus üllatavalt populaarseks: kokku sooritas kaugõppesse eksameid 32 inimest, kellest sissesaamiseks piisava lävendi ületasid 18. Koos päevase õppega on esmakursuslasi, kellest loodame tugevat täiendust Eesti käsitööle, kokku 22. Uuendusena on õppekavva lisatud rahvarõivaste valmistaja lisaeriala.

Täienduskoolitused

2008. aastal toimus rahvusliku käsitöö osakonnas 8 täiendkoolituse kursust, kus osales kokku 84 õppurit. Neist 5 toimus tekstiili valdkonnas ja 3 ehituse valdkonnas. Sihtrühmad tekstiilis: käsitööhuvilised, taaskehastajad, käsitööõpetajad, ringijuhid. Sihtrühmad tekstiilis: harrastusehitaja, harrastuskäsitööline, erineva tasemega kutselised ja harrastusehitajad.

Projektid

Rahvusliku käsitöö osakond algatas ja viis aasta jooksul läbi EASi poolt rahastatud projekti „Viljandimaa käsitööklatri väljaarendamine“. Selle laiemaks eesmärgiks on läbi erinevate alaprojektide käsitöövaldkonna arendamine Viljandimaal. Sama projekti raames toetati käsitöö õppekavade arendust Viljandi Ühendatud Kutsekoolis ning Olustvere Teenindus- ja maamajanduskoolis. Viimases käivituski juba sellel sügisel kaugõppe vormis toimuv kaheaastane rahvusliku tekstiili kutseõppe kava. Ka sellele erialale oli tung väga suur: kokku

osales kutsesobivusvestlusel 42 inimest, kellest sügisel asub õppima 16 ja kevadel veel 16 õppurit. Projekti raames on rahvusliku käsitöö osakonna juures alustanud tööd kolm osalise koormusega teadurit. Projekti ühe tulemina käivitub RK osakonna toimetiste sari *Studia Vernacula*. Sarja raames ilmuvad 2009. aasta alguses üks eesti- ja üks inglisekeelne monograafia, mis annavad ülevaate projekti käigus tehtud tööst ja visandavad tulevasi arendus- ja uurimissuundi.

Rahvusliku tekstiili eriala õppetöö on tihedalt seotud mitmete loominguliste projektidega: sisustustekstiilide valmistamine Viljandi Pärimusmuusika Aidale, koopiakinnaste valmistamine ERM-i näituseprojekti tarbeks.

Näitused

Tekstiili eriala näitusegevus on jätkuvalt aktiivne: septembris esitlesime Eesti Käsitöö Majas lõputööde näitust, oktoobris ja novembris oli võimalik Eesti vaipade näitust vaadata Bratislavas. Detsembris oli eriala õppetööde näitus juba traditsiooniliselt üleval Palamuse muuseumis.

Sügisel ilmus Christi Küti raamat "Pihuloomad" ja valmistati trükiks ette ülevaade õppetööna valminud traditsioonilistest sõbakirjalistest vaipadest koos tegemisjuhistega.

Tunnustused

2007. aasta Pärandihoidja laureaadiks sai rahvusliku tekstiili eriala õppejõud Riina Tomberg.

Tallinna Ülikool

Tallinna Ülikool on ainus kõrgkool Eestis, kus valmistatakse ette käsitöö ja kodunduse ning tööõpetuse õpetajaid magistri tasemel. Vastavat teadus-, õppe- ja arendustegevust koordineerib tööõpetuse osakond. Osakond kureerib õppetööd neljal õppekaval: 2 bakalaureuse õppekava – käsitöö ja kodundus, tööõpetus ja 2 magistriõppekava – käsitöö ja kodunduse õpetaja, tööõpetuse õpetaja. Osakonna erialade õppekavad on praktilis-loomingulise suunaga. Päeva- ja kaugõppe vormis õpib osakonnas 161 üliõpilast.

2004. aastal akrediteeriti käsitöö ja kodunduse ning käsitöö ja kodunduse õpetaja õppekavad ning tööõpetuse bakalaureuseõppekava.

Osakonnas töötab 5 täiskoormusega õppejõudu, neist 2 doktorikraadiga, 3 magistrikraadiga või sellele vastava kvalifikatsiooniga; 9 osakoormusega õppejõudu, neist 3 doktorikraadiga, 6 magistrikraadiga või sellele vastava kvalifikatsiooniga. Õppetöö kvaliteedi ja taseme tõstmiseks ning selle kaasajastamiseks kaasatakse auditoorse töö läbiviimiseks välisõppejõude.

Tööõpetuse osakonna **missiooniks** on toetada Eesti ühiskonna ja riigi jätkusuutlikku arengut haridusteaduste valdkonnas tööõpetuse, käsitöö ja kodunduse õpetajate ettevalmistamise, ainealase teadus- ning arendustegevuse ja nende tulemuste rakendamise ning akadeemilise partnerluse arendamise kaudu. Osakonna esmaülesandeks on tagada, et Eestis oleks piisavalt missioonitundega, loovust väärtustavaid tööõpetuse ning käsitöö ja kodunduse õpetajaid. Osakond näeb enda rolli eesti esemelise rahvuskultuuri ning töötraditsioonide hoidmisel ja arendamisel. Oma missiooni täitmisel teeb osakond koostööd välispartneritega, kutse- ja üldhariduskoolidega ning erialaseltside ja liitudega.

Osakonna töötajad on aastate jooksul aktiivselt osalenud hariduspoliitika kujundamisel vabariigis, kuuludes üleriigilisse ainenõukokku ning osalenud erialaliitude töös.

Ene Lind kuulub Eesti Akadeemilisse Pedagoogika Seltsi, Käsitöö ja Kodundusõpetajate

Seltsi AITA, Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Kutsenõukogu koosseisu. Osakonnal on kujunenud sidemed teiste vastavaid õppekavu kureerivate ja teadus- ning arendustegevust viljelevate ülikoolidega maailmas: Helsingi Ülikool Soomes, Jelgava Põllumajandusülikool Lätis, Umeå Ülikool Rootsis, Nagoya Ülikool Jaapanis jne.

Kontaktisik: Ene Lind
Telefon: 64 09 436

Kutsekoolid

Õppetöö toimub rahvusliku käsitöö ja ettevõtluse ainekava alusel, mille sees on võimalik spetsialiseeruda.

Kuressaare Ametikool

Kohtu 22
93812 Kuressaare
Tel. +372 45 24 600
www.ametikool.ee

Tallinna Kopli Ametikool

Kopli 98
11711 Tallinn
Tel. +372 6 618 039
<http://kopliamk.haridus.ee/>

Taebla Kutsekeskkool

Jõe 9
90801 Taebla
Tel. +372 479 6638
kkk@taeblakkk.edu.ee

Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskool

Vana-Vigala
78003 Vigala vald
<http://www.wigalattk.ee/>

Sillamäe Kutsekool

Tallinna mnt. 13
40233 Sillamäe
Tel. +372 3925 160

Erivajadustega käsitöömeistrite koolitamine

Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus

Astangu 27
13519 Tallinn
Tel. +372 659 4001
<http://www.astangu.ee/>

Tallinna Puuetega Noorte Keskus Juks

Kadaka tee 153c,
12615 Tallinn
Tel. +372 673 7949
<http://www.juks.ee/>

TEGEVUSPLAAN 2009

EESMÄRK 1: ERKL on hästitoimiv organisatsioon, mille võrgustik koosneb paikkondlikest keskseltsidest, käsitöökeskustest ja valdkondi esindavatest alaliitudest. Igas paikkonnas toimib infopunkt.

Kindel struktuur, ladus koostöö

Mõõdikud:

- paikkondlike keskseltside arv
- käsitöökeskuste arv
- alaliitude arv
- noorteorganisatsioonide arv
- paikkondlike infopunktide arv
- toimiv andmebaas

Olulisemad tegevused:

- Jätkub erinevate võrgustike (paikkondlikud keskseltsid, ühendused, alaliidud) täpsustamine ja omavahelise veebipõhise kommunikatsiooni parandamine. Domeeni *folkart* kasutuselevõtt suuremate paikkondade keskseltsides.
- Jätkuv tegevus uute paikkondlike keskseltside loomiseks: Järvamaa, Jõgevamaa ja Võrumaa.
- Toimivate käsitöökeskuste (Eesti Käsitöö Maja, Platsiveere Meistrid, Jäneda Käsitöökeskus, Käsitööpärl) propageerimine. Võimalusel uute loomine.
- Alaliitude tegevuse laiapõhjalisem tutvustamine paikkondade käsitööühenduste kaudu. Alaliitude suuremate ettevõtmiste jätkuv teavitamine infolehe *Teataja* ja veebilehe www.folkart.ee kaudu. Uute koostöövõimaluste leidmine ja vajadusel alaliitude tugipunktide moodustamine paikkondades. Uute alaliitude moodustamise jätkuv toetamine.
- Koostöös Käsitööõpetajate Seltsiga AITA jätkata pilootprojekti noorteorganisatsioonide loomiseks paikkondades. Otsida uusi võimalusi koostöökäitajate ja huvikoolidega. Noorte kaasamine käsitööliidu tegevusse eelkõige paikkondlike käsitööühenduste tegevuse kaudu, uute võimaluste loomine käsitööga tegelemiseks. Kutsuda senisest enam noori osalema käsitööliidu suuremates ettevõtmistes (mardilaat, keskaja päevad, laste laad) ja koostöövõimalustes. Õppida põhjamaade kogemusest käsitööteemaliste noortelaagrite korraldamist.
- Koostööpartneritega uute võrgustike loomine ja ühisosa laiendamine. Toetajaliikmete andmebaasi täiendamine ja väikeettevõtjate alaliidu tegevuse toetamine koostöös EVEA-ga.

- Paikkondlike infopunktide tegevuse hoogustamine. Infomaterjalide vajaduse väljaselgitamine.
- Jätkata käsitöövaldkonna andmete kogumist ja täpsustamist koostöös maakonna rahvakultuurispetsialistidega. Moodustada laiapõhjaline toimkond käsitöövaldkonna andmebaasi vajaduste selgitamiseks ja valdkonda rahuldava tulemi – toimiv ja jätkusuutlik andmebaas – saamiseks. Uute koostööpartnerite kaasamine (TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia, EAS jt.).
- Jätkata teabepäevade korraldamist igas paikkonnas.

Eesmärk 2: ERKL on oma valdkonna tuntud ja tunnustatud institutsioon Eestis ja Euroopas.

Meil on palju sõpru, oleme nähtavad

Mõõdikud:

- kuulumine valdkonnaga seotud olulistesse ühendustesse Eestis ja Euroopas, osalemine juhtorganite töös
- koostööpartnerite arv
- koostöölepingute arv
- süsteem enda nähtavaks tegemiseks, meediaplaani olemasolu
- toetav meediakajastus – ERKL-i tegevust kajastavad saated, ilmunud artiklid

Olulisemad tegevused:

- Jätkusuutliku koostöö tugevdamine Eestis ja Euroopas.
- Osalemine Rahvakultuurikeskuse, Vabaharidusliidu, Eesti Folkloorinõukogu jt. koostööpartnerite lahtistel koosolekutel ja seminaridel.
- Osalemine Euroopa Rahvakunsti ja Käsitöö Föderatsiooni ning Põhjamaade Käsitööliidu aastakoosolekutel ja seminaridel.
- Ühistegevused koostööpartneritega. Partnerluse täpsustamine, vajadusel koostöölepingute sõlmimine Rahvakultuurikeskuse, Viljandi Kultuuriakadeemia, ERM-i Sõprade Seltsi, Kutsekojaga.
- Logo statuudi ja kasutamissoiguste väljatöötamine. Logo kasutamine paikkondade ettevõtmistel rahvusliku käsitöö propageerimise nimel.
- ERKL-i tegevuse kajastamine eesti- ja ingliskeelsel kodulehel. Inglisekeelse veebilehe käivitamine.
- *Teataja* kirjastamine 2 korda aastas. Alaliitude, paikkondade ja ERKL-i suuretegevuste reklaammaterjalide kirjastamine.
- ERKL-i tegevuse propageerimine erinevate väljaannete kaudu läbi suuremate ettevõtmiste (käsitööpäevad, keskaja päevad, mardilaat jm.) kaudu.
- Alustada läbirääkimisi ajakirjaga *Käsitöö* propageerimaks ERKL-i eesmärke rahvusliku käsitöö edendamisel ja suuremaid üritusi.
- Kontaktmesside kohta info edastamine käsitöömeistritele.

Eesmärk 3: rahvusliku käsitöö säilimine on tagatud läbi elukestva õppe, järelkasvu toetamise ja mitmekesise koolitustegevuse kaudu.

Õppida on mõnus, see viib asja edasi

Mõõdikud:

- erinevatele sihtgruppidele (paikkondlike keskseltside ja alaliitude juhid, meistrid, huvilised, õpetajad) suunatud koolituste arv
- koolitustel osalenute arv
- kutsekeskuste arv
- kutsestandardite arv
- väljaantud kutsetunnistuste arv
- õppekirjandus (loengukonspektid, kursusematerjalid)

Olulisemad tegevused:

- Rahvusvahelise kangakudumise konverentsi korraldamine Setomaal 4.-6. maini 2009.
- Pakkuda jätkuvalt organisatsioonisisest koolitust: Juhtide kool 25. septembril.
- ERKL-i koolituskeskuses toimuvate teoreetiliste ja praktiliste kursuste korraldamine käsitöömeistritele ja -harrastajatele. Kursuste loend www.folkart.ee.
- Programmi "Täiskasvanute koolitus vabahariduslikes koolituskeskustes" 1.1.0603.08-0002 täitmine.
- Täiendkoolitused käsitööühenduste juhtidele, meistritele, huvilistele ning õpetajatele alaliitude kaudu. Alaliitude kursuste, suvekoolide ja käsitöölaagrite korraldamine.
- Väikeettevõtjate täiendkoolitus koostöös EAS-iga vastavalt projektidele.
- Ühiste koolitusprogrammide väljatöötamine koostöös Käsitööõpetajate Seltsiga AITA. Meistrite kaasamine üldhariduskoolide käsitöötundidesse.
- Lastele mõeldud ja laste poolt korraldatud õpitubade korraldamine käsitööliidu ning paikkonna rahvakunsti- ja käsitöölaatel.
- Koolitustegevuse teavitamine kodulehel ja flaiieritel. (Koostöö Tallinna Rahvaülikooliga).
- Meistriõppe ja kutsetunnistuse *rahvakunsti- ja käsitöömeister I-V* väljaandmise korraldamine:
 - 1) teoreetiliste kursuste korraldamine Tallinnas ja mujal Eestis
 - 2) kutsetunnistuse saamise võimaluste propageerimine (koduleht);
 - 3) uute kutsestandardite kinnitamine ja tutvustamine (keskaja rõivas);
 - 4) eksamite ja osaosuseksamite korraldamine kutsehariduskeskustes, kutse- ja kõrgkoolides (eksamiperiood aprillist juunini, võimalusel ka muudel aegadel)
- Osalemine rahvusvahelistel koolitustel/konverentsidel Euroopas.

Eesmärk 4: traditsioonide ja järjepidevuse väärtustamise, tegijate tunnustamise ja tegevuse mitmekesistamise kaudu on säilinud elujõuline rahvuslik käsitöö. Käsitööalased ettevõtmised on saavutanud ühiskonnas laia tuntuse.

Koos tehtud, hästi tehtud

Mõõdikud:

- vaimse pärandi (erinevate käsitöötehnicate) kaardistus paikkondade kaupa
- Pärandihoidja auhind

- erinevate stipendiaatide hulk
- mardilaada ja keskaja päevade toimumine
- paikkondlike käsitöölaatade arv
- käsitöönäituste arv
- aastateemaga seotud ettevõtmiste arv
- iga-aastased käsitööpäevad
- käsitöö populariseerimisele ja uute toodete väljatöötamisele suunatud konkursside arv, osalejate arv
- avaldatud trükiste arv

Olulisemad tegevused:

- 80 aastat Käsitööliidu loomisest – tähistamine. 14.02 kontsertaktus Estonias, paikkondlikud käsitöönäitused, rahvusvaheline kangakudumise konverents Setumaal, trükised.
- Otsida uusi võimalusi koostööks Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskusega vaimse pärandi kaardistamiseks, traditsiooniliste käsitöösuskuste üleskirjutamiseks.
- Pärandihoidja auhinna väljaandmine.
- SA Eesti Rahvuskultuuri Fondi juurde loodud Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu fondile täiendavate annetuste kogumine.
- Lühi- ja pikaajaliste stipendiumide taotlemine meistritele käsitöövaldkonna edendamiseks, traditsiooniliste käsitöötehnikate omandamiseks (Kultuurkapital, Tallinna Kultuuriväärtuste Amet jt. fondid).
- Mardilaada ja keskaja päevade traditsiooni edasiarendamine, rahvusvahelise mõõtme lisamine (käsitöömeistrite, esinejate kutsumine, laiem tutvustamine Euroopas).
- Rahvakunsti- ja käsitöönäituste korraldamine erinevates paikkondades. Vt. lisa 1.
- Rahvakunsti- ja käsitöönäituste korraldamine Eesti Käsitöö Maja rahvakunstigaleriis. Vt. - lisa 2.
- Rahvusvaheliste näituste korraldamine. Baltica Riias.
- Aastateema 2009 – kangakudumine – propageerimine näituste ja meistrikodade kaudu Tallinnas ja maakondades.
- Aastateema 2010 – puutöö – ettevalmistamine, trükiste ja õppepäevade kavandamine.
- Jätkub konkursside korraldamine nii uute toodete kui ideede saamiseks:
Konkurss *eesti-oma-kiri* 2008/2009 (õppepäev, läbiviimine, näitus, trükis)
Konkurss *eesti-oma-puu* 2009/2010 (ettevalmistus, õppepäev, trükis)
- Paikkondlike käsitöötraditsioonide tutvustamine käsitööpäevade kaudu: XIV käsitööpäev Raplas 25. aprillil.
- Paikkondlike käsitööühendusi tutvustava kalendri väljaandmine. Presentatsioon mardilaadal (analoogne 2008 väljaantud alaliitude kalendriga).
- Eesti ja Euroopa käsitöömeistrite omavaheliste kontaktide tihendamine ja ühistegevuse korraldamine. Osalemine laatadel.

Eesmärk 5: aastal 2011 eestlane väärtustab ja oskab tähele panna unikaalset eesti käsitööd, mis on üheks eestluse identiteedi aluseks

Oma on armas

Mõõdikud:

- unikaalsete käsitööesemete tunnustamine kvaliteedimärgiga
- tootearenduspreemiade arv
- konkursside võidutööde jõudmine käsitööturule
- käsitööliidu poolt tunnustatud käsitööpoodide ja avatud meistrikodade arv
- ERKL-i toetajaliikmete (väikeettevõtjate) arv

Olulisemad tegevused:

- Kvaliteedimärgi statuudi väljatöötamine (töörühm, juhatus) ja tutvustamine võrgustike kaudu ja suurematel ettevõtmistel.
- Kvaliteedimärgi komisjoni kokkukutsumine ja 10 kvaliteeteseme väljavalimine.
- Rahastuse otsimine (tootearenduspreemiad) konkursside parimate tööde turule toomiseks.
- Käsitööpoodide ja avatud meistrikodade kaardistamine paikkonniti ja tutvustamine veebilehel. Võimalusel paberkandjatele trükkimine.
- Uue käsitöötoodangu tutvustamine meedia vahendusel (kvaliteettoodangu presentatsioonid, meistrite persoonilood).
- *Ring ümber kunsti ja käsitöö* korraldamine vähemalt ühes paikkonnas.
- Otsida uusi turgusid Eestis ja Euroopas ning pakkuda huvilistele otsekontakte ERKL-i kaudu.
- Jätkata parimate meistrite ja toodete valimist mardilaadal ja keskaja päevadel.
- Rahvakunstigaleriis toimunud näituste seast parima näituse 2009 valimine.
- Parima käsitööettevõtja 2009 valimine.
- Aasta käsitöötoote valimine.
- Väikeettevõtluse foorumi korraldamine (septembris Rakveres).
- Koostöö jätkamine veebilehega www.laat.ee käsitöötoodete otsemüügi korraldamiseks.

Lisa 1

2009. aasta olulisemate käsitööürituste kalender

Aeg	Sündmus	Koht	Kontakt
VEEBRUAR			
11.-28.	Eesti Puuetega Inimeste Kunstiühingu näitus	Tallinn, Kullo Galerii	56 156 456
14.	ERKL-i 80. juubeliaasta tähistamine	Tallinn, Estonia kontserdisaal	66 04 772
MÄRTS			
6.-8.	Kaziukas laat	Leedu, Vilniuse ja Kaunase tänavad	mob +370 656 76810 kaziukas@concept.lt (Vilnius), mob +370 611 35846 vidas@zur.lt (Kaunas)
APRILL			
4.	13. Viljandimaa rahvakunstipäev	Viljandimaa	52 90 617
11.-12.	Ida-Virumaa käsitöölaat Viru Nikerdaja	Ida-Virumaa	55 47 273
25.	ERKL käsitööpäevad	Raplamaa	51 28 931
25.	Jüripäeva käsitöölaat ja seppade võistlus	Paide keskväljak	55 637 047
MAI			
4.-6.	Rahvusvaheline kangakudumise konverents	Setomaa	50 71 029, 51 87 812
8.-10.	Käsitöönäitus eesti-oma-kiri	Pärnu	56 453 401
9.	Kevadlaat	Rapla	51 28 931
16.	Heimtali käsitöölaat	Heimtali	43 98 126, 51 26 422
26.05-16.06	Konkursi <i>eesti-oma-kiri</i> võidutööde näitus	Eesti Käsitöö Maja galerii	66 04 772
JUUNI			
6.-7.	Viljandi hansapäevade käsitöölaat	Viljandi	52 90 617
6.-7.	Pika tänava laat	Rakvere	50 29 857
12.-14.	Rahvakunsti laat	Tallinna vanalinn	66 04 772
13.	Laste käsitöölaat	Tallinna vanalinn	66 04 772
13.	Avinurme pütilaat	Avinurme	50 61 166
13.	Muhu päevad	Muhu saar	51 63 773
26.-28.	Pärnu hansapäevad	Pärnu	52 05 235

27.	XV Harjumaa Memme-Taadi Lustipidu ja IV Harjumaa Käsitöö Päev	Harjumaa	52 52 220
-----	--	----------	-----------

JUULI

9. - 12.	Keskaja päevad	Tallinna vanalinn	66 04 772
11.	Käsitöö-, kunsti- ja antiigilaat	Atla mõisa allee	50 40 563
13.- 17.	Käsitöö- ja kunstiõpetuse suvekursus	Pärnu	44 50 070
18.	Suur käsitöö- ja omatoodangulaat	Kärdla Vabrikuväljak	52 44 820
18.- 19.	VIII rahvusvaheline niplispitsi näitus- seminar	Pärnu	44 50 070
31.- 2.08	XI vabariiklikud portselanipäevad	Pärnu	53 433 063
31. - 2.08	VI rahvarõivalaager	Tõstamaa	Anu Randmaa, 56 682 283

AUGUST

1.	Märjamaa folgipäevad ja laat	Märjamaa	48 21 355
2.	Otepää XIII käsitöölaat	Otepää	76 55 423
8.	Haapsalu salli päev	Haapsalu	51 981 965

SEPTEMBER

25.	Juhtide kool	Tallinna Rahvaülikool	66 04 772
25.	Mihklipäeva laat	Muhumaa	51 63 733

OKTOOBER

28.	II käsitööettevõtluse foorum	Rakvere	
28.	Lindora laat	Võru- ja Setomaa piiril	www.setomaa.ee

NOVEMBER

5.-8.	XIII mardilaat	Tallinn, Saku Suurhall	66 04 772
-------	----------------	---------------------------	-----------

DETSEMBER

11.- 12.	Talvine käsitöö- ja omatoodangulaat	Kärdla Kultuurikeskus	52 90 617
18.- 19.	XIV Viljandi kodukäsitöömess	Viljandi	52 90 617
20.	Jõululaat	Rapla	51 28 931

Kalender on veel üritustele avatud. Andke teada oma piirkonna tähtsatest sündmustest.

Lisa 2

Eesti Käsitöö Maja 2009. aasta näitused

AEG	NÄITUS	KORRALDAJA
6.01 – 19.01	Ühe pere pitsid	Perekond Halbergi niplispitsi näitus
20.01 – 02.02	Kootud vaibad	Illi Lille kootud vaibad
03 – 23.02	Uuesti uus	Ene Parsi lapitehnikas vaibad
25.02 – 09.03	Ootan kevadet	Riina Tombergi kootud kampsunid ja lilledelised seelikud
10.03 – 23.03	Setu pits	Ulve Kangro lihtsaid ja luksuslikke rõivaid
24.03 – 06.04	Kiri omale	Kristel Põldma telgedel kootud tekstiilid
07.04 – 20.04	Uiem ja vanem Muhu muodi	Muhu käsitööselt
21.04 – 04.05	Vaibusku	Kulla Altmäe kaltsuvaibad
05.05 – 18.05	Sepanäitus	Vana-Vigala Tehnika-ja Teeninduskool (täpsustamisel)
19.05 – 25.05	Linane liin	Võru linavabrik Vestra näitusmüük
26.05 – 15.06	<i>eesti-oma-kiri</i>	ERKLi konkursi võidutööde näitus
16.06 – 29.06	Vilditud vaibad ja rõivad	Eve Tiidolepp
30.06 – 13.07	Oh laula ja hõiska	Etno Tuba esitleb rõõmsaid laulu-ja tantsupeo tegelasi
14.07 – 27.07	Kaasehted	Mariliis Makuse klaasehete näitus
28.07 – 10.08	Sireli-sireli	Liina Veskimägi-Iliste vildinäitus
11.08 – 24.08	Setupitsiline keraamika	Aili Palmi keraamika
25.08 – 07.09	Eesti villa ilu	Fookuses on kodumaine lambavill, nahad ja käsitsi kedratud lõngad
08.09 – 21.09	Narva pitsimeistrid	Narva pitsikoja niplispitsi näitus
22.09 – 05.10	Taani lapitöö	Taani lapitöömeistrite looming
06.10 – 19.10	Naabrid külas!	Läti käsitöömeistrite näitus (täpsustamisel)
20.10 – 02.11	Läks nahka!	Kristina Rajando nahanäitus
17.11 – 30.11	Haapsalu õpilasnäitus	Haapsalu Kutsehariduskeskuse õpilastööde näitus
01.12 – 14.12	Otepää kudumid ja Võru linane	Marge Tadolder ja linavabrik Vestra
15.12 – 04.01	Veelinnu rahvas	Puidunäitus

Korraldajal on õigus vajadusel graafikut muuta

Eesti Käsitöö Maja

Pikk 22, Tallinn

Avatud: jaanuar-aprill E-L 10-18.00

mai-detsember E-P 10-18.00

Rahvakunstigalerii näituste kuraator Liisa Tomasberg

Telefon 50 41 943

LISAD: Teataja nr. 20 ja 21; Mardilaat 2008; Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö
Liidu infovoldik 2008/2009